
Innst. 8 S

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2013–2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2014, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Innhold

	Side
1. Innledning	5
2. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)	6
2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9	6
2.2 Rammevedtak område 9	12
2.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	12
2.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet	12
2.3.2 Arbeiderpartiet og Senterpartiet	13
2.3.3 Kristelig Folkeparti	15
2.3.4 Venstre	15
2.3.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9	18
2.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9	21
2.4.1 Kap. 900 og kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet	21
2.4.2 Kap. 901 og kap. 3901 Patentstyret	22
2.4.3 Kap. 902 og kap. 3902 Justervesenet	22
2.4.4 Kap. 903 og kap. 3903 Norsk akkreditering	23
2.4.5 Kap. 904 og kap. 3904 Brønnøysundregistrene	23
2.4.6 Kap. 905 og kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse	24
2.4.7 Kap. 906 og kap. 3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	24
2.4.8 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	25
2.4.9 Kap. 910 og kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet	26
2.4.10 Kap. 911 og 3911 Konkurransetilsynet	27
2.4.11 Kap. 913 Standardisering	27
2.4.12 Kap. 914 og kap. 3914 Klagenemnda for industrielle rettigheter	27
2.4.13 Kap 921 (Ny) Ulønnet forskningsinnsats	27
2.4.14 Kap. 922 Romvirksomhet	28
2.4.15 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	28
2.4.16 Kap. 930 Norsk Design- og Arkitektursenter	29
2.4.17 Kap. 937 Svalbard Reiseliv AS	29
2.4.18 Kap. 950 og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)	29
2.4.19 Kap. 953 Kings Bay	30
2.4.20 Kap. 960 Raufoss ASA	30
2.4.21 Kap. 2421 Innovasjon Norge (jf. kap. 5325)	30
2.4.22 Kap. 2425 (Ny) Norsk Fornybar	34
2.4.23 Kap. 5460 (jf. kap. 2460) Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)	35
2.4.24 Kap. 2426 og kap. 5326 SIVA (SF)	35
2.4.25 Kap. 2429 og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS	35
2.4.26 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	36
3. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)	36
3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10	36
3.2 Rammevedtak rammeområde 10	37
3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	37
3.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet	37
3.3.2 Arbeiderpartiet og Senterpartiet	38
3.3.3 Kristelig Folkeparti	39
3.3.4 Venstre	39

	Side	
3.3.5	Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10	41
3.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 10	43
3.4.1	Kap. 917 Fiskeridirektoratet	43
3.4.2	Kap. 3917 Fiskeridirektoratet	43
3.4.3	Kap. 919 Diverse fiskeriformål	44
3.4.4	Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	45
4.	Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)	46
4.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11	46
4.2	Rammevedtak rammeområde 11	49
4.3	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner	49
4.3.1	Høyre og Fremskrittspartiet	49
4.3.2	Arbeiderpartiet og Senterpartiet	50
4.3.3	Kristelig Folkeparti	51
4.3.4	Venstre	52
4.3.5	Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11	54
4.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11	55
4.4.1	Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet	55
4.4.2	Kap. 1112 og kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	55
4.4.3	Kap. 1115 Mattilsynet	57
4.4.4	Kap. 4115 Mattilsynet	57
4.4.5	Kap. 1138 og kap. 4138 Støtte til organisasjonar m.m.	58
4.4.6	Kap. 1139 Genressursar, miljø- og ressursregistreringar	58
4.4.7	Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innan miljø- og næringstiltak i landbruket	58
4.4.8	Kap. 1143 og kap. 4143 Statens landbruksforvaltning	59
4.4.9	Kap. 1144 Regionale og lokale tiltak i landbruket	60
4.4.10	Kap. 1147 og kap. 4147 Statens reindriftsforvaltning	60
4.4.11	Kap. 1148 Naturskade – erstatningar og sikring	60
4.4.12	Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	61
4.4.13	Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	62
4.4.14	Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen	66
4.4.15	Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	67
4.4.16	Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	67
5.	Forslag fra mindretall	68
6.	Komiteens tilråding	69

Innst. 8 S

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2013–2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2014, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Lasse Juliussen, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Benjamin Grønvdal, Gunnar Gundersen og Ove Bernt Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen, Øyvind Korsberg og Jørund Rytman, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Marit Arnstad, og fra Venstre Pål Farstad, viser til at Meld. St. 1 (2013–2014) Nasjonalbudsjettet for 2014, og Prop. 1 S (2013–2014) Statsbudsjettet medregnet folketrygden, ble lagt fram av regjeringen Stoltenberg II den 14. oktober 2013. Komiteen viser videre til at regjeringen Solberg den 8. november 2013 la fram 1 tilleggsproposisjon. Kapitler og romertallsvedtak i Prop. 1 S (2013–2014) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) ble fordelt til næringskomiteen i henhold til Innst. 18 S (2013–

2014) og referat fra stortingsmøte 12. november 2013.

Komiteen viser videre til at Stortinget den 19. juni 1997, ved behandlingen av Innst. S. nr. 243 (1996–1997), vedtok at bevilgningsreglementet og forretningsordenen for Stortinget skulle endres i forbindelse med den nye budsjettreformen.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2014 under de rammer og kapitler som er fordelt til komiteen, jf. Innst. 18 S (2013–2014).

Følgende rammeområder er behandlet av næringskomiteen:

- Rammeområde 9: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet.
- Rammeområde 10: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet.
- Rammeområde 11: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen viser til at rammeforslagene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti ble vedtatt i Stortinget 22 november 2013. Det vises for øvrig til de ulike avsnitt i innstillingen som omhandler de rammeområder næringskomiteen har ansvar for.

2. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)

2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster rammeområde 9

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
900		Nærings- og fiskeridepartementet	486 666 000
	1	Driftsutgifter	333 001 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	67 665 000
	30	Miljøtiltak Søve, <i>kan overføres</i>	20 500 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	31 200 000
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 600 000
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	12 600 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	18 100 000
901		Patentstyret	242 800 000
	1	Driftsutgifter	242 800 000
902		Justervesenet	122 400 000
	1	Driftsutgifter	120 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 400 000
903		Norsk akkreditering	39 700 000
	1	Driftsutgifter	39 700 000
904		Brønnøysundregistrene	539 200 000
	1	Driftsutgifter	309 000 000
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	230 200 000
905		Norges geologiske undersøkelse	260 200 000
	1	Driftsutgifter	186 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter	74 000 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard..	69 800 000
	1	Driftsutgifter	28 300 000
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	6 500 000
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	35 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	1 700 000 000
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 700 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet	373 000 000
	1	Driftsutgifter	373 000 000
911		Konkurransetilsynet	97 475 000
	1	Driftsutgifter	87 165 000
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser.....	10 310 000
913		Standardisering	29 000 000
	70	Tilskudd	29 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
914		Klagenemnda for industrielle rettigheter	5 800 000
	1	Driftsutgifter	5 800 000
922		Romvirksomhet	826 500 000
	50	Norsk Romsenter	58 300 000
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA).....	147 500 000
	71	Internasjonal romvirksomhet.....	309 700 000
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	33 400 000
	73	EUs romprogrammer	258 500 000
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	19 100 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	54 900 000
	70	Tilskudd	54 900 000
930		Norsk Design- og Arkitektursenter	75 200 000
	70	Tilskudd	75 200 000
934		Internasjonaliseringstiltak	388 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 000 000
	73	Støtte ved kapitalvareeksport.....	375 000 000
937		Svalbard Reiseliv AS	2 100 000
	71	Tilskudd	2 100 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	25 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	25 700 000
953		Kings Bay AS	27 500 000
	70	Tilskudd	27 500 000
960		Raufoss ASA	8 300 000
	71	Refusjon for miljøtiltak	8 300 000
<i>Statsbankene</i>			
2421		Innovasjon Norge	1 444 450 000
	50	Innovasjon - prosjekter, fond.....	235 200 000
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	351 650 000
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer, <i>kan overføres</i>	405 000 000
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	285 000 000
	75	Marint verdiskapingsprogram.....	20 000 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	143 400 000
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond.....	4 200 000
2429		Eksportkreditt Norge AS	105 200 000
	70	Tilskudd	105 000 000
	71	Viderefakturerte utgifter	200 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt	0
	24	Driftsresultat:	0
	1	Driftsinntekter.....	-143 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg I
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	143 000 000
		Sum utgifter rammeområde 9	6 923 891 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3900	Nærings- og fiskeridepartementet	316 000
	1 Refusjoner.....	10 000
	2 Ymse inntekter.....	306 000
3901	Patentstyret	53 550 000
	5 Inntekt av informasjonstjenester.....	7 250 000
	7 Inntekter knyttet til NPI.....	5 200 000
	8 Gebyrer immaterielle rettigheter	41 100 000
3902	Justervesenet	84 400 000
	1 Gebyrinntekter	70 800 000
	3 Inntekter fra salg av tjenester	11 200 000
	4 Oppdragsinntekter	2 400 000
3903	Norsk akkreditering	33 000 000
	1 Gebyrinntekter og andre inntekter.....	33 000 000
3904	Brønnøysundregistrene	588 000 000
	1 Gebyrinntekter	500 000 000
	2 Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter.....	31 000 000
	3 Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	57 000 000
3905	Norges geologiske undersøkelse	74 000 000
	1 Oppdragsinntekter	27 000 000
	2 Tilskudd til samfinansieringsprosjekter.....	47 000 000
3906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard..	800 000
	1 Leie av bergrettigheter og eiendommer.....	100 000
	2 Behandlingsgebyrer.....	700 000
3910	Sjøfartsdirektoratet	212 800 000
	1 Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR.....	153 000 000
	2 Maritime personellsertifikater	12 400 000
	3 Diverse inntekter	3 500 000
	4 Gebyrer for skip i NIS	39 400 000
	5 Overtredelsesgebyrer og tvangsmulkt	4 500 000
3911	Konkurransetilsynet	2 049 000
	4 Klagegebyr	2 049 000
3914	Klagenemnda for industrielle rettigheter	500 000
	1 Gebyrer	500 000
3961	Selskaper under NHDs forvaltning	11 112 000
	70 Garantiprovisjon, Statkraft SF.....	2 112 000
	71 Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA.....	9 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
5325		Innovasjon Norge	162 200 000
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning.....	5 000 000
	52	Tilbakeføring av tapsfondsmidler.....	100 000 000
	70	Låneprovisjoner.....	57 200 000
5329		Eksportkreditt Norge AS	40 000 000
	70	Gebyrer m.m.....	40 000 000

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.

5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt	13 300 000
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning.....	13 300 000

Renter og utbytte mv.

5614		Renter fra Garanti-instituttet for eksportkreditt	100 000
	80	Renter.....	100 000
5629		Renter fra eksportkredittordningen	1 150 000 000
	80	Renter.....	1 150 000 000
5650		Renter på lån fra Nærings- og handelsdepartementet	4 904 000
	81	Renter på lån til Secora AS.....	4 000 000
	82	Renter på lån til Nofima AS.....	904 000
		Sum inntekter rammeområde 9	2 431 031 000
		Netto rammeområde 9	4 492 860 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 postene 1 og 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 5, 7 og 8
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 911 post 23	kap. 3911 post 1

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
2. overskride bevilgningen under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak, innenfor gitt garantiramme på 124 mill. kroner.

IV

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelser	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	100 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 125,19 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 162,17 mill. euro.
3. gi tilsagn om likviditetslån til SAS-konsernet innenfor en ramme på 500,5 mill. svenske kroner i perioden fram til 31. mars 2015.

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garantiramme på 750 mill. kroner.

2. utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valutakurstap og valutakursgevinst i eksportkredittdordningen under henholdsvis kap. 2429 Eksportkredit Norge AS, post 89 Valutatap og kap. 5329 Eksportkredit Norge AS, post 89 Valutagevinst.
3. inntektsføre følgende innbetalinger i statsregnskapet uten bevilgning:
  - a. gebyrinntekter fra lån til SAS-konsernet under kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 71 Gebyrinntekter fra lån til SAS-konsernet.
  - b. renteinntekter fra lån til SAS-konsernet under kap. 5650 Renter på lån fra Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Renter på lån til SAS-konsernet.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 138 mill. kroner.
2. Innovasjon Norge fullmakt til å reetablere en garantiavtale med Norges Råfisklag i 2014, på følgende vilkår:
  - a. Samlet ramme for garantiavtalen kan være på inntil 320 mill. kroner, hvorav Innovasjon Norge kan forplikte for inntil 240 mill. kroner (75 prosent).
  - b. Tapsavsetning skal være en tredjedel av Innovasjon Norges andel av garantiavtalen, og dekkes innenfor tidligere bevilget tapsavsetning.
  - c. Ubenyttede tapsavsetninger innbetales til

statskassen etter utløpet av den utvidede avtaleperioden 31. desember 2014.

3. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
4. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet. Nærings- og fiskeridepartementet kan i samråd med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
5. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
6. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai

1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.

2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 500 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportfinansieringsordningens formål uten en øvre ramme.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.

XI

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XII

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. selge aksjene i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. redusere statens eierandel i SAS AB ned til 10,0 pst. ved framtidige konverteringer av obligasjonslån til aksjekapital i selskapet.
3. konvertere det ansvarlige lånet til Secora AS til egenkapital innen utløpet av lånets løpetid.
4. selge samtlige aksjer i Entra Holding AS.
5. selge, med oppgjør i kontanter og/eller aksjer i et annet selskap i samme bransje, samtlige av statens aksjer i Cermaq ASA som en del av en industriell løsning.

6. selge samtlige aksjer i Mesta AS.

XIII

Fullmakt til å forvalte lån

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan forvalte likviditetslånet til SAS-konsernet innenfor markedsmessige rammer, herunder til å gi sin tilslutning til endringer i låneavtalen og til å innvilge og sette vilkår for eventuelle endringer i lånebetingelser.

2.2 Rammevedtak område 9

Ved Stortingets vedtak av 26. november 2013 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til kr 4 517 660 000. Dette er kr 24 800 000 mer enn framlegget fra regjeringen Solberg i Prop. 1 S (2013–2014) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

2.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner

2.3.1 *Høyre og Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er opptatt av å sikre langsiktige og forutsigbare rammevilkår for norsk næringsliv for å sikre konkurransekraft og muligheter for økt verdiskaping. Disse medlemmer viser til at regjeringens verdigrunnlag, slik det fremkommer i Sundvolden-erklæringen, bygger på at verdier må skapes før de kan deles. Det skal stimuleres til verdiskaping i hele landet. Dette forutsetter at det offentlige legger godt til rette for næringsetablering og næringsutvikling gjennom gode planprosesser, gode skatte- og avgiftsvilkår og tilgang på offentlig og privat kapital. Regjeringen vil styrke et allsidig og bredt norsk næringsliv, og legge bedre til rette for privat eierskap.

Disse medlemmer viser til at det er utfordringer med arven etter regjeringen Stoltenberg II. Sjeføkonom Steinar Juel i Nordea uttalte at «Norge har aldri hatt en så sterk forverring i konkurranseevnen som i årene etter 2005.» Hver tiende krone som investeres her i landet, plasseres i fastlandsøkonomien, mens resten investeres i oljeindustrien. Så lavt nivå har det ikke vært i investeringene i fastlands-Norge siden 1970 ifølge NHO. Sysselsettingsgraden har vært på en nedadgående trend siden 2008.

SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER

Disse medlemmer viser til at små og mellomstore bedrifter utgjør hoveddelen av norsk næringsliv. Over 99 prosent av bedriftene i Norge har 100 ansatte eller færre. Disse medlemmer vil bemerke at det er her arbeidsplassene i hovedsak ska-

pes i distriktene og i mer sentrale strøk i Fastlands-Norge, og derigjennom de verdier som er med på å sikre vår velferd. Disse medlemmer er opptatt av at de små og mellomstore bedriftene får gode økonomiske og administrative rammevilkår for næringsetablering og videre utvikling.

FORENKLING

Disse medlemmer viser til at norske bedrifter hvert år må bruke store ressurser på å etterleve offentlige krav og regler, ressurser som i større grad kunne vært prioritert for forskning og utvikling av nye og bedre varer og tjenester. Disse medlemmer ser det som viktig å gi næringslivet gode administrative rammevilkår gjennom blant annet forenklinger/bedre samordning i innrapporteringer til det offentlige samt redusert skjermamengde. Disse medlemmer vil bemerke at Altinn-plattformen spiller en sentral rolle i den sammenheng. Disse medlemmer mener derfor det er meget positivt at regjeringen legger opp til en ambisjon om å redusere næringslivets kostnader med å oppfylle lover og regler med 25 pst. sammenlignet med kostnadene i 2011.

INNOVASJON

Disse medlemmer viser til at næringslivet utfører forskning og utvikling (FoU) for titalls mrd. kroner årlig, noe som igjen tilsvarer titalls tusen FoU-årsverk. Disse medlemmer er opptatt av at næringslivet skal ha god tilgang til kapital gjennom private investorer, bank- eller finansinstitusjoner, eller gjennom det offentlige virkemiddelapparatet, for å kunne gjennomføre nødvendig satsing innen forskning og utvikling. Disse medlemmer er derfor positive til regjeringens satsing på Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA) hvor en foreslår en økning i bevilgningen med 80 mill. kroner i forhold til regjeringen Stoltenberg IIs forslag og til regjeringens styrking av Skattefunn-ordningen med rundt en kvart mrd. kroner.

KONKURRANSEPOLITIKK

Disse medlemmer viser til at norsk økonomi er avhengig av velfungerende markeder med god og virksom konkurranse. Det gir bedre utnyttelse av ressursene, og dermed mer velferd til alle. Disse medlemmer er opptatt av et velfungerende Konkurransetilsyn med høy faglig og praktisk kompetanse innen tilsyn og kontroll med markeder og markedsaktører. Disse medlemmer mener det kan være gode grunner til styrket fokus på konkurransepolitikken.

STATLIG EIERSKAP

Disse medlemmer viser til at departementene samlet forvalter statens eierinteresser i 71 selskaper, og det er mer enn 280 000 ansatte i selskaper som staten eier helt eller delvis. De statlige eide selskapene forvalter store økonomiske verdier på vegne av fellesskapet og de er viktige aktører i samfunnet. Disse medlemmer vil også vise til at staten har ulike roller i samfunnet og at det er viktig at man ikke blander sammen disse rollene ved utøvelsen av eierforvaltningen av de statlige selskapene. Dette er noe en må ha særlig fokus på i de tilfeller staten har et eierskap i bedrifter de eier sammen med andre eller der statlige selskaper opererer i konkurranse med private aktører. Disse medlemmer er opptatt av å redusere statens direkte eierskap i norsk næringsliv på sikt for å sikre mer maktspredning, samt å styrke det private eierskapet. Å redusere den høye statlige eierandelen over tid vil sikre maktspredning og medeierskap. Disse medlemmer vil understreke betydningen av det private eierskapet. Lønnsomheten er høyest med norsk privat eierskap, og privat norsk eierskap dominerer i de fleste næringene her i landet. Private er størst i nord og vest, og det private eierskapet er således svært viktig i Distrikts-Norge. Disse medlemmer er positive til regjeringens signal om å utarbeide en ny eierskapsmelding.

SYSSELSETTING AV SJØFOLK

Disse medlemmer viser til at norsk maritim næring er spredt over hele landet og sysselsetter over 100 000 mennesker, hvorav 25 000 er sjøfolk. Disse medlemmer har som mål en levedyktig skipsfartsnæring som både bidrar til verdiskaping langs kysten og gir livsgrunnlag for bedrifter i verfts-, leverandør- og utstyersindustrien. Disse medlemmer er opptatt av at skal det være attraktivt for maritim næring i Norge så bør den ha tilnærmet like rammevilkår som tilsvarende næringer i våre konkurrentland. Disse medlemmer viser til at regjeringen i Sundvolden-erklæringen har varslet en lovfesting av nettolønnsordningen for norske sjøfolk. Disse medlemmer er også positive til at regjeringen har signalisert at den vil nedsette et utvalg som vil vurdere fartsområdebegrensningene i NIS og innretningen av nettolønnsordningen. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at utvalget inkluderer representanter for de ansattes organisasjoner og næringen. Disse medlemmer er positive til at regjeringen foreslår å øke overslagsbevilgningen for tilskudd til sysselsetting av sjøfolk med 100 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2013.

REISELIV

Disse medlemmer viser til at Norge er et land med høyt kostnadsnivå som gjør at det er dyrt å feriere i Norge. Konkurransen om turistene blir stadig sterkere, noe som gjør det viktigere at man sørger for å intensivere arbeidet med å gjøre Norge både kjent og attraktivt for potensielle reisende. Norsk reiselivsnæring består i hovedsak av mange små virksomheter rundt om i Distrikts-Norge. Disse medlemmer viser til at det i næringskomiteens høring til budsjettet fremkom at reiselivsnæringen står over store utfordringer, særlig i distriktene. Disse medlemmer mener reiselivsnæringens behov bør få økt fokus, og at dette kan skje i form av en melding til Stortinget.

MINERALINDUSTRI

Disse medlemmer viser til at Sundvolden-erklæringen gir uttrykk for at det skal legges til rette for vekst i mineralnæringen, og disse medlemmer forutsetter at regjeringen Solberg vil ha større fokus på næringen i årene som kommer. Disse medlemmer viser til at den norske mineralnæringen både geopolitisk og i et verdiskapingsperspektiv kan spille en viktig rolle fremover. Bærekraftsbildet er komplekst og næringen tapte mye tid på å vente på regjeringen Stoltenberg IIs mineralstrategi. Disse medlemmer mener det var mye positivt i mineralstrategien, men at det sentrale er at aktuelle mineralprosjekter blir vedtatt og igangsatt. Den norske mineralnæringen kan i samarbeid med de tre kunnskapsklyngene maritim, energi og sjømat utvikle seg til å bli verdensledende både på bærekraft og teknologi.

2.3.2 Arbeiderpartiet og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at norsk økonomi er i god stand. Vi har Europas laveste ledighet. Veksten er høyere enn i landene rundt oss, og yrkesdeltakelsen er høy. Vi har en god vekst i antall private bedrifter, og disse medlemmer viser til at den rød-grønne regjeringens aktive næringspolitikk har gitt gode resultater.

Siden 2005 er det skapt 350 000 nye arbeidsplasser. Mer enn to tredjedeler av sysselsettingsveksten kommer utenfor offentlig sektor. Den høye verdiskapingen har kommet alle til gode, og Norge har blitt et bedre og mer rettferdig land de siste 8 årene. Bedriftene har fått godt betalt for sine produkter og arbeidstakere har opplevd en sterk reallønnsutvikling og dermed beholdt sin andel av verdiskapingen. Disse resultatene er oppnådd i en periode preget av det største internasjonale økonomiske tilbakeslaget siden 30-tallet. Da finanskrisen rammet Norge, gjennomførte den rød-grønne regjeringen effektive tiltak for å opp-

rettholde aktiviteten i norske bedrifter og dermed sikre arbeidsplassene.

Disse medlemmer viser til at utviklingen de siste åtte årene samlet sett har vært positive, noe som bl.a. vises ved at bruttoproduktet i industrien er 13 mrd. kroner høyere i 2012 enn det var i 2005.

Disse medlemmer viser til at vårt mål er en helhetlig og aktiv næringspolitikk, som bygger opp under målet om arbeid til alle. For å skape nye og trygge arbeidsplasser er det viktig med et mangfold av bedrifter som lykkes og som bidrar til verdiskaping.

Disse medlemmer er opptatt av gode rammebetingelser for bedrifter over hele landet, og at vi har en bærekraftig økonomi der ressursene settes inn der de kaster mest av seg.

Det skal være enkelt å drive næringsvirksomhet i Norge, og bedriftene skal kunne konsentrere seg om å skape verdier. Disse medlemmer viser til det viktige forenklingsarbeidet som ble igangsatt av den rød-grønne regjeringen, og som allerede har gitt svært gode resultater. Satsingen på forenkling har gitt norsk næringsliv en enklere hverdag. Ved regjeringsskiftet lå det flere titalls konkrete tiltak klare til å iverksettes i Nærings- og handelsdepartementet. Disse medlemmer mener det er svært viktig at dette arbeidet videreføres.

Disse medlemmer er opptatt av at i forslaget til statsbudsjett fra regjeringen Stoltenberg foreslås prioriterte satsinger. Disse medlemmer viser til at vi legger vekt på å utnytte potensialet som ligger i de fem områdene energi, miljø, reiseliv, marine og maritim sektor, som alle har naturgitte fortrinn for å lykkes i nettopp Norge.

Disse medlemmer viser også til at regjeringen Stoltenberg fremmet en næringsmelding våren 2013 (Meld. St. 39 (2013–2014) «Mangfold av vinnere», der miljø ble løftet fram til en overordnet dimensjon i næringspolitikken for alle relevante bransjer. Videre ble det tydeliggjort en satsing på IKT-næringen og helse- og velferdsteknologi, som viktige områder framover.

Disse medlemmer viser til at for å lykkes internasjonalt trengs kunnskap om globale markeder. Norsk næringsliv omfatter et høyt antall eksportrettede bedrifter som skaper store verdier og sysselsetter mange.

Det viktigste for disse er at man har en regjering som fører en ansvarlig økonomisk politikk som bidrar til lav rente og en stabil lav kronekurs. Økt uansvarlig oljepengebruk kan være en snubletråd for disse næringene. Disse er opptatte av gode rammevilkår og forutsigbarhet. Gode eksempler på dette er CO₂-kompensasjonsordningen for kraftintensiv industri, konkurransedyktige og forutsigbare finansieringsordninger.

Videre viser disse medlemmer til at det er viktig å sikre norsk næringsliv tilgang til markeder gjennom frihandelsavtaler med land utenfor EØS.

Disse medlemmer viser til at internasjonal forskning og innovasjonsamarbeid fører til raskere kunnskapsoppbygging og verdiskaping ved å fremme arbeidsdeling og redusere dobbeltarbeid.

Regjeringen Stoltenberg ønsket å gi norsk næringsliv bedre tilgang til europeiske markeder og investeringskapital og større muligheter for samarbeid. Derfor deltar Norge i EUs rammeprogram for konkurranseevne og innovasjon (CIP). Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg har foreslått at Norge i perioden 2014–2020 skal delta i Horisont 2020, som skal overta etter både det 7. rammeprogrammet for forskning og teknologiutvikling og deler av CIP.

Disse medlemmer viser til at produktiviteten og verdiskapningen øker primært ved at vi gjør ting smartere, og ved at virksomheter og entreprenører bruker kunnskap på nye måter, utvikler nye produkter og løsninger og finner nye bruksområder.

Disse medlemmer viser derfor til at forskning, innovasjon og entreprenørskap er en viktig kilde til verdiskaping, vekst og velferdsutvikling i Norge og andre industriland.

En del av de offentlige tiltakene for å legge til rette for økt innovasjon, entreprenørskap og næringsrelevant forskning skjer i regi av det bedriftsrettede virkemiddelapparatet og i hovedsak Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og SIVA SF. En del av dette virkemiddelapparatet er knyttet til bedret kapitaltilgang for næringslivet og til å stimulere til økte private investeringer i forskning. Dette er viktige ordninger som disse medlemmer vil satse på også i fremtiden.

Disse medlemmer viser til at Norge ligger høyt på internasjonale sammenligninger av konkurranseevne, verdiskaping og velferdsnivå.

Disse medlemmer viser til at statlig eierskap i norsk næringsliv bidrar til næringsutvikling, forutsigbarhet og muligheter for satsing på langsiktig industriell utvikling og verdiskaping.

Dette er viktig på grunn av at det bidrar til nasjonal forankring av viktige selskaper, offentlig eie av sentral infrastruktur og sikring av råderetten over og inntekter fra nasjonens felles naturressurser.

Disse medlemmer viser til at vi vil opprettholde et sterkt offentlig og nasjonalt eierskap på om lag samme nivå som i dag. Staten skal være en aktiv, langsiktig og forutsigbar eier i viktige norske selskaper.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg i sin tilleggsproposisjon med et pennestrøk legger opp til å selge alle statens aksjer i de to 100 pst. statlig eide bedriftene Entra og Mesta.

Disse medlemmer oppfatter dette som første ledd i en ny eierskapspolitikk, og at det viktigste for den nye regjeringen ser ut til å være å redusere det statlige eierskapet.

Disse medlemmer viser til at landbasert kraftforedlende industri har en sentral rolle i en bærekraftig framtid. Med ren norsk kraft, langsiktige konkurransedyktige rammebetingelser og fortsatt målrettet utvikling av teknologiske løsninger for minimal ressurs- og energibruk mener disse medlemmer at denne industrien kan bli fremtidens globale vinner og en stadig viktigere bidragsyter til norsk økonomi.

Disse medlemmer ser det som svært viktig at denne næringen har langsiktige, forutsigbare rammevilkår, og at det skal legges til rette for at denne industrien skal kunne videreutvikle seg i Norge.

2.3.3 *Kristelig Folkeparti*

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti understreker at verdiskaping er grunnlaget for velferden, og at politikernes hovedoppgave er å legge til rette for gode og forutsigbare rammevilkår for å opprettholde og styrke verdiskapingen i samfunnet. Høy verdiskaping gir trygge arbeidsplasser og overskudd til fordeling til viktige fellesskapsgoeder.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ønsker et skattesystem som ikke ødelegger for entreprenørskap, innovasjon og vekst i næringslivet. Vi trenger et velfungerende arbeidsmarked som balanserer hensynet til fleksibilitet i næringslivet og rettigheter for arbeidstakerne. Det er nødvendig med virksom konkurranse i næringslivet for å få en god utnyttelse av ressursene i samfunnet og for å sikre mangfold og variasjon i næringslivet. Norge er også avhengig av å ha en kunnskapsbasert skole, og best mulig høyere utdanning og forskning, for å ta vare på vår viktigste ressurs – menneskene.

Dette medlem peker på at det i dag er knapphet på arbeidskraft i mange bransjer, noe som er en utfordring for å sikre en langsiktig vekstevne. Derfor er vi avhengige av et velfungerende arbeidsmarked som balanserer hensynet til fleksibilitet i næringslivet og arbeidstakernes rettigheter.

Dette medlem mener at langsiktig, privat eierskap fremmer vekstevnen i norsk økonomi. I et slikt perspektiv er generasjonseiarskifter i familiebedrifter en viktig faktor. Generasjonseiarskifter medfører ofte store ekstra kostnader i form av arveavgift, noe som svekker bedriftenes økonomi og reduserer tryggheten til de ansatte i bedriften. Dette medlem er derfor glad for at regjeringen fjerner arveavgiften. Dette medlem understreker også viktigheten av at det gjennomføres en kartlegging av konse-

kvensene av fjerningen av arveavgiften for landbruket.

Dette medlem viser til at mange små- og mellomstore bedrifter ønsker å ta inn lærlinger, men at det ofte blir for kostbart. Dette medlem er derfor glad for at regjeringen har økt lærlingtilskuddet med 79 mill. kroner.

Dette medlem er bekymret over todelingen av norsk økonomi, og viser til at høye lønnskostnader samt svekket eksportmarked på bakgrunn av finansiell uro og sterk krone har gjort det avgjørende viktig å ha gode og forutsigbare rammevilkår for norsk industri. Dette medlem viser til at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) ble foreslått å redusere CO₂-kompensasjonsordningen for industrien med 123 mill. kroner. Dette medlem er glad for at dette kuttet ble reversert gjennom budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Dette medlem har merket seg at regjeringen i tiltredelseserklæringen også mener at «Todelingen av norsk økonomi er en viktig utfordring»

Dette medlem viser i den sammenheng til at landbasert energiintensiv industri har en sentral rolle i en bærekraftig framtid. Med ren norsk kraft, langsiktige konkurransedyktige rammebetingelser og fortsatt målrettet utvikling av teknologiske løsninger for minimal ressurs- og energibruk mener dette medlem at denne industrien kan bli fremtidens globale vinner og en stadig viktigere bidragsyter til norsk økonomi.

Dette medlem mener det er behov for et langsiktig strategiarbeid for å sikre at ressurseffektiv og bærekraftig prosessindustri utvikles videre i Norge, at det igangsettes en «PROSESS 2050», der representanter fra bedriftene, forskningsmiljøer, organisasjoner og myndigheter sammen utarbeider en strategi som kan legge premisser for myndighetenes, forskningsmiljøenes og bedriftenes samlede innsats for kunnskapsutvikling og innovasjon.

2.3.4 *Venstre*

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre fremmer et eget alternativt statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014). Venstres alternative statsbudsjett tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra den avgåtte regjeringen, jf. Prop. 1 S (2013–2014), samt den nye regjeringens tilleggsproposisjon, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Konkrete endringer i Venstres alternative budsjett på rammeområde 9 i forhold til disse dokumentene følger av tabellen under og under de ulike kapitler og poster i denne innstilling.

Dette medlem mener at det for å skape og sikre arbeidsplasser er avgjørende med generelt gode rammevilkår for alle deler av næringslivet, kombinert med en målrettet innsats for å sikre underveksten

av ufødte bedrifter og utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Det offentlige virkemiddelapparatet må i sterkere grad stimulere til omstilling og nyskaping framfor tradisjonell næringsvirksomhet, geografiske hensyn og bevaring. Næringslivet er avhengig av fornying og nyskaping for å være konkurransedyktige og møte framtidens utfordringer.

Dette medlem vil slippe kreativiteten og skaperkraften løs. Det må satses på gründere og entreprenører og det må bli mindre regelverk og regulering. Det er videre viktig for dette medlem å sikre risikovillig kapital gjennom det offentlige virkemiddelapparatet og gjennom skattestimulans for private investorer. Nettopp derfor er en kraftig satsing på forbedring av rammevilkårene for norsk næringsliv generelt og småbedrifter spesielt hovedprioriteten i Venstres alternative statsbudsjett for 2014. Dette medlem vil spesielt satse på det nyskapende miljø- og klimavennlige næringslivet. Et viktig virkemiddel er oppretting av et nytt statlig investeringselskap «Norsk Fornybar AS» som har som formål å investere i større pilotprosjekter innenfor utvikling av fornybar energi, bl.a. innenfor havvind, jordvarme, hydrogen, pumpekraftverk og bølgekraft.

Dette medlem mener at mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av «skjemaveldet», og dette medlem ser det som en hovedoppgave å forenkle hverdagen til disse bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, samt å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av Internettbaserte løsninger.

Dette medlem er opptatt av å få mest mulig innovasjon ut av de offentlige bevilgningene som skal gå til nettopp et slikt formål. Undersøkelser viser at bare halvparten av prosjektene som får støtte av Innovasjon Norge, registreres som innovative. Mange av disse har attpåtil en svært liten grad av innovasjon, siden det ofte skal lite til for at et prosjekt kan bli registrert som innovativt. Det er dermed en begrenset del av Innovasjon Norges støtte som faktisk går til innovasjon, til tross for at dette er sentralt for å nå selskapets mål om å fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling. Dersom vi legger til grunn en streng bruk av begrepet innovasjon, der vi avgrenser til innovasjon på nasjonalt og internasjonalt nivå, var det bare 18 pst. av midlene i 2007 som gikk til prosjekter med innovasjon. Dette medlem viser derfor til Representantforslag 3 S (2009–2010) fra Abid Q. Raja og Trine Skei Grande hvor det foreslås en omorganisering og fristilling av Innovasjon Norge. Bl.a. foreslås det at Innovasjon Norge deles i to ulike enheter. Den ene delen skal være en målrettet nyskappingsdel for gründere og bedrifter i hele landet. Formålet med

denne delen er å stimulere til at gode ideer settes ut i livet uavhengig av hvor i landet den oppsto. Den andre delen skal ta distriktshensyn og ha et virkemiddelapparat for distriktsutbygging, med hovedhensikt å sikre bosetting og landbrukspolitiske mål. Bygdeutviklingsmidlene skal beholdes i distriktsdelen og stimulere utvikling og etablering av tilleggsnæringer i tilknytning til tradisjonelt landbruk.

Dette medlem mener en av hovedutfordringene i tiden fremover blir å ta vare på og gi små og mellomstore bedrifter mulighet for å utvikle seg og skape flere arbeidsplasser. Nå er tiden inne for å satse på de gode ideene som skal skape fremtidens arbeidsplasser, og ta vare på bedriftene som gir lokalsamfunnene rundt om i landet gode arbeidsplasser.

Dette medlem mener det er en stor utfordring å skape bedre markedsbaserte muligheter for å støtte de mest lovende ideene og innovasjonene med risikokapital – slik at prosjekter med stort verdiskapende potensial får bedre muligheter til å lykkes gjennom sterkere oppskalering i tidlig fase. For å skape en mer dynamisk kultur for entreprenørskap og verdiskapende innovasjon, trengs det en nyorientering i norsk innovasjonspolitikkk knyttet til det offentlige virkemiddelapparatet.

Det finnes i dag statlig støttede regionale og nasjonale såkornordninger som totalt teller 16 fond. Prosjekttilfanget er tilsynelatende høyt og av god kvalitet, og investeringstakten har derfor vært høyere enn antatt. Denne ordningen har gjort at selskaper med stort vekstpotensial har lettere tilgang på kapital enn tidligere, og derved bidratt til at potensielle suksesser ikke er avsluttet.

Dette medlem har lenge tatt til orde for en lignende ordning som først og fremst er rettet mot selskaper med tilsvarende potensial i enda tidligere fase, der risikoen er så høy at det er svært lite attraktivt for investorer som styrer etter forretningsmessige idealer. En vesentlig risikoavlastning fra det offentlige vil åpne opp for interesse fra investorer som kan gi betydelige tilleggsverdier til oppstartsselskaper i denne fasen.

Dette medlem viser til Dokument 8:47 (2010–2011) fra representantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om vridning av offentlige hjelpemidler i startfasen for oppstartsselskaper med stort vekstpotensial, og er svært fornøyd med at det ble etablert en ordning med landsdekkende etablerertilskudd rettet mot vekstbedrifter i statsbudsjettet for inneværende år. Dette medlem mener imidlertid at en intern omfordeling av 34 mill. kroner innenfor Innovasjon Norges portefølje er i minste laget, og foreslår derfor å styrke ordningen med en bevilgning på ytterligere 30 mill. kroner.

Dette medlem er bekymret over de utviklingstrekk vi ser til en tiltagende todeling av norsk

økonomi og norsk næringsliv. Investeringsnivået utenom petroleumsnæringen er lavt, til tross for oppgangskonjunktur i Norge. Det skyldes delvis internasjonal nedgangskonjunktur i mange av landene rundt oss, men også strukturelle endringer som gjør det stadig mindre attraktivt å investere i Norge. Investeringsstørken vil påvirke økonomien på en langsiktig negativ måte.

Derfor er det nødvendig med målrettede tiltak for å motvirke en økende todeling av norsk økonomi og norsk næringsliv. Skal vi snu utviklingen er det en rekke virkemidler som må iverksettes samtidig: Det

gjelder en målrettet bruk av det offentlige virkemiddelapparatet, økt tilgang på kapital, målrettede skattelettelser, økte bevilgninger til infrastruktur, vei og bane, forenkling for næringslivet, en storstilt satsing på forskning og innovasjon og en reell vilje til å gjøre Norge mindre oljeavhengig. Den viljen har Venstre. I tillegg er det svært viktig med en økonomisk ansvarlig politikk. Det er en utfordring Venstre tar på største alvor.

Samlet foreslår Venstre derfor tiltak på nært 6,4 mrd. kroner for å møte denne utfordringen:

Tiltak for å motvirke todeling av økonomien (Alle tall i bokført mill. kr.)	Endring i forhold til Prop. 1 S (2013–2014) Ap/Sp/SV	Endring i forhold til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) H/Frp
Skattelettelser for næringslivet	2 187,0	2 244,0
Økt lærlingtilskudd	150,0	80,0
Økt satsing på (vei og) jernbane	2 358,0	2 058,0
Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	25,0	50,0
Etablering og drift av norsk Regelråd	40,0	40,0
Ungt Entreprenørskap	5,0	5,0
Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, Skattefunn	40,0	40,0
Styrke ordningen med landsdekkende etablerertilskudd rettet mot vekstbedrifter	30,0	30,0
Ny tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser	40,0	40,0
Nytt såkornfond TTO-er/inkubatorer, fornybar energi	89,5	89,5
Ymse reiselivstiltak i regi av IN	50,0	50,0
Etablering av klyngeprogrammet GCE	20,0	20,0
Miljøteknologi-ordningen	75,0	75,0
Norsk Fornybar AS, driftskostnader	25,0	25,0
Økte programmidler, SIVA	50,0	50,0
Styrke selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter	216,8	216,8
Næringsrettet forskning, Nærings-Ph.d., Forsknings- og utviklingskontrakter	257,8	175,0
Øvrig satsing på forskning og UH-sektoren	1021,2	851,2
Regional utvikling	0,0	250,0
Marint verdiskapingsprogram	0,0	34,0
Sikkerhetsopplæring fiskere	0,0	7,1
Energiflis-ordningen	0,0	30,0
<i>Unnta lønnskostnader fra reglene for oljeselskap om fradrag på 78 prosent for kostnader før skatt</i>	0,0	0,0
<i>Reduksjon i SDØEs investeringsramme på sokkelen</i>	2 000,0	2 000,0
<i>Investeringskapital Norsk Fornybar</i>	3 000,0	3 000,0
Sum tiltak for å motvirke todeling av økonomien (eks. «under streken»-tiltak m.m.)	6 680,3	6 460,6

Samlet foreslår dette medlem videre følgende konkrete endringer under rammeområde 9, Næring i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014):

Kap. Post.	Tekst	Endring i forhold til Prop. 1 S (2013–2014) Ap/Sp/SV	Endring i forhold til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) H/Frp
900.23 (Ny)	Etablering og drift av norsk Regelråd	40,0	40,0
900.73	Ungt Entreprenørskap	5,0	5,0
921.70 (Ny)	Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, Skattefunn	40,0	40,0
2421.50	Styrke ordningen med landsdekkende etablerertilskudd rettet mot vekstbedrifter	30,0	30,0
2421.76	Miljøteknologi-ordningen	75,0	75,0
2421.50	Ny tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser	40,0	40,0
2421.51	Nytt såkornfond TTO-er/inkubatorer, fornybar energi	59,5	59,5
2421.53	Nytt såkornfond TTO-er/inkubatorer, fornybar energi	30,0	30,0
2421.71	Ymse reiselivstiltak i regi av IN	50,0	50,0
2421.71	Etablering av klyngeprogrammet GCE	20,0	20,0
2421.72	Forsknings- og utviklingskontrakter, IN, (IFU/OFU)	50,0	50,0
2421.75	Videreføring av Marint verdiskapingsprogram	0,0	34,0
2425.01	Norsk Fornybar AS, driftskostnader	25,0	25,0
909.73	Avvikling av nettolønnsordningen for sjøfolk	-1 417,0	-1 417,0
950.21	Meglerhonorar etc. statlig oppkjøp	-25,7	-25,7
3910.01	Økte gebyr Sjøfartsdirektoratet	-15,3	-15,3
3910.04	Økte gebyr Sjøfartsdirektoratet	-4,0	-4,0
Sum ramme 9: Næring		-997,5	-963,5
2425.91	Norsk Fornybar AS, investeringskapital	3 000,0	3 000,0
2421.95	Egenkapital nytt såkornfond, TTO-er/ inkubatorer	200,0	200,0
2421.96	Tilbakeføring av egenkapital, Investinor	-2 500,0	-2 500,0
Sum ramme 9: Næring – «under streken»		700,0	700,0
Sum ramme 9: Næring – alle endringer		-227,5	-263,5

Dette medlem viser til den fremforhandlede avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet av 15. november 2013. Venstres stortingsrepresentanter vil stemme subsidiært for den avtalen dersom ikke Venstres forslag til alternativt statsbudsjett får flertall. Dette medlem er spesielt glad for at miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge styrkes med 30 mill. kroner som følge av avtalen. Som følge av denne avtalen fremmer ikke Venstre alternative

forslag til bevilgninger i denne innstilling, men redegjør for våre primærposisjoner under de ulike kapitler og poster under.

2.3.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9 presentert.

Tabellen viser budsjettforslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2013–2014) og primærbudsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Venstre, slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp	V
Utgifter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)						
900		Nærings- og fiskeridepartementet				
	1	Driftsutgifter	333 001	326 701 (-6 300)	0 (-333 001)	333 001 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	67 665	66 765 (-900)	0 (-67 665)	67 665 (0)
	23	Regelråd	0	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)
	30	Miljøtiltak Søve	20 500	20 500 (0)	0 (-20 500)	20 500 (0)
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	31 200	31 200 (0)	0 (-31 200)	31 200 (0)
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 600	3 600 (0)	0 (-3 600)	3 600 (0)
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	12 600	12 600 (0)	0 (-12 600)	17 600 (+5 000)
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter	18 100	20 100 (+2 000)	0 (-18 100)	18 100 (0)
900		Nærings- og handelsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	0	0 (0)	200 500 (+200 500)	0 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	0	0 (0)	53 100 (+53 100)	0 (0)
	30	Miljøtiltak Søve	0	0 (0)	20 500 (+20 500)	0 (0)
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	0	0 (0)	20 500 (+20 500)	0 (0)
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	0	0 (0)	3 600 (+3 600)	0 (0)
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	0	0 (0)	12 600 (+12 600)	0 (0)
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter	0	0 (0)	20 100 (+20 100)	0 (0)
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard				
	1	Driftsutgifter	28 300	28 300 (0)	23 800 (-4 500)	28 300 (0)
	30	Sikrings- og miljøtiltak	6 500	6 500 (0)	11 000 (+4 500)	6 500 (0)
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk				
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	1 700 000	1 700 000 (0)	1 700 000 (0)	283 000 (-1 417 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp	V
911		Konkurransetilsynet				
	1	Driftsutgifter	87 165	87 165 (0)	0 (-87 165)	87 165 (0)
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	10 310	10 310 (0)	0 (-10 310)	10 310 (0)
921		Ulønnet arbeidsinnsats, SkatteFUNN				
	70	Tilskudd	0	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer				
	70	Tilskudd	54 900	54 900 (0)	89 900 (+35 000)	54 900 (0)
950		Forvaltning av statlig eierskap				
	21	Spesielle driftsutgifter	25 700	25 700 (0)	25 700 (0)	0 (-25 700)
1550		Konkurransetilsynet				
	1	Driftsutgifter	0	0 (0)	87 165 (+87 165)	0 (0)
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	0	0 (0)	10 310 (+10 310)	0 (0)
2421		Innovasjon Norge				
	50	Innovasjon - prosjekter, fond	235 200	235 200 (0)	235 200 (0)	305 200 (+70 000)
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	0	0 (0)	0 (0)	59 500 (+59 500)
	53	Risikoavlastning, såkornkapitalfond	0	0 (0)	0 (0)	30 000 (+30 000)
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanse- programmer	405 000	405 000 (0)	430 000 (+25 000)	475 000 (+70 000)
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	285 000	285 000 (0)	285 000 (0)	335 000 (+50 000)
	75	Marint verdiskapingsprogram	20 000	20 000 (0)	0 (-20 000)	54 000 (+34 000)
	76	Miljøteknologi	143 400	173 400 (+30 000)	143 400 (0)	218 400 (+75 000)
2425		Norsk Fornybar				
	1	Driftsutgifter	0	0 (0)	0 (0)	25 000 (+25 000)
Sum utgifter rammeområde 9			6 923 891	6 948 691 (+24 800)	6 808 125 (-115 766)	5 979 691 (-944 200)

Inntekter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)

3900 Nærings- og fiskeridepartementet

1	Refusjoner	10	10 (0)	0 (-10)	10 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp	V
	2	Ymse inntekter	306	306 (0)	0 (-306)	306 (0)
3900		Nærings- og handelsdepartementet				
	2	Ymse inntekter	0	0 (0)	306 (+306)	0 (0)
3910		Sjøfartsdirektoratet				
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	153 000	153 000 (0)	153 000 (0)	168 300 (+15 300)
	4	Gebyrer for skip i NIS	39 400	39 400 (0)	39 400 (0)	43 400 (+4 000)
3911		Konkurransetilsynet				
	4	Klagegebyr	2 049	2 049 (0)	0 (-2 049)	2 049 (0)
4550		Konkurransetilsynet				
	4	Klagegebyr	0	0 (0)	2 049 (+2 049)	0 (0)
5650		Renter på lån fra Nærings- og handelsdepartementet				
	82	Renter på lån til Nofima AS	904	904 (0)	0 (-904)	904 (0)
Sum inntekter rammeområde 9			2 431 031	2 431 031 (0)	2 430 117 (-914)	2 450 331 (+19 300)
Sum netto rammeområde 9			4 492 860	4 517 660 (+24 800)	4 378 008 (-114 852)	3 529 360 (-963 500)

2.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9

Komiteen viser til Prop. 1 S (2013–2014) og Innst. 2 S (2013–2014) og har ingen merknader.

2.4.1 Kap. 900 og kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet

Det foreslås bevilget kr 486 666 000 på kap. 900 og kr 316 000 på kap. 3900.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 333 001 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 1 Driftsutgifter reduseres med 6,3 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til at det, for at formålet i lakse- og innlandsfiskeloven skal kunne oppfylles, er viktig at Miljøverndepartementet som et næringsnøytralt ressursdeparte-

ment fortsatt har det overordnede forvaltningsansvaret for villaksen.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER (KAN OVERFØRES)

Det foreslås bevilget kr 67 665 000 på post 21.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 21 Spesielle driftsutgifter reduseres med 0,9 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013.

POST 23 (NY) REGLERÅD

Komiteen mener at mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av «skjemaveldet», og komiteen ser det som en hovedoppgave å forenkle hverdagen til disse bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, samt å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av internettbaserte løsninger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til erfaringene med eget regelråd i Sverige. I Sverige er bedriftenes administrative kostnader knyttet til skjemaveldet redusert med 7,3 pst. netto, og 11 pst. brutto, og har gitt svensk næringsliv en besparelse på over 7 mrd. svenske kroner. Målet om 25 pst. reduksjon opprettholdes, og man er på god vei til å lykkes. Erfaringene med det svenske regelrådet er så gode at mandatperioden for rådet er forlenget til ut 2014 og avsluttes ikke ved utgangen av 2010, som opprinnelig planlagt.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen legger opp til en ambisjon om å redusere næringslivets kostnader med å oppfylle lover og regler med 25 pst. sammenlignet med kostnadene i 2011, og at det skal innføres et uavhengig regelråd. Disse medlemmer viser for øvrig til egne merknader i kap. 2.2.1.

Komiteens medlem fra Venstre foreslo derfor å bevilge 40 mill. kroner til etablering og drift av et norsk Regelråd i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, slik det framgår av Innst. 2 S (2013–2014). Dette medlem er videre glad for at det i budsjettavtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene er slått fast at «Stortinget ber regjeringen utrede etablering og drift av norsk Regelråd med sikte på oppstart og nødvendige bevilgninger i forbindelse med statsbudsjettet 2015.»

POST 73 TILSKUDD TIL UNGT ENTREPRENØRSKAP

Det foreslås bevilget kr 12 600 000 på post 73.

Komiteen mener at det er viktig å slippe kreativiteten og skaperkraften løs. Det må satses på gründere og entreprenører og det må bli mindre regelverk og regulering. Satsingen på entreprenørskap i videregående skole må økes og samarbeidet mellom næringsliv og skole må styrkes. Forskning viser at 20 pst. av dem som har vært med i en ungdomsbedrift senere starter egen virksomhet.

Komiteens medlem fra Venstre foreslo derfor å øke bevilgningene til Ungt Entreprenørskap med 5 mill. kroner i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, slik det framgår av Innst. 2 S (2013–2014).

POST 75 TILSKUDD TIL SÆRSKILTE PROSJEKTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 18 100 000 på post 75.

Komiteen viser til at regjeringen Stoltenberg II, høsten 2012, vedtok at Nasjonalt pilegrimssenter (NPS) skulle etableres som et permanent senter. Til-

takene er siktet inn mot arbeidsfeltene miljø, næring, kirke og kultur. Tallet på antall pilegrimsfarere har økt betraktelig, og det er blitt etablert en rekke overnattingsplasser. I tillegg er en ny nettside og en ny vandringsplanlegger for mobil utviklet. Komiteen er glad for at dette kuttet ble reversert i budsjettforliket mellom Kristelig Folkeparti, Venstre og regjeringen, jf. Innst. 1 (2013–2014).

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 75 Tilskudd til særskilte prosjekter økes med 2 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Bevilgningen er til Nasjonalt pilegrimssenter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet har merket seg at regjeringen Solberg foreslo kutt på 2 mill. kroner til satsingen på de norske pilegrimsstasjonene i reiselivssammenheng. Disse medlemmer viser til at dette ville gitt et feil signal, og er tilfreds med at bevilgningen videreføres slik det ble foreslått av den rød-grønne regjeringen.

2.4.2 Kap. 901 og kap. 3901 Patentstyret

Det foreslås bevilget kr 242 800 000 på kap. 901 post 1 og kr 53 550 000 på kap. 3901.

Komiteen viser til at Patentstyret er nasjonal myndighet for behandling av søknader om patent, varemerke og design. Etaten er også kompetansesenter for industrielle rettigheter.

Komiteen viser til at Stortinget våren 2013 behandlet Meld. St. 28 (2012–2013) Unike idear, store verdier – om immaterielle verdier og rettar. Hovedmålet med meldingen er at norske aktører skal bli bedre til å utnytte verdiskapingspotensialet som ligger i en god, riktig og strategisk anlagt håndtering av immaterielle verdier og rettigheter.

Komiteen er av den formening at budsjettforslaget for 2014 gjenspeiler Stortingets syn på immaterielle verdier og rettigheters økte betydning samt behovet for en videreutvikling av Patentstyret.

Komiteen har merket seg at Patentstyret har både inntektsgivende og ikke-inntektsgivende aktiviteter. De inntektsgivende aktivitetene blir finansiert gjennom gebyrer og avgifter og er i hovedsak knyttet til søknadsbehandlingen. Komiteen viser til at det er et mål at Patentstyrets utgifter og inntekter for inntektsgivende aktiviteter skal gå i balanse over tid.

2.4.3 Kap. 902 og kap. 3902 Justervesenet

Det foreslås bevilget kr 122 400 000 på kap. 902 og kr 84 400 000 på kap. 3902.

Komiteen viser til at Justervesenet har ansvaret for at Norge har en måleteknisk infrastruktur som både har nasjonal og internasjonal tillit. Et overordnet formål for Justervesenet er å sikre tillit til norske målinger og måleresultater. Justervesenets hovedbidrag til å oppnå dette målet er tilsyn med målinger, kalibreringstjenester av høy kvalitet og kompetanseutvikling og -spredning.

Komiteen viser til at det er fastsatt tre hovedmål for Justervesenets virksomhet:

For det første skal Justervesenet sørge for forsvarlig forvaltning og målrettet utvikling av regelverk på måleteknikkområdet (regelverksforvaltning). For det andre skal Justervesenet sikre trygghet for at måleresultater som brukes i økonomiske oppgjør er tilstrekkelig nøyaktige (tilsynsvirksomhet). For det tredje skal Justervesenet bidra til at målinger som utføres i næringslivet, forskningsinstitusjonene og forvaltningen, er sporbare og tilstrekkelig nøyaktige (laborativirksomhet).

Komiteen viser til at utgifter til lovpålagt tilsynsvirksomhet og laborativirksomhet belastes kundene gjennom gebyrer. Staten har også inntekter fra informasjons- og forskningsvirksomhet.

2.4.4 Kap. 903 og kap. 3903 Norsk akkreditering

Det foreslås bevilget kr 39 700 000 på kap. 903 post 1 og kr 33 000 000 på kap. 3903.

Komiteen viser til at Norsk akkrediterings overordnede mål er å sikre at norske varer og tjenester oppfyller strenge krav til kvalitet, særlig på områder som helse, miljø og sikkerhet. Virksomhet knyttet til utføring av akkrediteringer, andre godkjenningsordninger og relaterte aktiviteter dekkes gjennom gebyrer.

2.4.5 Kap. 904 og kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Det foreslås bevilget kr 539 200 000 på kap. 904 og kr 588 000 000 på kap. 3904.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrenes hovedformål er å være en tillitskapende registerfører og datakilde, samt regjeringens utøvende organ i utviklingen av elektroniske tjenester for næringslivet. På den måten skal Brønnøysundregistrene bidra til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi. Komiteen mener det er viktig at Brønnøysundregistrene prioriterer å være à jour med registreringer av dokumenter og å sørge for kontinuerlig kontroll og oppfølging av angitte resultatindikatorer for hvert register.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene er en viktig bidragsyter i arbeidet med næringsfor-

enklinger gjennom utvikling av elektroniske tjenester for næringslivet.

Komiteen viser til at rapporteringskrav, skjemaer og regelverk er tyngende for næringslivet. De totale administrasjonskostnadene næringslivet har med å følge opp krav fra det offentlige i tilknytning til rapportering og skjemaer, beløper seg til drøye 54 mrd. kroner (2006-kroner), eller om lag 2 pst. av bruttonasjonalprodukt (BNP) i 2012.

Komiteen er opptatt av å kunne forenkle blant annet regelverk og rapporteringer for næringslivet generelt, og spesielt for små og mellomstore bedrifter, uten at dette skal være med på å forringe verdien av det offentlige innhenting av informasjon.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, ønsker generelt enklere regelverk og i tillegg at man kan lette på rapporteringsbyrdene, slik at næringslivet kan fokusere på sine primær oppgaver. Flertallet viser til Dokument 8:96 S (2011–2012) der Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmet en rekke konkrete forenklingstiltak, blant annet skissert i samarbeid med Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF) og Revisorforeningen.

Flertallet viser til at regjeringen legger opp til en ambisjon om å redusere næringslivets kostnader med å oppfylle lover og regler med 25 pst. sammenlignet med kostnadene i 2011 og at det skal innføres et uavhengig regelråd. Flertallet viser for øvrig til egne merknader i kap. 2.3.1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet har merket seg og støtter regjeringen Stoltenbergs mål om å redusere myndighetenes pålagte rapporteringskostnader med 10 mrd. kroner innen 2015. Det er allerede gjennomført forenklingstiltak for om lag 5,4 mrd. kroner, og pr. høsten 2013 er det gjennomført 35 tiltak. I tillegg har en besluttet 22 nye tiltak.

POST 22 FORVALTNING AV ALTINN-LØSNINGEN, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 230 200 000 på post 22.

Komiteen er enig i at Altinn slik det fremkommer i Prop. 1 S (2013–2014), er myndighetenes viktigste verktøy i arbeidet med forenkling og redusering av næringslivets administrative kostnader, og at det er en prioritert oppgave at Brønnøysundregistrene skal arbeide for å øke næringslivets tilfredshet med Altinn.

Komiteen viser til at intensjonene med Altinn er å gi bedriftene mulighet til å oppfylle en rekke

oppgaveplikter elektronisk. Komiteen har registrert at Altinn har forenklet innrapporteringsarbeidet de siste årene, men løsningen har fortsatt et stort forbedringspotensial. Komiteen viser til at Altinn ikke alltid er like brukervennlig, og at det i forkant av innrapporteringsfrister ofte har oppstått kapasitetsproblemer slik at brukere ikke kommer inn på nettstedet. I tillegg viser komiteen til at det gjentatte ganger har forekommet tilfeller der feil i systemene har medført at sensitiv informasjon har kommet på avveie. Komiteen ber regjeringen ha et særskilt fokus på å sikre at Altinn oppfyller intensjonene med tjenesten, og samtidig har kapasitet og sikkerhet nok til å ivareta brukernes behov.

2.4.6 Kap. 905 og kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse

Det foreslås bevilget kr 260 200 000 på kap. 905 og kr 74 000 000 på kap. 3905.

Komiteen viser til NGUs målsetting for virksomheten beskrevet i Prop 1. S (2013–2014).

Komiteen mener at NGU er en særdeles viktig etat i arbeidet for å oppnå langsiktig verdiskaping fra geologiske ressurser.

Komiteen merker seg at for å konkretisere hovedmålene er det gjort justeringer i etatens målformuleringer for 2014 der følgende punkt blir trukket fram:

- Øke kartleggingen av geologiske ressurser
- Øke omfanget av tilgjengelig geologisk kunnskap til bruk i arealplanlegging og utbygging
- Styrke kunnskapen om landets oppbygging og geologiske prosesser
- Sørge for god forvaltning og brukertilpasning av geologisk kunnskap
- Styrke kommunikasjon og formidling av geologisk kunnskap

Med et økende press på areal for utbygging o.a. merker komiteen seg spesielt behovet for å øke omfanget av tilgjengelig geologisk kunnskap til bruk i arealplanlegging og utbygging.

Komiteen er opptatt av at arealforvaltningen og utbyggere bruker geologisk kunnskap om skredfare, fjellkvalitet, forurensning og natur- og landskapsressurser, og at etaten bidrar til at kunnskapsgrunnlaget for forvaltningen av marine ressurser styrkes.

2.4.7 Kap. 906 og kap. 3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Det foreslås bevilget kr 69 800 000 på kap. 906 og kr 800 000 på kap. 3906.

Komiteen har merket seg og støtter at Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) virksomhetsidé er å arbeide for at Norges mineralske ressurser skal forvaltes til det beste for samfunnet.

Komiteen viser til at bevilgningen på Svalbard gis over eget budsjettkapittel i svalbardbudsjettet.

Komiteen har merket seg at det i mars 2013 ble fremlagt en strategi for mineralnæringen.

Komiteen viser til at mineralnæringen bidrar med en rekke mineraler som er nødvendige for samfunnet, og gir økt sysselsetting, skaper positive lokale og regionale ringvirkninger, samt gir økte skatteinntekter til samfunnet. Komiteen viser til at Norge er rikt på mineralressurser, og at det er et stort potensial for vekst i mineralnæringen. Komiteen viser også til at den teknologiske utviklingen de siste årene har økt etterspørsel av mineraler. Dette, kombinert med mer effektive og bedre metoder for utvinning av mineraler, åpner for nye muligheter for mineralnæringen i Norge. Komiteen mener det er viktig at det legges til rette for at mineralnæringen styrkes de neste årene, gjennom bedre og mer stabile rammevilkår.

Samtidig mener komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre at det er viktig at føre-var-prinsippet legges til grunn i spørsmålet om opprettelse av sjødeponier for masser fra gruvedrift. Disse medlemmer understreker viktigheten av at det må gjøres grundige analyser av virkningen for landskapet under havet og for forurensningsfare før man vurderer å tillate slike deponier.

Komiteen merker seg at DMF aktivt arbeider med effektivisering og forenkling av arbeidsoppgaver, samt med å tilpasse organisasjonen best mulig til de nye oppgavene etter mineralloven.

Komiteen har videre merket seg at på bakgrunn av endringer i direktoratets arbeidsoppgaver er det fra og med 2014 fastsatt følgende hovedmål for etaten:

- Sørge for forsvarlig og bærekraftig forvaltning av mineralressursene
- Redusere miljømessige konsekvenser av tidligere mineraluttak.
- Sørge for forsvarlige sikringstiltak
- Styrke kommunikasjon, kompetansebygging og brukerorientering
- Sørge for forsvarlig og bærekraftig forvaltning av mineralressursene på Svalbard

Komiteen er enig i disse hovedmålene og understreker at det er viktig at hvert enkelt mål får god måloppnåelse.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at disse partier i lang tid etterlyste en mineralstrategi fra regjeringen Stoltenberg II, jf. Dokument 8:100 S (2009–2010) og Dokument 8:153 S (2010–2011). Disse medlemmer viser for øvrig til egne merknader i kap. 2.2.1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet støtter innholdet i mineralstrategien fra regjeringen Stoltenberg hvor det er et mål om en verdiskapende og lønnsom mineralnæring, med god vekstkraft. Norsk mineralnæring skal være blant verdens mest miljøvennlige, og aktivt søke fremtidsrettede løsninger. Forutsigbar og effektiv saksbehandling skal òg være en rettesnor for praktisering av regelverk overfor næringen.

POST 30 SIKRING OG MILJØTILTAK, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 6 500 000 på post 30.

Komiteen viser til brev fra nærings- og handelsministeren datert 21. november 2013 der det vises til at DMF har hatt manglende kapasitet til å gjennomføre sikrings- og miljøtiltak i år, og at dette har ført til et underforbruk på denne posten. Komiteen merker seg at en omdisponering av midlene i realiteten er en styrking også av arbeidet med sikrings- og miljøtiltak.

2.4.8 *Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk*

Det foreslås bevilget kr 1 700 000 000 på kap. 909 post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, viser til at tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk skal sikre maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk og i tillegg bidra til at norske rederier gis konkurransedyktig rammevilkår i forhold til andre land. Nettolønnsordningen innebærer at rederiene mottar refusjon tilsvarende summen av innbetalt inntektsskatt, trygdeavgift, og arbeidsgiveravgift for mannskaper innenfor ordningen. Flertallet viser til at regjeringen viderefører forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om å øke overslagsbevilgningen for tilskudd til sysselsetting av sjøfolk med 100 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2013, for at flere kan bli omfattet av ordningen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser i denne forbindelse til at regjeringen i Sundvolden-erklæringen har varslet en lovfesting av nettolønnsordningen og at det skal nedsettes et utvalg som skal vurdere fartsområdebe-

grensninger i NIS og innretningen av nettolønnsordningen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at da regjeringen Stoltenberg II tok over i 2005, overtok den en uforutsigbar maritim politikk. De maritime næringer har i hele perioden vært ett av satsingsområdene i regjeringen Stoltenbergs aktive næringspolitikk.

I tråd med den nye maritime strategien «Stø kurs 2020» foreslås det i Prop. 1 S (2013–2014) fra Nærings- og handelsdepartementet å videreføre tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, noe dette flertallet støtter. Disse medlemmene viser til at tiltak for sysselsetting av sjøfolk ble etablert for å sikre maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk. I løpet av de fem siste årene har flåten økt med 64 pst., og nærmer seg nå 1 100 skip. Det legges til grunn for 2014 at 11 900 sjøfolk vil omfattes av ordningen.

Disse medlemmer mener det er behov for å lovfeste ordningen og heve maksimumstaket for refusjonsutbetaling pr. sysselsatt.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det er avgjørende med en fullverdig nettolønnsordning for å sikre norske arbeidsplasser og norsk kompetanse i den maritime næringen.

Dette medlem viser til at den maritime næringen skaper verdier for 150 mrd. kroner, og sysselsetter omtrent 100 000 personer. Dette medlem understreker at det, for å bevare den norske kompetansen, er avgjørende med gode rammevilkår for næringen.

Dette medlem viser til at taket på nettolønnsordningen har stått stille siden det ble innført i 2008, slik at ordningen har blitt gradvis svekket. Dette medlem ønsker en heving av taket.

Dette medlem imøteser regjeringens gjennomgang av nettolønnsordningen, og forventer at lovfesting av nettolønnsordningen, heving av refusjonstaket, og eventuell innlemming av NIS i nettolønnsordningen blir grundig gjennomgått av et bredt sammensatt utvalg med representanter fra hele bredden i den maritime næringen.

Komiteens medlem fra Venstre mener at den sjøfartskultur som er utviklet over mange år både innenriks og utenriks, må sikres gjennom gode skatte- og avgiftsordninger. Disse må være konkurransedyktige nok til at norsk skipsfart forblir en viktig del av norsk næringsliv. Det må imidlertid ikke være slik at skatteordningene blir så gunstige for en næring, at de utkonkurrerer andre næringer som driver med lignende aktivitet. Dette medlem mener derfor at nettolønnsordningen for sjøfolk må avvikles

fordi den oppfattes som urettferdig for landbasert reiseliv langs kysten og for fiskerinæringen.

Dette medlem viser videre til at Econ Pöry i en nylig fremlagt rapport konkluderer med at ordningen er samfunnsøkonomisk ulønnsom. Dette medlem viser videre til at hovedbegrunnelsen for ordningen er at «alle andre» har den. Dette medlem tror at ordningen vil bli avvirket i en rekke land dersom Norge og/eller andre land tar et første skritt. Dette medlem viser i så måte til uttalelse i Dagens Næringsliv 13. juni 2012 hvor tidligere finansminister Sigbjørn Johnsen uttaler at «Vi er for like konkurransevilkår på et lavest mulig subsidienivå. Jeg tror EU-landene nå gjør klokt i å ta ned sine subsidier fra A til Å og bruke midlene på vekstfremmende tiltak som gir sysselsetting.» Det er en uttalelse dette medlem er grunnleggende enig i. Dette medlem oppfordrer derfor nærings- og handelsministeren til snarest å ta et initiativ til at ordningen avvikes i de fleste land, slik at konkurransevilkårene fortsatt blir like mellom norske og andre sjøfolk.

Dette medlem viser for øvrig til svar på Vens tres spørsmål nr. 112 i forbindelse med statsbudsjettet for 2014 hvor det framgår at norske rederier subsidieres med til sammen 3,18 mrd. kroner over statsbudsjettet i 2014 fordelt på nettolønnsordningen og de særskilt gunstige skattereglene for rederier.

Komiteen viser for øvrig til de gode erfaringene med Maritim 21, og er opptatt av at dette arbeidet kan utvikles videre.

Komiteen er kjent med arbeidet Center for High North Logistics (CHNL), basert i Kirkenes og Murmansk, gjør for å utvikle og formidle kunnskap om arktisk logistikk og maritim transport. Sikre, effektive og bærekraftige løsninger for transport og logistikk vil være avgjørende for utviklingen av næringsvirksomheten i nordområdene. Komiteen har videre merket seg at UiT Norges arktiske universitet og Universitetet i Nordland ønsker et tettere samarbeid med CHNL om forskning og utdanning knyttet til senterets aktivitet. Komiteen viser til at det samarbeid som CHNL får til mellom nasjonale og internasjonale miljøer kan gi viktige bidrag til utviklingen i nord.

2.4.9 Kap. 910 og kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet

Det foreslås bevilget kr 373 000 000 på kap. 910 og kr 212 800 000 på kap. 3910.

Komiteen viser til at Sjøfartsdirektoratets hovedoppgave er å arbeide for å oppnå høy sikkerhet for liv, helse og fartøy. Komiteen legger til grunn at regjeringen fremover aktivt vil sikre at direktoratet kan ivareta disse viktige oppgavene.

Komiteen har merket seg at Sjøfartsdirektoratet og Skipsregistrene fra 1. januar 2012 ble slått sammen for å etablere en enhetlig sjøfartsadministrasjon som er godt rustet til å møte samfunnets krav. Komiteen er tilfreds med at sammenslåingen har innebåret at Norge har fått en mer enhetlig sjøfartsadministrasjon. Komiteen merker seg videre at sjøfartsadministrasjonen er organisert med hovedkontor i Haugesund, og at enheten for registrering av skip er lokalisert i Bergen.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet i 2014 skal følge opp bemanning, sjøfolks kvalifikasjoner og føre tilsyn med arbeids- og levevilkår om bord på norske skip. Blant annet skal direktoratet føre kontroll med at maritim undervisning tilfredsstillende krav Norge har forpliktet seg til gjennom Convention of Standards of Training, Certification and Watch-keeping (STCW) og EU-regelverket, og at arbeids- og levevilkår for sjøfolk tilfredsstillende kravene i Maritime Labour Convention (MLC).

Komiteen merker seg videre at direktoratet skal føre lovpålagt tilsyn, dokumentkontroll og sertifisering for å påse at norske og utenlandske fartøyer og norske flyttbare innretninger tilfredsstillende gjeldende krav. Komiteen understreker at god kontroll og tilsyn er avgjørende for skipsarbeideres sikkerhet og for å begrense ulykker og grunnstøtinger som kan medføre menneskelige, materielle eller miljømessige skader.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet skal være en pådriver for å redusere forurensning fra skip, blant annet gjennom stikkprøvekontroll av svovelinnhold i bunkers, framskaffe oversikt over utslipp fra skip, og bidra til at norske skip går til opphugging ved verksteder i henhold til IMO's foreløpige retningslinjer. Komiteen støtter dette.

Komiteen merker seg at regjeringen og Sjøfartsdirektoratet i 2014 skal ha særlig fokus på å synliggjøre den nye sjøfartsadministrasjonen som en tydelig og troverdig tilsynsmyndighet, og opprettholde Skipsregistrenes gode omdømme. Komiteen støtter dette fokuset, og peker på at et godt omdømme og høy grad av service er sentrale virkemidler for å være konkurransedyktig.

Komiteen merker seg de utfordringene sjøfartsdirektoratet har, knyttet til press på personell- og ressursituasjonen, både ved direktoratets hovedkontor og ved flere av dets regionstasjoner langs kysten. Komiteen merker seg videre at utfordringen knyttet til personell- og ressursituasjonen på lengre sikt vil kunne påvirke Sjøfartsdirektoratets måloppnåelse på sentrale områder. Komiteen merker seg også at direktoratet i 2014 skal prioritere nødvendige tiltak for å sikre at sikkerheten til sjøs ikke blir redusert på lengre sikt som en følge av denne presssituasjonen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til omtale i Nærings- og handelsdepartementets budsjettproposisjon hvor det framgår at gebyrene under Sjøfartsdirektoratet knyttet til registrering i NOR og NIS i dag ikke dekker de faktiske kontrollutgiftene. Dette medlem foreslo derfor i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014), å øke gebyrene med om lag 10 pst., noe som ville tilsvare en samlet økning av gebyrinntektene på om lag 19,3 mill. kroner.

2.4.10 Kap. 911 og 3911 Konkurransetilsynet

Det foreslås bevilget kr 97 475 000 på kap. 911 og kr 2 049 000 på kap. 3911.

Komiteen viser til at konkurranse gir bedre og mer effektiv utnyttelse av ressursene i økonomien og dermed mer velferd til alle. Velfungerende markeder er viktig for å videreutvikle norsk økonomi. Komiteen viser til at Konkurransetilsynet skal sørge for at konkurranse skjer på likeverdige betingelser og at ingen aktører har for stor markedsmakt eller får fordeler på bekostning av konkurrenter, leverandører eller forbrukere. Komiteen mener derfor at det er viktig med et tilsyn som har ambisjoner om å være av de fremste i verden på kompetanse når det gjelder markeds- og konkurranseovervåking.

2.4.11 Kap. 913 Standardisering

Det foreslås bevilget kr 29 000 000 på kap. 913 post 70 Tilskudd.

Komiteen støtter at det bevilges 29 mill. kroner til Standard Norge i 2014.

Komiteen viser til at Standard Norge skal, innenfor rammene av det statlige tilskuddet, bidra til å opprettholde en nasjonal infrastruktur for standardiseringsarbeid i Norge. Komiteen har merket seg at hovedmålet med tilskuddet er å ivareta norske næringsinteresser i standardiseringsarbeidet, og at dette gjøres ved at man søker å ivareta norske bedrifters tekniske løsninger ved utarbeidelsen av europeiske og globale standarder, slik at norske produkter lettere får adgang til internasjonale markeder.

2.4.12 Kap. 914 og kap. 3914 Klagenemnda for industrielle rettigheter

Det foreslås bevilget kr 5 800 000 på kap. 914 og kr 500 000 på kap. 3914.

Komiteen viser til at hovedmålet med opprettinga av nemnda er å sikra god rettstryggleik og ein meir brukarvenleg handsaming av klager på Patentstyret sine avgjerdsler. Effektiv handsaming av saker

og klart formulerte avgjerder er eit mål på brukarvenleik.

Komiteen er kjend med at inntektsposten 3914 omfattar gebyr frå bedrifter og personar som finn grunnlag for å klage på Patentstyret sine avgjerder ved handsaming av søknader om patent, varemerke og design. Komiteen har òg merka seg at anslaget på 0,5 mill. kroner for 2013 kan vera usikkert, og at det om naudsynt vert gjort framlegg om løyvingssending seinare.

2.4.13 Kap 921 (Ny) Ulønnet forskningsinnsats

POST 70 (NY) TILSKUDD

Komiteen viser til at Statistisk sentralbyrå (SSB) har evaluert Skattefunn-ordningen, og avleverte sluttrapport i januar 2008. Evalueringen viser blant annet at for hver krone som gis under Skattefunn, øker FoU-innsatsen i bedriftene med det dobbelte, at verdiskaping og innovasjon har økt i perioden Skattefunn har eksistert, og at mange bedrifter som ikke hadde noen FoU-aktivitet, nå er stimulert til å starte et langsiktig arbeid.

Komiteen konstaterer at Skattefunn er en svært effektiv, målrettet og ubyråkratisk ordning rettet mot en del av næringslivet som ikke nås lett gjennom andre tiltak og som tradisjonelt ikke har hatt FoU-aktivitet av noen betydning. Ordningen er en viktig del av det å stimulere til et mer kunnskapsorientert norsk næringsliv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til at Stortinget i 2005 fattet vedtak om innføring av en ny tilskuddsordning for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære Skattefunn-ordningen. Ulønnet arbeidsinnsats vil typisk finnes i enkeltpersonforetak og noen gründerselskaper.

Flertallet viser til at regjeringen Stoltenberg II og de tidligere regjeringspartiene imidlertid ikke har benyttet denne muligheten, men tvert imot stemt ned forslag fra opposisjonen om å gjeninnføre ordningen ved flere anledninger.

Flertallet mener at ordningen med støtte til ulønnet arbeidsinnsats er en målrettet ordning spesielt rettet mot den type gründere og enkeltpersonforetak som har mulighet til å vokse og bidra til økt innovasjon og verdiskaping.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at den rødgrønne regjeringen har økt bevilgningene til forskning og utvikling fra 15,5 mrd. kroner i 2005 til 24,7 mrd. kroner (inkludert Skattefunn) i 2013. Skattefunn er en rettighetsbasert ordning der det gis skattefradrag for kostnader knyttet direkte til forsknings-

og utviklingsprosjekter som er godkjent av Norges forskningsråd. Regjeringen har styrket ordningen de siste årene – blant annet har taket på årlige prosjekt-kostnader for egenutført FoU blitt hevet fra 4 mill. kroner til 5,5, mill. kroner fra skatteåret 2009. For innkjøpt FoU ble taket hevet fra 8 mill. kroner til 11 mill. kroner. Videre oppdaterte regjeringen Stoltenberg regelverket med virkning fra 1. januar 2011. Blant annet ble en ny definisjon av eksperimentell utvikling inkludert. I revidert nasjonalbudsjett for 2013 ble Skattefunn-ordningen styrket ytterligere med 100 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre foreslo derfor å øke bevilge 40 mill. kroner for å gjeninnføre tilskuddsordningen til ulønnet arbeidsinnsats i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, slik det framgår av Innst. 2 S (2013–2014).

2.4.14 Kap. 922 Romvirksomhet

Det foreslås bevilget kr 826 500 000 på kap. 922.

Komiteen viser til at teknologi som gjør bruk av verdensrommet i løpet av de senere årene har fått stor betydning innen et stadig økende antall samfunnsområder. Dette gjelder bl.a. som tilrettelegger for verdiskaping, verktøy for samfunnssikkerhet og suverenitetsutøvelse og virkemiddel innen klima- og miljøpolitikken. Deltagelse i European Space Agency (ESA) og deltakelse i EUs romprogrammer Galileo og Copernicus sikrer Norge markedsadgang, tilgang til teknologi og tidlig innsikt i rombaserte infrastruktursystemer med vesentlig betydning for norsk næringsliv og forvaltning. Satsingen utløser en rekke kontrakter og oppdrag for norske høyteknologiske bedrifter, både gjennom ESA-programmene, Galileo, Copernicus og det kommersielle markedet. Komiteen støtter at det blir utarbeidet resultatkrav for målene.

Komiteen har merket seg at satsingen på norsk romvirksomhet foregår gjennom deltakelse i internasjonalt samarbeid og supplerende nasjonale satsinger. Hovedlinjene i den norske satsingen på romvirksomhet er beskrevet i Meld. St. 32 (2012–2013) Mellom himmel og jord: Norsk romvirksomhet for næring og nytte.

Komiteen har videre merket seg at deltakelsen sikrer Norge markedsadgang, tilgang til teknologi og tidlig innsikt i rombaserte infrastruktursystemer med vesentlig betydning for norsk næringsliv og forvaltning. Denne satsingen utløser en rekke kontrakter og oppdrag for norske høyteknologiske bedrifter. Samtidig er det et viktig bidrag for å ivareta strategisk viktige oppgaver som miljø- og suverenitetsovervåking, fiskeriforvaltning, værvarsling, redningstjeneste og sjøsikkerhet, noe komiteen ser som viktig.

2.4.15 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

Det foreslås bevilget kr 54 900 000 på post 70 Tilskudd.

Komiteen legger vekt på å videreutvikle et tett samarbeid mellom Norge og andre land i Europa. Målsettingen oppnås bl.a. gjennom deltakelse i de EU-programmer som Norge kan delta i gjennom EØS-avtalen. Formålet med bevilgningen og Norges deltakelse er å:

- Bidra til at berørte næringer, bedrifter og organisasjoner i Norge får opplysninger om og kan dra nytte av gjeldende lover og regelverk, avtaler og rammevilkår på de aktuelle områdene innenfor EU-/EØS-markedet.
- Medvirke til at norske myndigheter, næringer og virksomheter får anledning til å påvirke utformingen av lover, regelverk og retningslinjer for virksomheter på sine områder innenfor EU-/EØS-markedet

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, støtter regjeringen i å ikke prioritere midler over statsbudsjettet for 2014 til deltakelse i EUs nye program for konkurransekraft i små og mellomstore bedrifter COSME. En deltakelse ville hatt en total kostnad for Norge på om lag 450 mill. kroner for hele perioden fra 2014 til 2020. COSME er en etterfølger etter EU-programmet Competitiveness and Innovation Framework (CIP), der Norge deltar. Evalueringen av CIP viser at dette programmet har vært kostbart for Norge sammenlignet med hvor mye Norge har fått ut av deltakelsen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at COSME i stor grad er utformet for å virke sammen med det store forsknings- og innovasjonsprogrammet Horisont 2020 som det foreslås at Norge skal slutte seg til. COSME har bl.a. til formål å forbedre tilgangen til finansiering for SMB gjennom egenkapitalfinansiering og lånefasiliteter, styrke konkurransevnen ved å utvikle bedre rammebetingelser, fremme entreprenørskapskultur og støtte internasjonalisering av SMB.

Disse medlemmer vil påpeke at å styrke konkurransevnen og komme med tiltak for å hjelpe SMB har vært viktig for den rød-grønne regjeringen. Disse medlemmer ser det som viktig for våre bedrifter å få tilgang til disse programmene.

2.4.16 Kap. 930 Norsk Design- og Arkitektursenter

Det foreslås bevilget kr 75 200 000 på kap. 930 post 70 Tilskudd.

Komiteen viser til at det i revidert nasjonalbudsjett for 2013 ble varslet om etablering av en ny design- og arkitekturorganisasjon; stiftelsen Norsk Design- og Arkitektursenter. Komiteen viser til at Norsk Design- og Arkitektursenter er en stiftelse som arbeider aktivt for å være et nasjonalt kompetansesenter slik at norske virksomheter kan bruke design som et innovasjonsverktøy for økt konkurranseevne. Norsk design gjør seg stadig mer gjeldende på verdensbasis, og gir et godt bidrag til å skape et mer innovativt næringsliv.

Komiteen er kjent med at Norsk Designråd i 2011 fikk status som partner i senter for tjenesteinnovasjon (Center for Service Innovation) som har status som Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI).

Komiteen viser til at en aktiv og strategisk utnyttelse av design kan bidra til økt lønnsomhet og konkurranseevne i norsk næringsliv. Komiteen merker seg at sammenslåingen av Norsk Designråd og Norsk Form innebærer en videreføring av formålene til disse stiftelsene slik de er definert i dag. Komiteen understreker betydningen av at det nye design- og arkitektursenteret viderefører det viktige arbeidet med designrådgivning for norske bedrifter, og viser betydningen av design som et viktig innovasjonsverktøy overfor næringslivet og offentlig sektor.

2.4.17 Kap. 937 Svalbard Reiseliv AS

Det foreslås bevilget kr 2 100 000 på kap. 937 post 71 Tilskudd.

Komiteen viser til at selskapet skal bidra til en kontrollert utvikling av reiselivsnæringen på Svalbard. Reiselivsnæringen er en av tre grunnpilarer for videre samfunnsutvikling på Svalbard. Komiteen vil understreke viktigheten av å videreutvikle reiselivsnæringen som ett av grunnlagene for økt verdiskapning på øygruppen, og for bosetningen i Longyearbyen.

2.4.18 Kap. 950 og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)

Det foreslås bevilget kr 25 700 000 på kap. 950 post 21 Spesielle driftsutgifter.

90-poster behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at Nærings- og handelsdepartementet (NHD) forvalter statens eierinteresser i

24 selskaper, og at den samlede verdien av disse eierinteressene var vurdert til ca. 290 mrd. kroner pr. 1. juli 2013.

Komiteen har merket seg at verdien av aksjene i de børsnoterte selskapene som forvaltes av NHD, i løpet av 2012 økte fra 172 til 193 mrd. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti viser til eierskapsmeldingen, Meld. St. 13 (2010–2011), som legger grunnlag for videreutvikling av den statlige eierskapsutøvelsen. Staten skal være en aktiv og profesjonell eier. Økt internasjonalisering og sterkere konkurranse setter økte krav til eierskapsforvaltningen. Disse medlemmer viser til at i tråd med dette ble NHDs eierskapsavdeling tilført økte ressurser i 2012 og 2013. Disse medlemmer er kjent med at det arbeides med å gjennomføre en styrking av departementets eierskapsforvaltning, i henhold til Stortingets forutsetninger.

Disse medlemmer viser til at Cermaq i 2013 har inngått avtale om salg av det heleide datterselskapet EWOS, og at transaksjonen innebærer en selskapsverdi på EWOS på 6,5 mrd. kroner. Disse medlemmer merker seg videre at Cermaq tar sikte på å utdele et ekstraordinært utbytte på 48–54 kroner pr. aksje, og at statens andel av utbyttet kan antas å utgjøre rundt 2,8 mrd. kroner. Disse medlemmer viser videre til at staten den 25. mai 2013 kjøpte seg opp fra en eierandel på 43,54 pst. til 59,17 pst. i Cermaq, og at det var av avgjørende betydning for det påfølgende salget av EWOS.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen har signalisert at den vil utarbeide en ny eierskapsmelding, og viser for øvrig til egne merknader i kap. 2.2.1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet merker seg at regjeringen ber om fullmakt fra Stortinget til å selge alle aksjer i Entra Eiendom og Mesta.

Disse medlemmer mener regjeringens forslag om å selge selskapene er dårlig begrunnet, og ser det ikke som naturlig å behandle dette i forbindelse med budsjettet. Disse medlemmer mener dette er en lite profesjonell eierskapsutøvelse.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har varslet at den kommer med en stortingsmelding om det statlige eierskapet i nær framtid, og imøteser en helhetlig behandling av statens fremtidige statlige eierskap i den forbindelse.

Disse medlemmer viser videre til at Stortinget i Prop. 83 S (2010–2011) og Innst. 374 S (2010–

2011) ga regjeringen Stoltenberg fullmakt til å børsnotere og/eller selge inntil 2/3 av aksjene i Entra.

Flertallet i Stortinget, bestående av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, la da til grunn for å gi en slik fullmakt at før et ev. nedsalg eller børsnotering skulle foretas, skulle det gjennomføres en grundig vurdering av hvilke enkeltbygg i Entrass portefølje som bør overføres til Statsbygg. Flertallet la videre til grunn at regjeringen foretar en nærmere vurdering av konsekvensene ved å børsnotere selskapet med en eiendomsmasse som benyttes av det offentlige og bygninger av særskilt samfunnsmessig betydning, før fullmakten ev benyttes. Denne fullmakten er ikke benyttet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en grundig gjennomgang av eiendomsporteføljen i Entra og orientere Stortinget på egnet måte før gjeldende fullmakt til å børsnotere og/eller selge inntil 2/3 av aksjene i Entra kan benyttes.»

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener at det med fordel kan stilles enda klarere og sterkere forventninger til selskaper der staten er dominerende eier.

Disse medlemmer mener det er nødvendig å rette et kritisk søkelys på de statlig eide selskapene når det gjelder utøvelsen av samfunnsansvar og miljøhensyn. Disse medlemmer mener at det ikke fullt ut er utnyttet det rommet som lovverket gir til aktiv eierstyring av heleide og deleide statlige selskaper.

Komiteens medlem fra Venstre er tilhenger av et mangfoldig og spredt eierskap i norsk næringsliv. Etter dette medlems syn er det statlige eierskapet for omfattende og for lite målrettet. Dette medlem mener imidlertid det ikke vil være behov for økt statlig eierskap i 2014 og ser derfor ingen grunn til å budsjettere med meglerhonorar etc. over kap. 950 post 21 for å gjennomføre eventuelle oppkjøp.

2.4.19 Kap. 953 Kings Bay

Det foreslås bevilget kr 27 500 000 på kap. 953.

Komiteen støtter at det overordnede målet for Kings Bay er å sikre Ny-Ålesund sin posisjon som en av verdens fremste forskningslandsbyer. De polare strøk er godt egnet til bl.a. klimaforskning, og komiteen ser det som svært viktig at Ny-Ålesund opprettholder den viktige posisjonen den har.

2.4.20 Kap. 960 Raufoss ASA

Det foreslås bevilget kr 8 300 000 på kap. 960.

Komiteen er kjend med at miljøtiltak som er gjennomførte i Raufoss Industripark sida 2004 har ført til ei betydeleg forbetring av miljøkvaliteten i parken, mellom anna ved at meir enn 480 tonn tungmetall og 86 000 liter olje er fjerna frå jordsmonnet og grunnvatnet, og deponert forsvarleg i godkjende deponi. Komiteen viser til at det vert gjort framlegg om å løyve 8,3 mill. kroner til dekning av berekna kostnader i 2014 knytt til oppfølging av pålegg frå Miljødirektoratet. Komiteen merkar seg vidare at det vert gjort framlegg om at departementet får fullmakt til å kunne overskride løyvingane innanfor den tidlegare løyvde garantiramma på 124 mill. kroner, og støttar dette.

2.4.21 Kap. 2421 Innovasjon Norge (jf. kap. 5325)

Det foreslås bevilget kr 1 444 450 000 på kap. 2421 postene 50–79 og kr 162 200 000 på kap. 5325 postene 50–70.

90-poster behandles i finanskomiteen.

Komiteen peker på at innovasjon trolig er den viktigste drivkraften for utviklingen av samfunnet. Utviklingen av nye og innovative ideer er ofte nyttig for flere bedrifter enn bare den som utvikler den. Komiteen peker vidare på at utvikling av nye produkter ofte kan innebære en større risiko enn den de tilgjengelige investorene evner å ta. På den måten vil offentlig prosjektstøtte være avgjørende for å sette flere gründere i stand til å få realisert sine ideer og utvikle sine produkter.

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, viser til at Innovasjon Norge fekk nye mål for 2013, og viser til at selskapet sine prioriteringar skal vera i tråd med desse.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at regjeringen i Sundvolden-plattformen har varslet en gjennomgang av virkemiddelapparatet for innovasjon og at Innovasjon Norge skal videreutvikles som organisasjon. Dette flertallet viser til at Innovasjon Norge bør bli mindre byråkratisk og mer næringsrettet.

Medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Kristeleg Folkeparti støttar at Innovasjon Norge sitt nye formål er å vera staten og fylkeskommunen sitt verkemiddel for å realisera verdiskapande næringsutvikling i heile

landet, og at det nye hovudmålet for Innovasjon Norge er å utløyse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønsam næringsutvikling og utløyse regionen sine næringsmessige moglegheiter. Desse medlemene vil peike på at sjølv om Innovasjon Norge skal prioritera små og mellomstore bedrifter i arbeidet sitt, er det likevel opent for at store bedrifter også kan ta imot støtte. Desse medlemene har også merka seg at Innovasjon Norge skal prioritere bruken av midlar slik at selskapet i størst mulig grad bidreg til å nå delmåla om fleire gode gründerar og fleire vekstkraftige bedrifter.

Budsjettframlegget frå den raud-grøne regjeringa inneheldt ein auke på om lag 40 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2013 når ein held utanom den ekstraordinære programsatsinga for miljøteknologi på 117 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti merker seg at det i Sundvolden-plattformen er varslet en gjennomgang av virkemiddelapparatet for innovasjon og videreutvikle virkemidlene med høyest innovasjonseffekt. Videre er det, i den samme plattformen, slått fast at det er de landsdekkende ordningene som forvaltes av Innovasjon Norge som skal prioriteres. Dette medlem mener at verdiskapning i hele landet er en styrke for Norge, og at virkemiddelapparatet er avgjørende også for å styrke verdiskapningen i distriktene. Dette medlem frykter at et ensidig fokus på innovasjonseffekt, uten samtidig å ta hensyn til lokale ringvirkninger og verdiskapning, vil kunne risikere å få en skeivdeling av innovasjonsmidlene og dermed svekke verdiskapningen i deler av landet.

Komiteens medlem fra Venstre er opptatt av å få mest mulig innovasjon ut av de offentlige bevilgningene som skal gå til nettopp et slikt formål. Undersøkelser viser at bare halvparten av prosjektene som får støtte av Innovasjon Norge, registreres som innovative. Mange av disse har attpåtil en svært liten grad av innovasjon, siden det ofte skal lite til for at et prosjekt kan bli registrert som innovativt. Det er dermed en begrenset del av Innovasjon Norges støtte som faktisk går til innovasjon, til tross for at dette er sentralt for å nå selskapets mål om å fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling. Dersom vi legger til grunn en streng bruk av begrepet innovasjon, der vi avgrenser til innovasjon på nasjonalt og internasjonalt nivå, var det bare 18 pst. av midlene i 2007 som gikk til prosjekter med innovasjon. Dette medlem viser derfor til Representantforslag 3 S (2009–2010) fra Abid Q. Raja og Trine Skei Grande hvor det foreslås en omorganisering og fristilling av Innovasjon Norge. Bl.a. foreslås det at Innovasjon Norge deles i to ulike enheter. Den ene

delen skal være en målrettet nyskappingsdel for gründere og bedrifter i hele landet. Formålet med denne delen er å stimulere til at gode ideer settes ut i livet uavhengig av hvor i landet den oppsto. Den andre delen skal ta distriktshensyn og ha et virkemiddelapparat for distriktutbygging, med hovedhensikt å sikre bosetting og landbrukspolitiske mål. Bygdeutviklingsmidlene skal beholdes i distriktsdelen og stimulere utvikling og etablering av tilleggsnæringer i tilknytning til tradisjonelt landbruk.

POST 50 INNOVASJON – PROSJEKTER, FOND

Det foreslås bevilget kr 235 200 000 på post 50.

Komiteen støtter at innovasjonslåna skal stimulere til bedre utnytting av utviklingspotensialet som ligg i innovative bedrifter og primært nyttast til bedriftene sin tidleg- og kommersialiseringsfase. Komiteen har også merka seg at det er gjort framlegg om at rammene for nye lån vert ført vidare på same nivå som i 2013.

Komiteen støtter den nye innretninga av den landsdekkande etablerertilskotsordninga. Innovasjon Norge skal gjera søknads- og tildelingsprosessen enklare og raskare.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringens forslag til budsjett for 2014 ifølge NHO innebærer «store seire for næringslivet». Disse medlemmer viser til en stor satsing på samferdsel, kunnskap og vekstfremmende skattelettelse.

Medlemene i komiteen fra Arbeidspartiet og Senterpartiet viser til at regjeringa gjer framlegg om store kutt i løyvinga til fylkeskommunane sitt arbeid med regional næringsutvikling. I sitt høringsinnspel til komiteen viser Innovasjon Norge til at dette vil føre til at etterspurnaden etter landsdekkande etablerertilskot vil auke, men dette blir det ikkje løyva midlar til. Desse medlemene viser til at regjeringa med dette svekker moglegheitene for at det kan drivast ein aktiv næringspolitikk rundt om i distrikta, noko som er svært negativt.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er en stor utfordring å skape bedre markedsbaserte muligheter for å støtte de mest lovende ideene og innovasjonene med risikokapital – slik at prosjekter med stort verdiskapende potensial får bedre muligheter til å lykkes gjennom sterkere oppskalering i tidlig fase. For å skape en mer dynamisk kultur for entreprenørskap og verdiskapende innovasjon, trengs det en nyorientering i norsk innovasjonspolitikkk knyttet til det offentlige virkemiddelapparatet.

Det finnes i dag statlig støttede regionale og nasjonale såkornordninger som totalt teller 16 fond. Prosjekttilfanget er tilsynelatende høyt og av god kvalitet, og investeringstakten har derfor vært høyere enn antatt. Denne ordningen har gjort at selskaper med stort vekstpotensial har lettere tilgang på kapital enn tidligere, og derved bidratt til at potensielle suksesser ikke er avsluttet.

Dette medlem har lenge tatt til orde for en lignende ordning som først og fremst er rettet mot selskaper med tilsvarende potensial i enda tidligere fase, der risikoen er så høy at det er svært lite attraktivt for investorer som styrer etter forretningsmessige idealer. En vesentlig risikoavlastning fra det offentlige vil åpne opp for interesse fra investorer som kan gi betydelige tilleggsverdier til oppstartsselskaper i denne fasen.

Dette medlem viser til Dokument 8:47 (2010–2011) fra representantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om vridning av offentlige hjelpemidler i startfasen for oppstartsselskaper med stort vekstpotensial, og er svært fornøyd med at det ble etablert en ordning med landsdekkende etablerertilskudd rettet mot vekstbedrifter i statsbudsjettet for inneværende år. Dette medlem mener imidlertid at en intern omfordeling av 34 mill. kroner innenfor Innovasjon Norges portefølje er i minste laget, og foreslo derfor å styrke ordningen med en bevilgning på ytterligere 30 mill. kroner i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

Dette medlem foreslo også en forsterket inkubasjonsstrategi under SIVA med en dobling av bevilgningene til programmidler, nærmere omtalt under rammeområde 6 i Innst. 2 S (2013–2014).

Dette medlem viser til at markedet for offentlige anskaffelser beløper seg til nær 400 mrd. kroner årlig. Skal vi lykkes må vi imidlertid ha insentivmekanismer som står i forhold til størrelsen av markedet og potensialet som finnes for å la offentlig sektor bli en innovasjonsdriver for privat næringsliv. En strategi som ikke følges av midler vil heller ikke få ønsket effekt, og risikerer å bli et velment slag i luften.

Dette medlem foreslo derfor at det etableres en tilskuddsordning på 40 mill. kroner for innovative offentlige anskaffelser som gir offentlige virksomheter anledning til å søke om ekstraordinære offentlige midler for å foreta særlig krevende innovative innkjøp, jf. Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

POST 51 (NY) TAPSAVSETNING OG POST 53 (NY) RISIKOAVLASTNING

Komiteens medlem fra Venstre mener at en av hovedutfordringene i tiden fremover blir å ta vare på og gi små og mellomstore bedrifter mulighet

for å utvikle seg og skape flere arbeidsplasser. Nå er tiden inne for å satse på de gode ideene som skal skape fremtidens arbeidsplasser, og ta vare på bedriftene som gir lokalsamfunnene rundt om i landet gode arbeidsplasser.

Dette medlem foreslo derfor i Venstres alternative statsbudsjett for 2014 å opprette et nytt såkornfond rettet mot TTO-er og inkubatorer på 200 mill. kroner for å stimulere til økt innovasjon og flere framtidsrettede bedrifter og prosjekter. En slik økning vil medføre anslagsvis 59,5 mill. kroner i tapsavsetning og 30 mill. kroner til risikoavlastning over statsbudsjettet, jf. Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

POST 71 REISELIV, NETTVERKS- OG KOMPETANSE-PROGRAMMER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 405 000 000 på post 71.

Komiteen støtter den restruktureringa av reiselivsnæringa som vart fremja i Reiselivsstrategien «Destinasjon Norge». Ein betre struktur er viktig for å få mest mogeleg nytte av dei offentlege løyvingane til reiseliv, og for å styrke næringa og arbeidsplassane i reiselivet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen Solberg bevilger 245 mill. kroner til Innovasjon Norges reiselivsaktiviteter.

Disse medlemmer viser til at regjeringens vekstfremmende skattepolitikk vil gjøre det enklere å utvikle og drive egne bedrifter. Dette vil ha positive konsekvenser også for reiselivsbedriftene. Reiselivsnæringen kan, i likhet med andre næringer, benytte seg av generelle ordninger under blant annet Innovasjon Norge og Norges forskningsråd.

Disse medlemmer viser til at disse medlemmer mener reiselivsnæringens behov bør få økt fokus, og at dette kan skje i form av en melding til Stortinget. Disse medlemmer viser for øvrig til egne merknader i kap. 2.2.1.

Medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet og Senterpartiet viser til at den raudgrøne regjeringa hadde framlegg om å løyve 270 mill. kroner til Innovasjon Norge sine reiselivsaktivitetar, ei auke på 10 mill. kroner frå 2013.

Desse medlemmene merkar seg at regjeringa Solberg gjer framlegg om å redusere løyvingane til reiselivsaktivitet i Innovasjon Norge med 25 mill. kroner, noko som vil bety ei svekking i den satsinga som har vore på reiselivsnæringa over fleire år. Desse medlemmene viser også til Innovasjon Norge sitt høyringsinnspel til Tilleggsproposisjon 1,

der det blir peika på at dette kuttet kjem i ei tid med svært tøff konkurranse om turistar internasjonalt.

Desse medlemene ser dette som svært uheldig, og støttar ikkje det framlagte kuttet i reiselivssatsinga.

Klynger

Komiteen ser det som svært positivt at det blir etablert eit «Program for klyngeutvikling», som skal vidareutviklast på dei to eksisterande klyngeprogramma og samstundes innføre eit nytt nivå, Global Centres of Expertise (GCE). Komiteen har merka seg at eit GCE skal medverke til at globale konsern finn det interessant å etablere seg og legge sine framtidige FoU-aktivitetar og investeringar til dei norske kunnskapsmiljøa. Komiteen ser det som viktig at regjeringa er tydeleg på og i det vidare arbeidet med programmet forsikrar seg om at det er ein god dialog mellom verkemiddelaktørane og målgruppene for klyngeaktiviteten i den vidare prosessen, slik at behova for fleksibilitet, framsyn og langsiktig planlegging vert ivareteke.

Komiteen viser til at regjeringa Stoltenberg sette av 10 mill. kroner til det nye klyngeprogrammet over Nærings- og handelsdepartementet sitt budsjett, og med samfinansiering over Kommunal- og regionaldepartementet sitt budsjett.

Komiteen ser det som viktig at de økte bevilgningene til klyngeprogram blir brukt til etablering av Global Centres of Expertise (GCE).

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Arbeidarpartiet, viser vidare til at regjeringa Solberg har auka 10 mill. kroner ekstra til det nye klyngeprogrammet.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, er glade for at klyngeprogrammet er styrket med 20 mill. kroner på Nærings- og handelsdepartementets budsjett, og med 10 mill. kroner på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett. Flertallet understreker at GCE-klynger vil være avgjørende for å skape og opprettholde verdensledende kompetansemiljø i Norge.

Medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet og Senterpartiet viser til at det totalt sett kjem eit kutt på denne posten, pga. kutt i løyvin-gane til reiselivet.

Komiteens medlem fra Venstre mener det offentlige bør konsentrere mer av innsatsen på generelle tiltak på områder der Norge ligger særlig dårlig an som for eksempel reiseliv. Dette medlem foreslo derfor en stor satsing på markedsføring

av norsk reiselivsnæring med en økning i bevilgningene på 50 mill. kroner i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

Dette medlem viser til at regjeringen i regjeringsplattformen har slått fast at klyngeprogrammet Global Centers of Expertise (GCE) skal etableres.

Etter dette medlems syn bør GCE-programmet settes i drift 1. juli 2014 og det bør øremerkes minimum 20 mill. kroner. Det kan gi rom for etableringen av 4–5 GCE-klynger i 2014 etter en forutgående søknadsrunde i første halvår 2014. Dette er et viktig tiltak for norsk eksportrettet industri, og dette medlem foreslo derfor at det ble bevilget 20 mill. kroner ekstra i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

Dette medlem ber derfor regjeringen om at det opprettes et GCE-program med virkning fra 1. juli 2014.

POST 72 FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSKONTRAKTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 285 000 000 på post 72.

Komiteen støtter at Innovasjon Norge også neste år skal arbeide for å øke antall innovative prosjekter i offentlig regi og fortsette arbeidet for et høyt antall OFU-kontrakter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen Stoltenberg våren 2013 la frem «Strategi for økt innovasjonseffekt av offentlige anskaffelser», og ser det som viktig at tiltakene som der er skissert blir fulgt opp.

Disse medlemmer viser i denne forbindelse til at det bl.a. skal settes fokus på å forbedre innkjøpspraksis i offentlige virksomheter og sikre bedre strategisk forankring av anskaffelsene, utvidet og mer aktiv markedsdialog, og økt vekt på livssyklus-kostnader. Disse medlemmer viser til at Innovasjon Norge er tillagt ansvaret for flere av oppfølgingsaktivitetene i strategien, og ser dette som et viktig arbeid.

Komiteens medlem fra Venstre mener det offentlige bør konsentrere mer av innsatsen på generelle tiltak på områder der Norge ligger særlig dårlig an, som for eksempel næringsrettet forskning og kompetanseutvikling. I tillegg til generell satsing på forskning, nærmere omtalt under rammeområde 16, foreslo dette medlem derfor å bruke 40 mill. kroner på å gjenopprette bl.a. ordningen med tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i Skattefunn som regjeringen Stoltenberg II fjernet i 2006, og å styrke den næringsrettede forskningen med 125 mill. kroner ut over økningen på 70 mill. kroner som regjeringen

foreslår i tilleggspolisjonen og som Venstre selvfølgelig støtter.

Dette medlem foreslo også en økning på 50 mill. til offentlige og industrielle forsknings- og utviklingskontrakter (IFU/OFU) i regi av Innovasjon Norge i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014). Det er et stort behov for modernisering av offentlig sektor, slik at nødvendige oppgaver kan utføres og løses både effektivt og rasjonelt. En økning i OFU-midler vil bidra til dette. IFU-ordningen skal tjene som et strategisk virkemiddel til utvikling av konkurransedyktige produkter til et internasjonalt marked i samarbeid med nasjonale og internasjonale kundebedrifter og til utvikling av industrielle nettverk og miljøer. Dette medlem vil påpeke at de økonomiske tidene vi går inn i fordreer at vi er i stand til å styrke norske bedrifters konkurransedyktighet opp mot det internasjonale markedet.

POST 75 MARINT VERDISKAPNINGSPROGRAM

Det foreslås bevilget kr 20 000 000 på post 75.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at det bevilges 20 mill. kroner til programmet i 2014. Disse medlemmer viser til at prosjekter innen hvitfisksektoren vil bli prioritert innenfor disse midlene, blant annet gjennom kompetanseheving og tiltak innen markedsorientering, samt at dette må sees i sammenheng med forskningssatsingen for øvrig i budsjettet. NOU-utvalget for gjennomgang av sjømatindustriens rammevilkår vil i løpet av 2014 kunne gi et bredt kunnskapsgrunnlag for målrettede tiltak for å styrke lønnsomheten i hvitfisksektoren.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen kutter Marint Verdiskapingsprogram med 34 mill. kroner. Dette er et program under Innovasjon Norge som skal bidra til å øke verdien av sjømatressursene ved markedsrettede endringsprosesser og ved å heve kompetansen i sjømatbedrifter. Norges forskningsråd har ansvaret for midlene til brukerrettede innovasjonsprosjekter i marint verdiskapingsprogram. Målet er å fjerne flaskehalsen i verdikjeden fra råstoff til marked for marin sektor. Disse medlemmer påpeker at et slikt kutt medfører at det ikke blir gitt midler til et opplæringsprogram for kvalitetsbehandling av fisk, og til teknologisatsing rettet mot hvitfisknæringen. Dette er uheldig.

POST 76 MILJØTEKNOLOGI

Det foreslås bevilget kr 143 400 000 på post 76.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, ser det som positivt at det blir løyvd 143,4 mill. kroner til Innovasjon Norges miljøteknologiordning. Målgruppa for ordninga er små, mellomstore og store verksemdar i heile landet som skal sette i gang pilot- og demonstrasjonsprosjekt. Fleirtalet viser til at ordninga i perioden 2011–2013 har motteke 117 mill. kroner årleg i forbindelse med Program for miljøteknologi, men at dette programmet tek slutt i 2013.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 76 Miljøteknologi økes med 30 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Dette flertallet viser til at norske virksomheter er avhengig av teknologisk utvikling for å beholde internasjonal konkurransekraft og at miljøteknologi er et stort internasjonalt vekstmarked som skaper store muligheter for norsk næringsliv. Miljøteknologiordningen har i dag søknader tilsvarende fire ganger beløpet som har vært stilt til rådighet. Ordningen har vært utløsende for viktige teknologiprosjekter i selskaper.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at den forrige regjeringen adopterte Venstres forslag om å innføre en egen tilskuddsordning for å investere i pilotanlegg for utvikling av klima-, miljø- og energiløsninger, den såkalte miljøteknologiordningen. Denne ordningen har vært en stor suksess, men bare en brøkdel av relevante søknader blir innvilget på grunn av at rammen for ordningen er begrenset i forhold til søkermassen. Dette viser at miljøteknologiordningen er treffsikker og møter et stort behov i næringslivet. Det er imidlertid et behov for å styrke ordningen slik at flest mulig bedrifter med relevante prosjekter kan få støtte. Dette medlem foreslo derfor å styrke ordningen med 75 mill. kroner i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

Dette medlem er tilfreds med at budsjettavtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene innebærer en styrking av ordningen med 30 mill. kroner.

2.4.22 Kap. 2425 (Ny) Norsk Fornybar

Komiteens medlem fra Venstre vil spesielt satse på det nyskapende miljø- og klimavennlige næringslivet. Et viktig virkemiddel er oppretting av et nytt statlig investeringsselskap «Norsk Fornybar AS» som har som formål å investere i større pilotprosjekter innenfor utvikling av fornybar energi, bl.a. innenfor havvind, jordvarme, hydrogen, pumpekraftverk og bølgekraft. Venstre foreslo i sitt alternative

statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014), at selskapet i første omgang tilføres en egenkapital på 3 mrd. kroner hvorav 2,5 mrd. kroner overføres fra ubrukt investeringskapital i Investinor.

2.4.23 Kap. 5460 (jf. kap. 2460) Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)

Det foreslås bevilget kr 13 300 000 på kap. 5460.

Det vises til bevilgninger på kapitlene 2460, 5460 og 5614.

Komiteen viser til at Garanti-instituttet for Eksportkreditt (GIEK) er et sentralt virkemiddel for å bidra til konkurransedyktige rammevilkår for norsk eksportrettet næringsliv, herunder fremme norsk eksport av varer, tjenester og investeringer i utlandet. Det er derfor svært viktig at det legges til rette for gode og konkurransedyktige garantiordninger gjennom GIEK, som sikrer videre verdiskaping og sys-selsetting i Norge.

Komiteen merker seg at etterspørselen og bruken av ordningene fortsatt er høy. Det er derfor positivt at det i budsjettet prioriteres å styrke GIEK ved å utvide garantirammen til GIEKs alminnelige garantiordning med 10 mrd. kroner, fra 135 mrd. kroner i 2013 til 145 mrd. kroner i 2014. Dette er et viktig bidrag for å sikre bedriftene fortsatt tilgang på eksportfinansiering.

Komiteen vil understreke at det er viktig at regjeringen følger nøye med på om rammene for GIEK er tilstrekkelig høye til at enheten kan oppfylle sitt formål. Komiteen forutsetter at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med saken dersom det blir nødvendig.

Komiteen vil også vise til at det er viktig med et godt samspill mellom Eksportkreditt Norge AS og GIEK – særlig i den vanskelige økonomiske situasjonen som det nå er innenfor mange segmenter og markeder.

2.4.24 Kap. 2426 og kap. 5326 SIVA (SF)

Bevilgningen behandles av kommunal- og forvaltningskomiteen og finanskomiteen.

Komiteen viser til at SIVA er statens virkemiddel for tilretteleggende eierskap og utvikling av bedrifter og nærings- og kunnskapsmiljøer over hele landet. Komiteen er kjent med at Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF, legger rammene for den videre utviklingen av SIVA, og at det som en del av oppfølging av meldingen er utarbeidet nye mål- og resultatstyringssystemer for selskapet.

Komiteen ser det som viktig at SIVA også neste år skal kunne tilrettelegge for etablering og utvikling av bedrifter i nærings- og kunnskapsmiljø-

er, og videreutvikle inkubasjonsprogrammet for å bistå nyetablerte bedrifter til best mulig utnyttelse av potensialet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til kap. 2426 økes med 10 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Dette vil gi selskapet muligheter til å styrke sin støtte til sentrale inkubasjonsmiljøer innenfor selskapets inkubasjonsprogram. Flertallet viser til at det er påvist gode resultater av inkubasjon som virkemiddel.

2.4.25 Kap. 2429 og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS

Det foreslås bevilget kr 105 200 000 på kap. 2429 postene 70 Tilskudd og 71 Viderefakturerte utgifter, og kr 40 000 000 på kap. 5329 post 70 Gebyrer m.m.

90-poster behandles i finanskomiteen.

Det vises til bevilgninger på kapitlene 2429, 5329 og 5629.

Komiteen viser til at Eksportkreditt Norge AS er et 100 pst. statseid selskap som forvalter den statlige ordningen for finanstjenester til norsk eksport av kapitalvarer og tjenester, dvs. statens eksportkredittordning. Ordningen skal bidra til at norske eksportører kan konkurrere på like vilkår med andre eksportører med tilgang til nasjonale eksportkredittordninger. Det innebærer at selskapet på vegne av staten kan yte såkalte CIRR-lån og lån på markedsvilkår til låntakere som kvalifiserer for CIRR-lån.

Komiteen vil understreke at det er svært viktig at Eksportkreditt Norge AS sikrer et robust og konkurransedyktig eksportfinansieringstilbud for norsk eksportrettet næringsliv. Komiteen har merket seg at det er mange søknader som kommer inn til Eksportkreditt Norge, og at det er regjeringens vurdering at etableringen av Eksportkreditt Norge har vært vellykket. Komiteen ser det også som positivt at søknadene kommer fra et mangfold av aktører og fra et stort antall land.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til signaler fra næringslivet om en utvikling der Eksportkreditt Norge AS i stadig større grad opererer som en selvstendig kommersiell aktør i markedet. Det blir vist til at låneavtalene har blitt svært omfattende, og at unødvendige reguleringer i avtalene hindrer en ensartet praksis overfor ulike långivere. Videre viser næringslivet til at Eksportkreditt Norge AS ilegger stadig større gebyrer knyttet til sine låneengasjemen-

ter. Dette kan svekke konkurransedyktigheten til ordningen, som igjen kan svekke norsk eksportrettet næringsliv.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

2.4.26 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 10 på kapittel- og postnivå.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 9.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF
Utgifter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)				
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter	333 001	326 701 (-6 300)
	21	Spesielle driftsutgifter	67 665	66 765 (-900)
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter	18 100	20 100 (+2 000)
2421		Innovasjon Norge		
	76	Miljøteknologi	143 400	173 400 (+30 000)
Sum utgifter rammeområde 9			6 923 891	6 948 691 (+24 800)
Inntekter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 9			2 431 031	2 431 031 (0)
Sum netto rammeområde 9			4 492 860	4 517 660 (+24 800)

3. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)

3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
917		Fiskeridirektoratet	374 160 000
	1	Driftsutgifter	366 380 000
	21	Spesielle driftsutgifter	7 780 000
919		Diverse fiskeriformål	231 140 000
	60	Tilskudd til kommuner	180 000 000
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	2 070 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	7 000 000
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	39 000 000
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	930 000
Sum utgifter rammeområde 10			605 300 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3917	Fiskeridirektoratet	476 105 000
1	Refusjoner og diverse inntekter	109 000
5	Saksbehandlingsgebyr.....	17 274 000
6	Forvaltningssanksjoner	932 000
13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	450 000 000
22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	7 790 000
Sum inntekter rammeområde 10		476 105 000
Netto rammeområde 10		129 195 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 917 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3917 post 22.
2. overskride bevilgningen på kap. 919 post 60 med 40 pst. av merinntekt under kap. 3917 post 13.

3.2 Rammevedtak rammeområde 10

Ved Stortingets vedtak av 26. november 2013 er netto utgiftsramme for rammeområde 10 satt til kr 124 195 000. Dette er 5 000 000 kroner mindre enn regjeringen Solbergs forslag i Prop. 1 S (2013–2014) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner**3.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet**

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at sjømatnæringen er en av våre største eksportnæringer. Norge eksporterer for over 50 mrd. kroner i verdi til 130 land. Sjømateksporten utgjør 36 millioner sjømatmiddager

hver dag hele året. Generasjoner av nordmenn har hatt havet som arbeidsplass, og disse medlemmer støtter regjeringens ambisjon om å legge til rette for en fiskeri- og havbrukspolitikk som kan bidra til at også fremtidige generasjoner kan leve av å høste av de betydelige sjømatressursene vi har langs kysten vår. Historien har vist at fiskeri- og havbruksnæringene vokser sterkere når de gis friere rammer for bærekraftig vekst. Bærekraftig vekst vil skape trygge arbeidsplasser langs hele kysten.

Disse medlemmer viser til at Norge har kunnskap og kompetanse til å spille en viktig rolle globalt for å sikre nok næringsrik mat til en voksende befolkning. Disse medlemmer mener forskning er et viktig virkemiddel for å styrke sjømatnæringens vekstpotensial. Nærheten til markedet for fersk sjømat, samt kunnskap fra landbasert foredling av fisk, gjør at det er muligheter for økt verdiskaping i foredlingsleddet. Disse medlemmer er derfor tilfredse med regjeringens forslag om å øke forskningen på bioressurser fra havet og økt havbruksforskning gjennom Norges forskningsråd med 20 mill. kroner. Norge er rikt på marine ressurser som kan gi opphav til både nye produkter og miljøvennlige prosesser innenfor et bredt spekter av områder. Det skal legges vekt på å stimulere teknologi- og kompetanseutveksling mellom offshore, maritim sektor og havbruksnæringen. Satsingen vil gi økt kunnskap om

produksjon av marine ingredienser til mat, fôr og andre spesialprodukter. Gjennom økt havbruksforskning styrkes arbeidet med utvikling av nye driftsformer og nye teknologiske løsninger.

Disse medlemmer er tilfredse med at fiskeri- og kystministeren har varslet en ny kurs i fiskeripolitikken. Disse medlemmer viser til at regjeringen mener at framtidssrettede og gode rammebetingelser vil kunne kreve endringer også i strukturpolitikken for fiskeflåten, og regjeringen vil raskt se nærmere på spørsmålet om innføring av strukturkvoteordning i lukket gruppe med hjemmelslengde under 11 meter. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen allerede har sendt på høring spørsmålet om å reversere endringene som ble gjort i reglene for kystfiskeflåten tidligere i år, der det ble innført en utvidet avkortning ved strukturering. Disse medlemmer mener dette er positivt og viser videre til at regjeringen har vist handlekraft ved å igangsette prosesser som vil gi en ny kurs. Det vises spesielt til høring om instruks om administrerende redere og høring om unntak fra fylkesbinding ved generasjonskifte.

Disse medlemmer viser til at sjømatnæringen, som en stor eksportnæring, er svært avhengig av en velfungerende samferdselssektor. Disse medlemmer merker seg at bevilgningene til vei og bane økes betydelig i statsbudsjettet for 2014, noe som er svært viktig for sjømatnæringens konkurransekraft.

3.3.2 Arbeiderpartiet og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil understreke at sjømatnæringen er et satsingsområde i næringspolitikken, og av stor betydning for verdiskaping, sysselsetting og bosetting langs kysten. Disse medlemmer har ambisjoner om at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon og viser i den forbindelse til Meld. St. 22 (2012–2013) verdens fremste sjømatnasjon.

Det står klart for disse medlemmer at det som regjeringen Solberg kalte et vekstbudsjett er det motsatte av dette, også for fiskerinæringen. Ikke engang fiskerfradraget blir økt, slik regjeringen Stoltenberg II hadde lagt opp til i Prop. 1 S (2013–2014). Dette innebærer en skatteskjerpelse på 33 mill. kroner. Regjeringen Solberg fører en politikk for økte forskjeller, og det er tydelig at fiskere, bønder, alle med vanlig og lav inntekt, ikke får skattelettelser i motsetning til de med høyest inntekt og formue.

Disse medlemmer vil understreke at fiskeressursene, men også andre viltlevende marine ressurser og det tilhørende genetiske materialet, er fellesskapets eiendom. Disse medlemmer vil satse på de naturgitte fortrinn den lange kystlinja gir oss, sikre en bærekraftig forvaltning og en rettferdig for-

deling av fiskeressursene. Verdiskapingen av våre felles fiskeressurser skal i størst mulig grad komme de fiskeriavhengige kystsamfunnene til gode. Fiskeflåten skal sikres rammebetingelser som legger til rette for økt samlet verdiskaping i Norge. Det må legges til rette for at mest mulig fisk kan bearbeides i Norge, og at foredlingsindustrien skal sikres stabil tilgang på råstoff hele året. Det er et politisk mål for disse medlemmer å opprettholde en variert fiskeflåte langs kysten og å legge til rette for en kontrollert strukturering i tråd med behovet for økt inntekt.

Disse medlemmer er derfor svært kritiske til kuttene overfor fiskerisektoren som regjeringen Solberg fremmer forslag om på neste års statsbudsjett, noe som underbygger at regjeringen Solberg har forlatt målet om at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon.

Disse medlemmer mener det er feilslått politikk å legge ned Fiskeri- og kystdepartementet som næringen og kystens eget departement. Når det i tillegg foreslås å redusere bevilgningene til Fiskeridirektoratet med 14,1 mill. kroner på neste års budsjett, vil det få store konsekvenser for fiskerinæringen.

Disse medlemmer viser til at også fiskerinæringen har blitt rammet av finanskrisa i Europa. Derfor foreslo regjeringen Stoltenberg at Stortinget skulle vedta en vekstpakke for hvitfisknæringen, med alt fra ekstraordinære markedsføringsmidler, ekstra midler til markedsarbeid gjennom NOFIMA, program for å bedre kvaliteten, ekstra midler til Mattilsynet (som gjør en viktig jobb ute i markedene med å dokumentere kvaliteten til norsk fisk) og ikke minst føringstilskudd og tilskudd til lineegning. Disse medlemmer er forundret over at regjeringen Solberg ikke vil iverksette vekstpakken.

Disse medlemmer vil understreke at fiskerinæringen er i en særstilling og påvirkes av tilgang på råstoff. Derfor var forslaget til regjeringen Solberg om å ta bort særreglene og endre permitteringsordningene uforståelige. At regjeringen ble presset til å gå tilbake til regjeringens Stoltenbergs politikk på dette feltet er bra, men det endrer likevel ikke på det faktum at Høyre og Fremskrittspartiet med dette forsøkte å slå beina under den landbaserte fiskeindustrien.

Disse medlemmer vil også understreke alvoret i at sikkerhetsopplæringen kuttes.

Disse medlemmer står fast på ambisjonene om at Norge skal ha videre vekst i produksjonskapasitet og verdiskaping i havbruksnæringen innenfor rammen av miljømessig bærekraft. Videre er det et mål å være en ledende internasjonal produsent og leverandør av akvakulturprodukter og -teknologi, være internasjonalt ledende på forskning, innovasjon og forvaltning innenfor havbruksområdet, og ha en

havbruksnæring som står for bærekraftig og effektiv matproduksjon.

Disse medlemmer vil vise til viktigheten av å ha en havbruksnæring med en effektiv og robust arealstruktur som optimaliserer produksjon og ivaretar miljø og sykdomshensyn. De grønne konsesjonene som nå er utlyst var et godt tiltak i så måte, og er noe som disse medlemmer mener bør videreføres.

3.3.3 *Kristelig Folkeparti*

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti understreker at fiskeri- og havbruksnæringen er avgjørende for verdiskaping og sysselsetting langs kysten. Det er gledelig at en god norsk fiskeriforvaltning ført under skiftende regjeringer har gjort at fiskebestandene nå stort sett er høye. Dette medlem viser imidlertid til at den globale finanskrisen også har gitt ringvirkninger i Norge, særlig for eksportrettede næringer. Med en eksportandel på over 90 pst. er fiskeri- og havbruksnæringen direkte påvirket av endringer i kjøpekraften internasjonalt.

Dette medlem viser til at deltakerloven og fiskesalgslagsloven er viktige pilarer for å forvalte felles fiskeriressurser, og mener kvotesystemet må opprettholdes for å sikre en langsiktig og bærekraftig avkastning. Dette medlem mener det bør være et mål at mer av fisken blir videreforedlet i Norge, og viser til at frakt av fisk til Østen for bearbeiding og retur til markedet i Europa er både miljømessig feil og dårlig for distriktsarbeidsplasser knyttet til næringen.

Dette medlem mener det er viktig å rekruttere unge til å satse på fiskeri og havbruk. Både utdanning og likeverdige vilkår med supplynæringen/annen sjøfart er viktig for å lykkes med det.

Dette medlem understreker at det må reageres strengt mot dumping av fisk og uriktig rapportering, samtidig som man legger til rette for levering av bifangst. Straffereaksjonene for forsettlig ressurskriminalitet må skjerpes.

Dette medlem viser til at bestander av villaks representerer betydelige verdier som næringsgrunnlag for rettighetshaverne og som grunnlag for turisme i en rekke lokalsamfunn. Villaksen er også en viktig kilde til rekreasjon og naturopplevelser. For oppdrettsnæringen utgjør livskraftige bestander av villaks både grunnlaget for dagens næring og en viktig genetisk ressurs for fremtidig utvikling.

Dette medlem ønsker en sterk oppdrettsnæring i Norge. En miljømessig bærekraftig oppdrettsnæring er fullt mulig, og Norge har alle forutsetninger for å sørge for at oppdrettsnæringen blir verdensledende på miljø. Bærekraft er en forutsetning for at Norge skal være verdensledende på eksport av sjø-

mat og bidra til å sikre økt verdiskaping langs kysten. Økonomisk bærekraft går hånd i hånd med miljømessig bærekraft, men dette medlem mener det er avgjørende at oppdrettsnæringen innen kort tid gjennomgår strukturelle endringer for å sikre bærekraft.

Dette medlem viser til regjeringens bærekraftstrategi fra 2009 der det legges vekt på fem hovedområder der oppdrettsindustrien påvirker miljøet: genetisk påvirkning og rømming, sykdom, forurensning og utslipp, arealbruk og bruken av fôr. De fem hovedområdene har vært problemområder siden oppstarten av oppdrettsindustrien, og selv om det de siste årene har vært en betydelig fremgang, er dette medlem fremdeles bekymret for at næringen ikke er bærekraftig. Dette slås også fast i Riksrevisjonens rapport Dokument 3:9 (2011–2012)

Dette medlem mener at lukkede oppdrettsanlegg eller tilsvarende teknologi i sjø kan ivareta både næringsutvikling og kravet om en miljømessig bærekraftig oppdrettsnæring, og at en eventuell fremtidig kapasitetsøkning for eksempel kan forbeholdes dem som driver lukkede anlegg eller anlegg med tilsvarende sikkerhetsnivå. Dette medlem viser til at lukkede anlegg allerede er i drift i Kina og Canada. Lukkede systemer kan bidra til å redusere problemene med rømming og sykdoms- og parasittspredning.

Dette medlem mener det ikke bør innvilges nye oppdrettskonsesjoner før lakselusproblemene og rømmingene er under kontroll. Dette medlem peker på at det er et faktum at større og tettere oppdrettsenheter og dårligere lokaliteter utgjør større risiko for rømming og spredning av lakselus, og gjør at det må utvikles ny kunnskap, forbedret teknologi samt mer robuste operasjoner for å mestre lusesituasjonen og forhindre rømming i fremtidens lakseoppdrett.

Dette medlem mener at Norge har alle forutsetninger for å sørge for at oppdrettsnæringen blir verdensledende på miljø. For å oppnå det må regjeringen legge frem en plan for langsiktige, strukturelle endringer i reguleringen av oppdrettsnæringen. Næringen må kontrolleres og stilles krav til på samme måte som tidligere SFT, nå Miljødirektoratet, gjør overfor landbasert industri.

3.3.4 *Venstre*

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre fremmer et eget alternativt statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014). Venstres alternative statsbudsjett tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra den avgåtte regjeringen, jf. Prop. 1 S (2013–2014), samt den nye regjeringens tilleggsproposisjon, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Konkrete endringer i Venstres alternative budsjett på rammeområde 10 i forhold til disse dokumentene følger av tabellen

under og under de ulike kapitler og poster i denne innstilling.

Dette medlem viser til at Norge med vår lange kyststripe og fem ganger så mye hav som land, rår over store fornybare ressurser. Klarer vi å utnytte disse optimalt, har vi potensial for en verdiskaping som kan være større og mer varig enn oljeinntektene. Med gode rammevilkår kan sjømatnæringene sikre vekst og inntektsgrunnlag langs hele kysten vår. Norge har innen fiskeri, havbruk og marin bioteknologi et stort konkurransefortrinn ut fra naturgitte forutsetninger og en omfattende kompetanse utviklet gjennom generasjoner, og gjennom målrettet forskning. Dette medlem vil utvikle en sjømatpolitikk som sikrer en konkurransedyktig og allsidig sjømatnæring.

Dette medlem mener det er en forutsetning at Norge gjennom en aktiv handelspolitikk får redusert sine handelshindringer. Regelverket innenfor alle deler av sjømatsektoren må forenkles kraftig, og ha som hovedmål å sørge for miljøvennlig, bærekraftig forvaltning og lokal verdiskaping.

Dette medlem er av den oppfatning at den tradisjonelle fiskerinæringen skal reguleres gjennom kvotestemmelser slik at langtidsbeskatningen ikke er større enn det økologisk bærekraftige. Det må reageres strengt på overtredelser og andre former for juks med disse kvotene. Norge må i internasjonale forhandlinger være en pådriver for å få et mer bærekraftig fiske. Fastsetting av kvoter må så langt som mulig bygge på økosystemforvaltning, slik at beskatning av en art ikke truer langtidsutbytte fra andre arter. Internasjonale avtaler og effektiv kontroll må sikre den økologiske balansen i Barentshavet og Nordsjøen.

Dette medlem er positiv til at det åpnes for en vekst i havbruksnæringen som tar høyde for årlig antatt vekst i markedene, og mener at veksten i havbruksnæringen bør fordeles mellom vekst i form av nye konsesjoner og vekst i konsesjonsvolum (MTB).

En vekst via økning i konsesjonsvolumet vil bidra til at næringen med lave kostnader kan realisere veksten, og vil således bidra positivt sett i lys av

finansuroen som også har preget Norge de siste årene. Dette medlem mener at en vekst via økning i konsesjonsvolumet vil bidra positivt i forhold til at de mest bærekraftige lokaliteter blir bedre nyttiggjorte. En økning i konsesjonsvolumet vil for den enkelte oppdretter kun bli realisert hvis oppdretteren har tilgang til lokaliteter som har bærekraft for en økt produksjon. Dette medlem mener en slik justering i konsesjonspolitikken vil bidra positivt med å utvikle havbruksnæringen i en mer bærekraftig retning.

Dette medlem mener at veksten i næringen, bør følge føre-var-prinsippet slik at man kan ha kontroll over sykdomsutbrudd, rømming og spredning av torskelus. Det bør stilles strenge krav til lokalisering av oppdrettsanleggene, for å hindre at de lokale kysttorsk-stammene kan rammes av sykdom eller blandes genetisk med oppdrettstorsken, slik vi har sett altfor mange eksempler på knyttet til laksenæringen. Dette medlem vil i så måte vise til forslag om totalt 40 mill. kroner til ulike tiltak knyttet til bevaring av villaksstammen i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014).

Dette medlem mener at nettolønnsordningen for sjøfolk medfører at arbeidskraften forsvinner fra fiskeflåten og over til øvrig skipsfart på grunn av regjeringens forskjellsbehandling mellom ansatte på fartøy som kommer inn under nettolønnsordningen og ansatte på fiskefartøy. Dette medlem er uenig i en slik politikk og vil avvike nettolønnsordningen.

Dette medlem viser til at den forrige regjeringen har satset kraftig på oljeleting gjennom seismiske undersøkelser i sårbare havområder de siste årene. Dette medlem er derfor svært fornøyd med avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene der det entydig slås fast at det ikke skal være petroleumsvirksomhet i de sårbare områdene utenfor Lofoten, Vesterålen, Senja, Møreflaket, Jan Mayen og i iskanten de kommende fire årene.

Samlet foreslår dette medlem følgende konkrete endringer under rammeområde 10, Fiskeri i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014):

Kap. Post	Tekst	Endring i forhold til Prop. 1 S (2013–2014) Ap/Sp/SV	Endring i forhold til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) H/Frp
919.72	Videreføring av tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	0,0	7,1
919.75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	25,0	50,0
Sum ramme 10: Fiskeri		25,0	57,1

Dette medlem viser til den framforhandlede avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet av 15. november 2013. Venstres stortingsrepresentanter

vil stemme subsidiært for den avtalen dersom ikke Venstres forslag til alternativt statsbudsjett får flertall. Dette medlem er spesielt glad for at forslaget

om en kraftig innstramming når det gjelder permittering i fiskeindustrien reverseres.

3.3.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10 presentert.

Tabellen viser budsjettforslaget fra Høyre, Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2013–2014), og primærbudsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Venstre, slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp	V
Utgifter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)						
917		Fiskeridirektoratet				
	1	Driftsutgifter	366 380	361 380 (-5 000)	0 (-366 380)	366 380 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 780	7 780 (0)	0 (-7 780)	7 780 (0)
919		Diverse fiskeriformål				
	60	Tilskudd til kommuner	180 000	180 000 (0)	0 (-180 000)	180 000 (0)
	71	Sosiale tiltak	2 070	2 070 (0)	0 (-2 070)	2 070 (0)
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	7 000	7 000 (0)	0 (-7 000)	14 150 (+7 150)
	74	Erstatninger	2 140	2 140 (0)	0 (-2 140)	2 140 (0)
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	39 000	39 000 (0)	0 (-39 000)	89 000 (+50 000)
	79	Informasjon ressursforvaltning	930	930 (0)	0 (-930)	930 (0)
1000		Fiskeri- og kystdepartementet				
	1	Driftsutgifter	0	0 (0)	132 000 (+132 000)	0 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	0	0 (0)	16 740 (+16 740)	0 (0)
	71	Tilskudd til kystkultur	0	0 (0)	10 130 (+10 130)	0 (0)
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner				
	70	Tilskudd	0	0 (0)	10 950 (+10 950)	0 (0)
1030		Fiskeridirektoratet				
	1	Driftsutgifter	0	0 (0)	373 740 (+373 740)	0 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	0	0 (0)	7 780 (+7 780)	0 (0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	0	0 (0)	1 740 (+1 740)	0 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp	V
1050		Diverse fiskeriformål				
	60	Tilskudd til kommuner	0	0 (0)	180 000 (+180 000)	0 (0)
	71	Sosiale tiltak	0	0 (0)	2 070 (+2 070)	0 (0)
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	0	0 (0)	14 150 (+14 150)	0 (0)
	74	Erstatninger	0	0 (0)	2 140 (+2 140)	0 (0)
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	0	0 (0)	67 000 (+67 000)	0 (0)
	79	Informasjon ressursforvaltning	0	0 (0)	930 (+930)	0 (0)
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak				
	75	Marint verdiskapingsprogram	0	0 (0)	54 000 (+54 000)	0 (0)
		Sum utgifter rammeområde 10	605 300	600 300 (-5 000)	873 370 (+268 070)	662 450 (+57 150)

Inntekter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)

3917		Fiskeridirektoratet				
	1	Refusjoner og diverse inntekter	109	109 (0)	0 (-109)	109 (0)
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 274	17 274 (0)	0 (-17 274)	17 274 (0)
	6	Forvaltningssanksjoner	932	932 (0)	0 (-932)	932 (0)
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonesjoner	450 000	450 000 (0)	0 (-450 000)	450 000 (0)
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	0	0 (0)	0 (0)	7 790 (+7 790)
4000		Fiskeri- og kystdepartementet				
	1	Refusjoner	0	0 (0)	10 (+10)	0 (0)
4030		Fiskeridirektoratet				
	1	Refusjoner og diverse inntekter	0	0 (0)	109 (+109)	0 (0)
	5	Saksbehandlingsgebyr	0	0 (0)	17 274 (+17 274)	0 (0)
	6	Forvaltningssanksjoner	0	0 (0)	932 (+932)	0 (0)
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonesjoner	0	0 (0)	300 000 (+300 000)	0 (0)
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	0	0 (0)	7 790 (+7 790)	0 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp	V
3917		Fiskeridirektoratet				
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	7 790	7 790 (0)	0 (-7 790)	0 (-7 790)
		Sum inntekter rammeområde 10	476 105	476 105 (0)	326 115 (-149 990)	476 105 (0)
		Sum netto rammeområde 10	129 195	124 195 (-5 000)	547 255 (+418 060)	186 345 (+57 150)

3.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 10

Komiteen viser til Prop. 1 S (2013–2014) og Innst. 2 S (2013–2014) og har ingen merknader.

3.4.1 Kap. 917 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 374 160 000 på kap. 917.

Komiteen viser til at Fiskeridirektoratet er det sentrale rådgivende og utøvende forvaltningsorganet for fiskeri- og havbruksnæringen. Komiteen har merket seg at de faglige oppgavene i Fiskeridirektoratet er fordelt på tre virksomhetsområder; havressursforvaltning, havbruksforvaltning og marin arealforvaltning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at regjeringen foreslår å legge opp til en generell effektivisering av Fiskeridirektoratets virksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet merker seg at regjeringen foreslår å redusere driftsbevilgningen til Fiskeridirektoratet med 9,1 mill. kroner. Disse medlemmer merker seg videre at det i budsjettforliket med Venstre og Kristelig Folkeparti er enighet om å kutte ytterligere 5 mill. kroner i driftsbevilgningene til Direktoratet. Disse medlemmer er overrasket over dette store kuttet, og viser til at Fiskeridirektoratets hovedmål er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine resurser og marint miljø. Disse medlemmer har ikke fått klarlagt hvilke forenklingstiltak eller effektiviseringstiltak som skal gjennomføres allerede i 2014. Disse medlemmer mener det store kuttet ikke kan sees på en annen måte enn en forsterking av fordelingen av norsk næringsliv og Norges oljeavhengighet på bekostning av bl.a. å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine resurser og marint miljø. Disse medlemmer støtter ikke dette kut-

tet, og er bekymret for hvordan dette vil påvirke direktoratets mulighet til å gjøre viktige oppgaver knyttet til ressurskontroll og ressursforvaltning.

Disse medlemmer viser til statsrådets svarbrev til komiteen datert 25. november 2013, der det bekreftes at den foreslåtte reduksjonen av driftsbudsjettet vil kunne berøre Fiskeridirektoratets ressurskontroll og ressursforvaltning.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 366 380 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 1 Driftsutgifter reduseres med 5 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013.

3.4.2 Kap. 3917 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 476 105 000 på kap. 3917.

Komiteen viser til at det er lyst ut 45 grønne oppdrettskonsesjoner høsten 2013, hvorav 30 konsesjoner med fast vederlag på 10 mill. kroner per konsesjon. De resterende 15 oppdrettstillatelsene skal tildeles etter en lukket budrunde.

Det anslås at hoveddelen av vederlagene for konsesjonene blir innbetalt i 2014.

Komiteen viser til at det i Prop. 1. S Tillegg 2 (2012–2013) ble lagt til rette for 45 nye såkalte «grønne konsesjoner». Komiteen viser til at hensikten med de grønne konsesjonene var å skaffe til veie ny teknologi som kan bidra til å løse dagens miljøproblem i oppdrettsnæringen. Komiteen understreker viktigheten av at regjeringen følger opp med en strategi for hvordan ny teknologi skal implementeres i eksisterende produksjon.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener det ikke er rom for produksjonsvekst basert på åpne merder uten

utbedring med teknologiske løsninger for å hindre lakselus eller rømming.

Disse medlemmer peker på behovene for å løse problemene med lakselus i åpne merder, og mener arbeidet med ny teknologi og nye driftsformer må stimuleres og intensiveres. Disse medlemmer mener det er viktig særlig å ha fokus på lukkede anlegg i sjø eller tilsvarende teknologiske løsninger, og særskilt følge opp pågående produksjon i slike anlegg med tanke på en generell teknologiutskifting i norsk oppdrettsindustri.

3.4.3 Kap. 919 Diverse fiskeriformål

Det foreslås bevilget kr 231 140 000 på kap. 919.

POST 60 TILSKUDD TIL KOMMUNER

Det foreslås bevilget kr 180 000 000 på post 60.

Komiteen merker seg at for å styrke havbruksnæringens bidrag lokalt foreslår regjeringen å følge opp intensjonen i Meld. St. 22 (2012–2013) Verdens fremste sjømatnasjon, om å la deler av konsesjonsvederlaget tilfalle kommunene.

Komiteen viser til at i forbindelse med de 45 nye grønne oppdrettskonsesjonene foreslår regjeringen at vertskommuner for nye oppdrettstillatelser skal tildeles en andel på 40 pst. av de totale inntektene. Av de 45 konsesjonene tildeles 30 av disse med et fast vederlag på 10 mill. kroner pr. konsesjon. De resterende 15 oppdrettstillatelsene skal tildeles etter en lukket budrunde. Dersom inntektene pr. konsesjon blir større i denne auksjonen, vil kommunene få en større del av gevinsten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at spørsmålet om arealavgift for oppdrettsnæringen skal utredes. Flertallet er av den oppfatning at en slik utredning må være målrettet og konsentrere seg om hvordan kommunene skal få en langsiktig og stabil andel av verdiskapningen knyttet til havbruk. Alle berørte parter inkludert organisasjonen Nettverk fjord- og kystkommuner (NFKK) bør være representert i utvalgsarbeidet. Flertallet viser til at både næringen og de berørte kommunene er enige om at en slik avgift kan være viktig for å sikre at kommunene skal få sin andel av verdiskapningen. Flertallet understreker at en ev. arealavgift må innrettes slik at den ivaretar små oppdrettere.

POST 72 TILSKUDD TIL SIKKERHETSOPPLÆRING FOR FISKERE

Det foreslås bevilget kr 7 000 000 på post 72.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det legges opp til en redusert bevilgning. Forslaget innebærer at det ikke lenger gis tilskudd til repetisjonskurs og reise støtte, men at støtten til grunnkurs videreføres.

Flertallet viser til at reisetilskuddet som ble innført sommeren 2013 har et begrenset omfang og at repetisjonskursene som skal gjennomføres hvert 5. år, er langt mindre kostbart enn grunnkurset som nye fiskere må gjennomføre. Flertallet er tilfredse med at grunnkurset fortsatt skal dekkes innenfor denne ordningen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at tilskuddet gis som en refusjon til opplæringsentre langs kysten, og at kuttet på 7,2 mill. kroner medfører at det ikke lenger gis tilskudd til repetisjonskurs og reise støtte. Disse medlemmer vil understreke at fiskerne har en farlig arbeidsplass og at deler av næringen også har utfordringer knyttet til lønnsomhet. Kutt i sikkerhetsopplæringen er derfor feilslått politikk.

Komiteens medlem fra Venstre viser til merknad under post 75 under hvor det framgår at dette medlem er kritisk til regjeringens mange foreslåtte kutt når det gjelder fiskerisektoren, inkludert et kutt på 7,1 mill. kroner til sikkerhetsopplæring for fiskerier.

POST 75 TILSKUDD TIL NÆRINGSTILTAK I FISKERIENE, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 39 000 000 på post 75.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener at satsing på føringstilskudd og et godt utbygd nett av mottaksstasjoner er avgjørende for å opprettholde en differensiert flåtestruktur. Uten dette vil det mange steder være umulig å være bosatt for yrkesfiskere med små båter, og det vil igjen føre til at verdifulle fiskeressurser ikke blir utnyttet. Vi har i mange år sett en utvikling med nedleggelse av stadig flere fiskeindustri-drifter, og denne trenden frykter vi vil fortsette. For å snu denne utviklingen er både føringstilskudd og tilskudd til mottaksstasjoner særdeles viktig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at behovet for føringstilskuddet enkelte steder er stort. Det er derfor svært alvorlig når regjeringen Solberg reduserer føringstilskuddet med 10 mill. kroner. Disse medlemmer viser også til møtet næringskomiteen hadde med Råfisklaget den 21. november 2013, der

nettopp behovet og viktigheten av føringstilskuddet ble fokusert på. Disse medlemmer støtter dette synspunktet, og foreslår at det bevilges 10 mill. kroner til føringstilskuddet, i tråd med regjeringen Stoltenberg IIs forslag.

Disse medlemmer vil understreke at det er dokumentert at linefanget fisk har best kvalitet. Dette er understøttet bl.a. av forskning fra Nofima. På bakgrunn av markedssituasjonen og de høye utgiftene til linedrift foreslo regjeringen Stoltenberg II å gjeninnføre lineegnetilskuddet med 18 mill. kroner på neste års budsjett, for å stimulere til mer linefanget fisk av beste kvalitet. Regjeringen Solberg fjerner også dette tilskuddet, uten å komme med andre kortsiktige forslag til stimulering av kvalitet. Disse medlemmer ser det som svært uheldig.

Komiteens medlem fra Venstre foreslo derfor at bevilgningene til «Tilskudd til næringstiltak i fiskerierne» økes med 25 mill. kroner utover det opprinnelige forslaget i statsbudsjettet fra regjeringen Stoltenberg II i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014). Dette medlem er skuffet over at den nye regjeringen har foreslått å kutte 28 mill. kroner i denne ordningen. Det føyer seg inn i en rekke kutt fra den nye regjeringen mot fiskerisektoren, noe dette medlem er imot. Det gjelder f.eks. kutt med 7,1 mill. kroner i ordningen med tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere og kutt i tilskuddet til NOFIMA på 10 mill. kroner til markedsarbeid med torsk. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014) hvor det foreslås å reversere disse kuttene.

POST 79 INFORMASJON RESSURSFORVALTNING,
KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 930 000 på post 79.

Nofima

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at bevilgningen til Nofima økes med 3 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2013, til infrastrukturstøtte. Innen Nofimas virksomhet utføres det med dagens aktivitet prosjekter innenfor

industri- og markedsrettet forskning, dette innebærer blant annet forskning innen kvalitet og levendelagring.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen avviker tiltakspakken for torskenæringen, og at den foreslåtte økningen til Nofima på 10 mill. kroner dermed reverseres. Midlene var øremerket med 5 mill. kroner til å styrke det strategiske markedsarbeidet for hvitfisk, og 5 mill. kroner til forskning av arbeid med fangsthåndtering og levendelagring. Disse medlemmer vil understreke at dette ikke viser vilje fra regjeringen til å satse på kvalitetsfremmende tiltak i fiskerinæringen.

Disse medlemmer viser til at finanskrisen i Europa har svekket vårt viktigste eksportmarked for fisk. I en tid da prisen på fisk er lav er det viktig å komme inn på nye markeder, og Mattilsynet spiller en viktig rolle i denne forbindelse. Det er derfor uheldig at regjeringen Solberg velger å ikke sette inn tiltak på dette feltet, og at det kuttes i bevilgningen til Mattilsynet.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014) hvor Venstre foreslo å øke bevilgningene til Nofima med 10 mill. kroner ut over bevilgningsforslaget i Prop. 1 S (2013–2014). Hensikten med forslaget var å bidra til tiltak for å gjøre oppdrøtsnæringen mer miljøvennlig. Dette medlemmer merker seg videre at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslås å redusere bevilgningen til Nofimas markedsarbeid for torsk med 10 mill. kroner. Dette medlemmer viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor dette kuttet ble foreslått reversert.

3.4.4 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 10 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 10

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF
Utgifter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	366 380	361 380 (-5 000)
Sum utgifter rammeområde 10			605 300	600 300 (-5 000)
Inntekter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 10			476 105	476 105 (0)
Sum netto rammeområde 10			129 195	124 195 (-5 000)

4. Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)**4.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11**

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
1100		Landbruks- og matdepartementet	149 544 000
	1	Driftsutgifter	145 277 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 069 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 926 000
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	272 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	166 394 000
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	86 698 000
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk.....	62 823 000
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	16 873 000
1115		Mattilsynet	1 221 873 000
	1	Driftsutgifter	1 205 073 000
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser....	12 600 000
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200 000
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	29 640 000
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	25 603 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	4 037 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	37 925 000
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	15 898 000
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	22 027 000
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket.	120 631 000
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	23 743 000
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	96 888 000
1143		Statens landbruksforvaltning	364 241 000
	1	Driftsutgifter	184 880 000
	60	Tilskudd til veterinærdekning	132 449 000
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000
	75	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket	5 810 000
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i>	5 810 000
1147		Statens reindriftsforvaltning	64 899 000
	1	Driftsutgifter	44 840 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 289 000
	70	Tilskudd til fjellstuer	750 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	9 520 000
	82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	2 500 000
1148		Naturskade - erstatninger	185 700 000
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	185 700 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	76 813 000
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 497 000
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	33 866 000
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i>	20 980 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	13 470 000
	74	Tiltak for industriell bruk av trevirke, <i>kan overføres</i>	5 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	14 415 447 000
	1	Driftsutgifter	2 500 000
	50	Fondsavsetninger	1 190 653 000
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	290 800 000
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	72 000 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 539 550 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 442 400 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	275 790 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 601 754 000
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen	109 500 000
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	33 100 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100 000
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	67 700 000
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	2 600 000
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	22 488 000
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	13 549 000
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger.....	8 939 000
		Sum utgifter rammeområde 11	16 970 905 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4100		Landbruks- og matdepartementet	110 000
	1	Refusjoner m.m.	110 000
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet.....	19 180 000
	30	Husleie, Bioforsk.....	19 180 000
4115		Mattilsynet.....	145 362 000
	1	Gebyr m.m.	139 993 000
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	5 369 000
4143		Statens landbruksforvaltning	38 625 000
	1	Driftsinntekter m.m.	38 625 000
4147		Statens reindriftsforvaltning.....	39 000
	1	Refusjoner m.m.	39 000
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.....	59 520 000
	85	Markedsordningen for korn.....	59 520 000
		Sum inntekter rammeområde 11	262 836 000
		Netto rammeområde 11	16 708 069 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2014 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1143 post 1	kap. 4143 post 1
kap. 1147 post 1	kap. 4147 post 1

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Ube-

nyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2014 kan overskride bevilgningen

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2014 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade, erstatninger	91,9 mill. kroner

Andre fullmakter

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2014 kan:

- selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 16 mill. kroner.
- selge eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune og benytte salgsinntekter til å dekke utgifter i tilknytning til eiendommen.

4.2 Rammevedtak rammeområde 11

Ved Stortingets vedtak av 26. november 2013 er netto utgiftsramme for rammeområde 11 fastsatt til kr 16 719 369 000. Dette er kr 11 300 000 kroner mer enn framlegget fra regjeringen Solberg i Prop. 1 S (2013–2014) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

4.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner**4.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet**

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at utviklingen i landbruket var negativ under regjeringen Stoltenberg II og etter åtte år med flere landbruks- og matministre fra Senterpartiet. Eksempelvis er det nedlagt kornareal tilsvarende 5 000 fotballbaner hvert år og innen skognæringen er mange treforedlingsbedrifter nedlagt, og antall sysselsatte i verdikjeden er mer enn halvert i løpet av disse 8 årene. Norge er langt unna å utnytte landbrukets produksjonsevne. Disse medlemmer ønsker en ny retning på landbrukspolitikken og disse medlemmer mener det haster med å få optimismen tilbake i næringen. Økt ressursutnyttelse vil kunne skape mange arbeidsplasser både i pri-

under kap. 1147 Statens reindriftsforvaltning, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

mærproduksjon og i videreforedling. Dette er viktig for store deler av Distrikts-Norge.

Disse medlemmer viser til at regjeringen vil opprettholde avtaleinstituttet i jordbruket, og at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) ikke gjøres endringer innenfor jordbruksavtalen som ble inngått våren 2013. Disse medlemmer mener det er viktig at regjeringen raskt igangsetter arbeidet med å gjøre endringer i støttestruktur og tilskuddsordninger i tråd med Sundvolden-erklæringen. Det trengs for å skape en mer robust og lønnsom landbruksnæring. Konseksjoner, kvoteordninger og differensiering av tilskuddssatser i jordbruket bør gjennomgås. Jordbruket bør gjøres mindre avhengig av statlige overføringer og jordbrukets kostnadsnivå bør reduseres. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at regjeringen tar initiativ til en tett dialog med næringens aktører for å sikre at reformene av jordbrukets tilskuddsordninger optimaliseres.

Disse medlemmer viser til at næringens rammevilkår avhenger av en rekke forhold, og disse medlemmer er tilfredse med at det i budsjettet for 2014 gjennomføres skattelettelser som også kommer landbruksvirksomheter og deres eiere til gode. Både forbedrede avskrivninger, redusert skatt på alminnelig inntekt og redusert formuesskatt vil stimulere til økt verdiskaping i landbruket. På samme måte vil den betydelige satsingen på vei og bane virke positivt for norsk landbruks verdikjede via industrien til forbruker.

Disse medlemmer viser til at skogsbilveier er viktige for å øke avvirkningen av skog og å fremme produktiviteten i skogbruket. Disse medlemmer mener det er positivt at regjeringen nå satses på skogsbilveier, og at det bevilges 10 mill. kroner mer til forbedring av skogsbilveinettet sammenlignet med Stoltenberg II-regjeringens budsjettfor-slag, jf. Prop. 1 S (2013–2014).

Disse medlemmer viser videre til at Landbruks- og matdepartementet etter samråd med partene i jordbruksoppgjøret har prioritert å øke bevilgningen til skogsbilveier med 20 mill. kroner over Landbrukets utviklingsfond (kap. 1150 post 50). Med dette økes bevilgningene til skogsbilveier med 30 pst. fra i fjor, og den samlede bevilgningen til skogsbilveier er på 99 mill. kroner. Dette vil øke tilgjengeligheten til hogstmoden skog, og uttaket av tømmer kan potensielt øke betydelig, noe disse medlemmer mener er positivt.

Disse medlemmer viser videre til at det den 20. november 2013 ble bevilget ytterligere 20 mill. kroner til skogsbilveier. Med dette økes bevilgningene til skogsbilveier med 30 prosent fra i fjor, og den samlede bevilgningen til skogsbilveier er på 99 mill. kroner. Dette medfører at det kan tas ut 1,7 mill. kubikk mer skog, noe disse medlemmer mener er positivt.

Disse medlemmer viser til at landbruksnæringen står foran nødvendige omstillinger. På denne bakgrunn er det viktig å styrke innovasjons- og forskningsaktiviteten. Disse medlemmer viser til at det er opprettet en ny post på 5 mill. kroner til innovasjonsaktivitet og at formålet med den nye bevilgningen er å styrke nye og eksisterende vekstvirksomheter i landbruks- og matsektoren, med sikte på å styrke konkurransekraften og skape flere levedyktige virksomheter. Vekstbedrifter vil gjennom ordningen få mulighet til å delta i inkubatorer hvor det tilbys individuell oppfølging i et miljø med kompetanse på innovasjon og kommersialisering. Satsingen skal også fremme kommersialisering av kunnskap og forskning.

Disse medlemmer mener videre det er positivt at det gjennom budsjettavtalen i Stortinget ble avtalt å satse 30 mill. kroner på landbruksforskning. Disse medlemmer viser til at bevilgningen fordeles med 1,3 mill. kroner på kap. 1112 post 50 Veterinærinstituttet, 8,7 mill. kroner på kap. 1137 Forskning og innovasjon, post 50 Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd, 10 mill. kroner på kap. 1137 Forskning og innovasjon, post 51 Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd, 5 mill. kroner på kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket, post 72 Tilskudd til økt bruk av tre, 1 mill. kroner på kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket, post 50 Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse og 4 mill. kroner på kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket, post 52 Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser (skog og landskap).

Disse medlemmer mener det bør arbeides for at selvforsyningen av mat blir høyest mulig av beredskapshensyn. Hvilken rolle et eventuelt kornla-

ger bør ha av beredskapshensyn vektes ulikt av ulike aktører, og disse medlemmer viser i denne forbindelse til at det i budsjettavtalen ble enighet om at regjeringen skal utrede behovet for en ordning med kornlager.

Disse medlemmer mener det er positivt at regjeringen i budsjettet for 2014 fjerner arveavgiften, noe som er viktig både for å ivareta vanlige folks respekt for avgiftspolitikken og for å lette generasjonsskifter i bedriftene. Disse medlemmer viser til at landbruket har hatt bedre fradragmuligheter skattemessig enn annen næring ved at man har kunnet oppskrive driftsmidler til antatt markedsverdi og ta avskrivninger på nytt ved arveskifte. Nå forsvinner den adgangen, noe som betyr at bøndene skattemessig kan tape på å fjerne arveavgiften. Disse medlemmer mener derfor det er viktig at man i budsjettforliket ble enige om å utrede skatteeffekten for bønder av å fjerne arveavgiften.

4.3.2 Arbeiderpartiet og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet legger vekt på behovet for en aktiv og målrettet landbrukspolitikk for å legge til rette for at landbruket skal kunne vokse og videreutvikle seg i takt med samfunnets behov i framtida.

Disse medlemmer understreker at produktionsveksten og mangfoldet vi ser i norsk landbruk har blitt gjort mulig i et samspill mellom dyktige bønder som har investert sin innsats og sine ressurser, og myndighetene som har gitt stabile rammevilkår og vist vilje til å satse på landbruket.

Disse medlemmer mener at fundamentet for landbruksproduksjonen er å utnytte de naturgitte ressursene på en bærekraftig måte gjennom kanaliseringspolitikken, hvor det grasbaserte husdyrholdet stimuleres utenfor områdene som egner seg til kornproduksjon. Disse medlemmer vil advare mot å føre en politikk som ikke ser husdyrproduksjonen i tett sammenheng med planteproduksjonen. På sikt vil dette kunne føre til at det norske landbruket blir mindre effektivt og ikke lenger basert på bærekraftig bruk av ressursene.

Med den internasjonale mat- og klimakrisen som bakteppe, og en befolkningsvekst til over 9 milliarder i 2050, er det nødvendig å øke den globale matproduksjonen med 70 pst. innen 2050. Disse medlemmer mener derfor at vi i Norge må utnytte våre naturgitte ressurser, og legge til rette for mest mulig produksjon av de landbruksvarene vi har forutsetninger for å produsere lokalt.

For å må målsettingene om økt matproduksjon og bedre lønnsomheten må det også satses mer på forskning og innovasjon i hele verdikjeden for mat.

Et velfungerende importvern er en forutsetning for norsk landbruk. Innføringen av prosenttoll på noen utvalgte tollinjer fra 1. januar 2013 var avgjørende for å sikre bøndene muligheten til å oppnå økte priser for sine produkter i framtida, og for å sikre volumproduksjon av norske råvarer til næringsmiddelindustrien. Disse medlemmer vil advare mot å skape usikkerhet om rammebetingelsene ved å reversere disse tollendringene. Disse medlemmer har også merket seg at en samlet norsk matindustri har bedt om at det ikke må gjøres ensidige endringer i tollvernet.

Disse medlemmer viser til at landbruket gir betydelige ringvirkningseffekter, gjennom verdiskaping og sysselsetting i industrien, reiselivet, i andre næringer som bøndene kjøper varer og tjenester av og i form av bosetting i hele landet. Utvikling av mange nye næringer oppstår med utgangspunkt i landbruket, og gir grunnlag for varer og tjenester basert på det naturen kan gi. Disse medlemmer ser med glede på endringene i den norske matkulturen, med en økt bevissthet og større mangfold.

For disse medlemmer er det en viktig målsetting å opprettholde et levende landbruk med en variert bruksstruktur over hele landet, å videreutvikle inntekts- og velferdspolitikken som er ført etter 2005, og å sikre et sterkt importvern for innenlandsk produksjon.

Disse medlemmer legger vekt på at kun 3 pst. av Norges areal er dyrket mark, og at dette er en ressurs som i praksis ikke er fornybar. Det er derfor tett sammenheng mellom målet om selvforsyning og jordvern. Øker vår avhengighet av matimport, så øker bruken vår av jord i utlandet. Nedbygging av egen matjord hindrer bærekraftig utvikling, og det vil få store konsekvenser for framtidige generasjoner, og reduserer vår grunnleggende nasjonale beredskap ved mulige kriser. Klimaforandringene endrer forutsetningene for matproduksjon over hele kloden.

Disse medlemmer påpeker at reindriften bidrar til et levende landbruk i hele landet gjennom beitebruk i fjellområder og utmark. Reinkjøtt er en arktisk delikatesse, som har et stort og til dels uutnyttet markedspotensial. Det er viktig at også denne næringen er bærekraftig. Disse medlemmer vil derfor påpeke behovet for å følge opp vedtakene om reintallsreduksjon slik at reintallet kommer i balanse med ressursgrunnlaget.

Disse medlemmer vil framheve betydningen av en aktiv skogpolitikk for å legge til rette for økt verdiskaping i skogbruket og en konkurransedyktig skogindustri. Det er stort potensial til å øke skogens karbonlager. Kuttene som regjeringen foreslår i statsbudsjettet rammer skogsektoren på flere måter, og er kritiske i en situasjon hvor skognæringa befinner seg i en krisesituasjon. Disse medlem-

mer slutter seg til den økte satsingen på skogsbilveier i budsjettframlegget fra regjeringen, og peker på betydningen av god infrastruktur for å gjøre norsk treforedlingsindustri konkurransedyktig internasjonalt.

4.3.3 *Kristelig Folkeparti*

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ønsker et aktivt landbruk i alle deler av landet. Dette er avgjørende for å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og et levende kulturlandskap. En forutsetning for rekruttering er at jordbruket gir en inntekt å leve av. Derfor er det viktig for dette medlem at det fastsettes et konkret inntektsmål, og at bønder får en inntektsvekst på linje med andre grupper i samfunnet. Dette medlem vil legge til rette for en variert bruksstruktur som både tar hensyn til tradisjonelle familiebruk og gir mulighet for ulike samarbeidsformer.

Dette medlem vil gi større valgfrihet for aktive jordbruksvirksomheter. Samtidig bør det satses på alternativ næringsutvikling, for å gi grunnlag for en robust og framtidsrettet landbruksproduksjon over hele landet.

Dette medlem viser til at regjeringen har som mål at innen 2020 skal 15 pst. av produksjon og forbruk være økologisk. Dette medlem vil påpeke at Norge ligger langt etter Danmark og Sverige hva angår satsing på økologisk mat, ettersom forbruket av økologisk mat er tre ganger så stort i Sverige og seks ganger så stort i Danmark. Dette medlem viser til at erfaringene fra disse landene har vist at det er behov for en aktiv politikk og støtte til konkrete tiltak for å lykkes med målsettinger knyttet til økologisk produksjon og forbruk av mat. Dette medlem vil påpeke at det er få eksempler på langvarige norske satsinger på slike tiltak. Tingvoll Økopark, som er knyttet til det nasjonale kompetansesentret Bioforsk Økologisk, er ett av få eksempler.

Dette medlem peker på at Norge nå har 900 millioner kubikkmeter med skog – dobbelt så mye som på 60-tallet. Allikevel avvirknes det kun 11 millioner kubikkmeter skog i året, og mye av det som står igjen vil nå råtne. Dette medlem peker på at det er avgjørende å ha tilgang til ressursene for å få nytte av det store lageret av skog vi har. Dette medlem deler regjeringens mål om at det må satses mer på infrastruktur og veier. Dette gjelder blant annet skogsbilveger, kaier og jernbaneterminaler.

Dette medlem viser til at Norge har 30 prosent av Sveriges ressursgrunnlag hva gjelder skog, men har bare 10 prosent av avvirkningen og 3 prosent av investeringene. Dette medlem viser til at der våre naboer i stadig større grad investerer på petroleumserstatninger i biobrensel, investerer Norge stadig mer i fossil energi. Dette medlem mener det

er behov for å tenke nytt og flytte mer av investeringene over fra fossil til fornybar. Dette medlem trekker særlig frem andre- og tredjegerasjons bio-baserte petroleumserstatninger, treflis og alger, som områder det bør satses mer på.

Dette medlem peker på at det er 10 år siden den norske kornpolitikken ble liberalisert og kornlagrene avskaffet. Manglende beredskapslagring av korn gjør Norge sårbart dersom noe uforutsett skulle skje. Også naturlig variasjon i kornhøsten truer matvaresikkerheten. Dette medlem mener at de siste års klimaendringer og årets kornsesong gir enda større grunn til bekymring. Dette medlem er derfor glad for at det i budsjettforliket mellom Høyre, Framskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ble avtalt at behovet for beredskapslagring av korn skal utredes.

Dette medlem er glad for at miljøteknologiordningen er styrket gjennom budsjettforliket mellom Kristelig Folkeparti, Venstre og regjeringen. Det gir økt styrke i arbeidet med utarbeidelse av fremtidens teknologiske løsninger.

Dette medlem peker på at presset mot nedbygging av jorda til andre formål enn matproduksjon er stor, særlig i sentrale områder, og at jordvernet er under størst press der matjorda er best. Et sterkt jordvern blir derfor viktig for matsikkerheten. Jordbruksarealet går stadig ned, og er nå under 10 millioner dekar. Kun 3 prosent av Norges totalareal er dyrket jord, mot 11 prosent på verdensbasis.

Dette medlem viser til målet i Meld. St. nr. 9 (2011–2012) om økt matproduksjon. Matjord er en begrenset ressurs som det er et nasjonalt ansvar å ta vare på for etterkommerne våre. Dette medlem peker på at å verne, vedlikeholde og øke jordkapitalen er en langsiktig oppgave. Ressurser brukt til dette sikrer kommende generasjoner matforsyning og miljømangfold. De siste årene har den kraftigste nedbyggingen av matjord skjedd i regioner som forvalter de mest verdifulle ressursene. Dette medlem mener det må gjøres tiltak og lages lovverk som sikrer ressursene bedre enn i dag.

Dette medlem mener det er grunn til uro over den nedbyggingen av matjord som skjer i landet. Dette medlem ser at det er positivt at en gjennom langsiktig planlegging på tvers av kommunegrensene finner løsninger for infrastruktur, næring og boligbygging. Dette må likevel ikke skje ved å ødelegge grunnlaget for framtidig matproduksjon. Det kan også i større grad enn i dag stilles krav til å ta vare på matjord fra byggeområder for alternativ bruk.

Dette medlem viser videre til at det er bred enighet om at jordvern er avgjørende for å sikre fremtidens jordbruk og matproduksjon. Den kraftigste nedbyggingen skjer i de regionene som forvalter landets beste matjord. Dette medlem mener det er

ingen grunn til å anta at denne trenden vil snu, da det er i disse regionene at også utbyggingspresset øker mest. Dette medlem viser til at det gjentatte ganger er slått fast at matjorda må vernes mot ytterligere nedbygging, for å nå målet om økt matproduksjon med hensikt å øke selvforsyningsgraden. Dette medlem forventer at regjeringen fører en streng jordvernpolitikk for å nå sine egne mål om økt matproduksjon og økt selvforsyningsgrad.

Dette medlem viser til at regjeringen Stoltenberg II, høsten 2012, vedtok at Nasjonalt pilegrims-senter (NPS) skulle etableres som et permanent senter. Tiltakene er siktet inn mot arbeidsfeltene miljø, næring, kirke og kultur. Tallet på antall pilegrimsfærere har økt betraktelig, og det er blitt etablert en rekke overnattingsplasser. I tillegg er en ny nettside og en ny vandringsplanlegger for mobil utviklet. Dette medlem viser til at det i Prop. 1 Tillegg 1 (2013–2014) ble kuttet 2 mill. kroner i dette tilbudet. Dette medlem er glad for at dette kuttet ble reversert i budsjettforliket mellom Kristelig Folkeparti, Venstre og regjeringen, jf. Innst. 1 (2013–2014).

4.3.4 Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre fremmer et eget alternativt statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014). Venstres alternative statsbudsjett tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra den avgåtte regjeringen, jf. Prop. 1 S (2013–2014), samt den nye regjeringens tilleggsproposisjon, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Konkrete endringer i Venstres alternative budsjett på rammeområde 11 i forhold til disse dokumentene følger av tabellen under og under de ulike kapitler og poster i denne innstilling.

Dette medlem mener at landbruket skal ha en viktig plass også i framtidens Norge. Det er et mål å opprettholde et desentralisert landbruk med variert bruksstruktur, både av beredskapshensyn og for å sikre trygg mat. Skal dette lykkes, krever det en kraftfull modernisering av det norske landbruket.

Dette medlem ser på bonden som en selvstendig næringsdrivende med et spesielt forvalteransvar. Derfor er det viktig at gründermentaliteten får en viktig plass innenfor landbruket. Ressursgrunnlaget på bygdene må i større grad utnyttes til næringsutvikling og til bosetting også for folk uten direkte tilknytning til primærnæringene. Det må bli mer mangfold i landbruket. Lokale myndigheter må få større anledning til lokal tilpasning og til å se landbrukspolitikken i sammenheng med øvrig næringspolitikk. Landbruket må få mindre øremerking, færre skjemaer, færre og enklere retningslinjer.

I tillegg til å produsere mat og trevirke må landbruket få en mer sentral rolle i å oppfylle samfunns-mål om livskraftige lokalsamfunn, levende kultur-

landskap og natur- og miljøgoder. Dette medlem ønsker overføringer til landbruket på om lag dagens nivå, men med mer produksjonsnøytrale og miljøvennlige tilskuddsordninger. I tillegg mener dette medlem at vi må få en klarere deling av landbrukspolitikken der det stimuleres til økt effektivitet og større produksjonsmengde hos produsentene av «ordinære» landbruksprodukter, mens det på den annen side legges mer til rette for at landbrukseidommene kan være et utgangspunkt for noe mer enn «ordinær» produksjon, det være seg mer nisjeproduksjoner eller «opplevingsproduksjon». Dette medlem mener bl.a. at omsetningsgrensene for å komme inn under jordbruksavtalen bør heves fra dagens 20 000 kroner til 50 000 kroner og ber regjeringen følge opp dette i jordbruksforhandlingene våren 2014.

Dette medlem vil ha en mer aktiv bosettingspolitikk for de landbrukseiendommene som i all hovedsak er et sted å bo. Det bør bli enklere å få kjøpt småbruk, for å sikre bosetting og økt mangfold på bygdene.

Dette medlem vil sikre Norge et fortsatt handlingsrom for en nasjonal landbrukspolitikk innenfor rammen av WTO og andre internasjonale avtaleverk. Alle land må sikres retten til en viss nasjonal jordbruksproduksjon bl.a. gjennom tollvern. Det er likevel åpenbart at WTO-avtalen vil kreve en omstilling av den norske landbrukspolitikken, ikke minst gjelder dette en felles forståelse av at avvikling av eksportsubsidier er nødvendig for å slippe den fat-

tige delen av verden til. Dette medlem foreslår derfor at bevilgningene til eksportstøtte for bearbejdede landbruksvarer avvikles, og at det samme skjer med de norske eksportsubsidiene til osteproduksjon gjennom omsetningsavgiften. Venstre foreslo også dette i forbindelse med behandlingen av jordbruksoppgjøret 2013–2014 i Stortinget våren 2013.

Det kompliserte regelverket og mange av landbrukets lover er et hinder for utvikling av et mer fleksibelt landbruk der de som har lyst til å satse på næringen får mulighet til å gjøre det. Dette medlem ønsker derfor en full gjennomgang av lov- og regelverk med sikte på en kraftig modernisering.

Dette medlem ønsker å videreføre jordbruksforhandlingene, men som en rendyrket inntektsavtale mellom bøndene og staten. Alle andre tilskudd og ordninger bør overføres til ordinære poster på statsbudsjettet og avgjøres og besluttes i åpne diskusjoner i vårt folkevalgte demokrati og ikke i lukkede forhandlinger innenfor det korporative system. De siste jordbruksoppgjør har dessverre vært gode eksempel på det motsatte, hvor betydelige deler av statsbudsjettets utgiftsside gjennom skatte- og avgiftslette ble avklart i brevskrivning mellom finansministeren og avtalepartnerne. Dette medlem mener at dette er et demokratisk problem.

Samlet foreslår dette medlem følgende konkrete endringer under rammeområde 11, Landbruk i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014):

Post. kap.	Tekst	Endring i forhold til Prop. 1 S (2013–2014) Ap/Sp/SV	Endring i forhold til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) H/Frp
1112.52	Bioforsk	4,0	4,0
1149.73	Videreføring av energiflis-ordningen	0,0	30,0
1161.75	Fjellstyre	0,0	1,0
1143.70	Beredskapslager for korn	-5,0	0,0
1149.71	Reversering av forslag om ekstra tilskudd til skogsveier	0,0	-10,0
1150.50	Reduksjon av skogbrukstilskudd som svekker det biologiske mangfold under Landbrukets utviklingsfond (LUF)	-36,0	-36,0
1150.70	Eksportstøtte for bearbejdede landbruksvarer, Tilskott til råva-reprisordninga	-25,2	-25,2
1150.77	Fjerning av subsidier til avløserordning i pelsdyrnæringen og frakttilskudd til pelsdyrfør	-23,2	-23,2
Sum ramme 11: Landbruk		-85,4	-59,4

Dette medlem viser til den framforhandlede avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet av 15. november 2013. Venstres stortingsrepresentanter vil stemme subsidiært for den avtalen dersom ikke

Venstres forslag til alternativt statsbudsjett får flertall. Dette medlem er spesielt glad for at det bevilges mer penger til Senter for økologisk landbruk og at det foreslåtte kuttet til fjellstyrenes oppsynsvirksomhet reverseres som følge av avtalen.

4.3.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11

Tabellen viser budsjettforslag fra Høyre, Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2013–2014) og primærbudsjet-

tene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Venstre slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp	V
Utgifter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)						
1100		Landbruks- og matdepartementet				
	1	Driftsutgifter	145 277	143 477 (-1 800)	141 577 (-3 700)	145 277 (0)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet				
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	86 698	87 998 (+1 300)	87 998 (+1 300)	86 698 (0)
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	16 873	17 673 (+800)	17 873 (+1 000)	20 873 (+4 000)
1115		Mattilsynet				
	1	Driftsutgifter	1 205 073	1 205 073 (0)	1 227 673 (+22 600)	1 205 073 (0)
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer				
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak	15 898	15 898 (0)	17 898 (+2 000)	15 898 (0)
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket				
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	23 743	24 743 (+1 000)	24 743 (+1 000)	23 743 (0)
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	96 888	100 888 (+4 000)	101 888 (+5 000)	96 888 (0)
1143		Statens landbruksforvaltning				
	1	Driftsutgifter	184 880	184 880 (0)	185 880 (+1 000)	184 880 (0)
	60	Tilskudd til veterinærdekning	132 449	132 449 (0)	134 449 (+2 000)	132 449 (0)
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren	0	0 (0)	5 386 (+5 386)	0 (0)
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket				
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket	5 810	5 810 (0)	7 048 (+1 238)	5 810 (0)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket				
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	33 866	33 866 (0)	23 866 (-10 000)	23 866 (-10 000)
	72	Tilskudd til økt bruk av tre	20 980	25 980 (+5 000)	28 980 (+8 000)	20 980 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF	A, Sp	V
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energiltak	13 470	13 470 (0)	43 470 (+30 000)	43 470 (+30 000)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.				
	50	Fondsavsetninger	1 190 653	1 190 653 (0)	1 190 653 (0)	1 154 653 (-36 000)
	70	Markedsregulering	290 800	290 800 (0)	290 800 (0)	265 600 (-25 200)
	77	Utviklingstiltak	275 790	275 790 (0)	275 790 (0)	252 590 (-23 200)
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn				
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	8 939	9 939 (+1 000)	9 939 (+1 000)	9 939 (+1 000)
Sum utgifter rammeområde 11			16 970 905	16 982 205 (+11 300)	17 038 729 (+67 824)	16 911 505 (-59 400)

Inntekter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)

4115		Mattilsynet				
	1	Gebyr m.m.	139 993	139 993 (0)	109 993 (-30 000)	139 993 (0)
Sum inntekter rammeområde 11			262 836	262 836 (0)	232 836 (-30 000)	262 836 (0)
Sum netto rammeområde 11			16 708 069	16 719 369 (+11 300)	16 805 893 (+97 824)	16 648 669 (-59 400)

4.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11

Komiteen viser til Prop. 1 S (2013–2014) og Innst. 2 S (2013–2014) og har ingen merknader.

4.4.1 Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet

Det foreslås bevilget kr 149 544 000 på kap. 1100 og kr 110 000 på kap. 4100.

Komiteen viser til de respektive fraksjoners generelle merknader under kapittel 4.3.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 145 277 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 1 Driftsutgifter reduseres med 1,8 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013.

4.4.2 Kap. 1112 og kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Det foreslås bevilget kr 166 394 000 på kap. 1112 og kr 19 180 000 på kap. 4112.

Komiteen viser til at det er Veterinærinstituttet og Bioforsk som omhandles i dette kapitlet i Prop. 1 S (2013–2014).

Komiteen er opptatt av at Veterinærinstituttet og Bioforsk holder et høyt faglig nivå på kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap.

Komiteen viser til at det har vært en høy produktivitetsvekst i landbruket, kombinert med en stor strukturrasjonalisering. Komiteen viser til at en voksende befolkning, økt omdisponering og færre bruk resulterer i at det nå må produseres mer per bruk og dekar dyrket mark.

Komiteen viser til at mye av forutsetningene for produktivitetsutviklingen ligger i verdikjeden utenfor primærleddet i jordbruksbaserte næringsmiljøer, som f.eks. forskning, teknologiutvikling, dyreavl, arts- og sortsforbedring, fôrutvikling.

Komiteen mener det er avgjørende å styrke forskning og utvikling i landbruket, for å sikre økt norsk matproduksjon, med mål om å nå matproduksjonsmålene og økt selvforsyningsgrad.

Komiteen viser til at mat- og drikkeindustrien i Norge lever i et marked med sterk konkurranse. Opprettholdelsen og styrking av konkurranseevnen i næringsmiddelindustrien forutsetter høy forsknings- og innovasjonsaktivitet. Komiteen er opptatt av at næringsmiddelindustrien må ha gode rammevilkår for å arbeide med å redusere kostnader og øke innovasjon for å styrke konkurransekräften.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre er derfor glad for at overføringene til landbruksrettet forskning blir økt med 30 mill. kroner gjennom budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre, sammenliknet med Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Flertallet viser til at neste års bevilgning til forskning er en økning på over 18,5 mill. kroner sammenliknet med revidert budsjett for 2013 fremlagt av regjeringen Stoltenberg II.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet er tilfreds med at kuttet på 30 mill. kroner som ble foreslått av regjeringen Solberg nå er reversert og at bevilgningen er videreført på samme nivå som den rød-grønne regjeringen foreslo i sitt budsjettforslag.

POST 50 KUNNSKAPSUTVIKLING, KUNNSKAPSFORMIDLING OG BEREDSKAP, VETERINÆRINSTITUTTET

Det foreslås bevilget kr 86 698 000 på post 50.

Komiteen viser til at Mattilsynet er den viktigste brukeren av Veterinærinstituttets kompetanse, og legger til grunn at instituttet møter de behov som Mattilsynet har for kunnskap, råd og laboratoriestøtte innen instituttets kjerneområder.

Komiteen viser til at formålet med bevilgningene til Veterinærinstituttet er beredskap, overvåking, matsikkerhet, dyrevelferd og referansefunksjoner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til bevilgningen til post 50 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap. Veterinærinstituttet økes med 1,3 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013. Støtten til NORECOPA opprettholdes på 2013-nivå.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer er glade for at Kristelig Folkeparti og Venstre fikk presset regjeringspartiene til å reversere kuttet i bevilgningen Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap på Veterinærinstituttet, og at støtten til Norecopa opprettholdes på 2013-nivå. Disse medlemmer viser til at bevilgningen nå er tilbake på samme nivå som i forslaget til den rød-grønne regjeringen.

POST 51 KUNNSKAPSUTVIKLING, KUNNSKAPSFORMIDLING OG BEREDSKAP, BIOFORSK

Det foreslås bevilget kr 62 823 000 på post 51.

Komiteen viser til at formålet med bevilgningene til Bioforsk er effektiv og konkurransedyktig plante- og husdyrproduksjon i hele landet, et bærekraftig og miljø- og klimavennlig og energiproduserende landbruk, god plantehelse og trygg mat. Komiteen legger til grunn at disse oppgavene blir ivaretatt innenfor den foreslåtte bevilgningen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, er særlig opptatt av at landbruket blir en viktig del av den nødvendige omstilling de fleste sektorer i Norge må gjennom for at vi skal lykkes med å nå de mål som er nedfelt i Stortingets klimaforlik.

Flertallet mener at bevilgningene til kunnskapsutvikling m.m. til Bioforsk i 2014 i større grad bør brukes til å nå disse målene, inkludert stimulering til økt økologisk produksjon.

POST 52 STØTTE TIL FAGSENTRENE, BIOFORSK

Det foreslås bevilget kr 16 873 000 på post 52.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til at for varig fruktbarhet i jorda, nok rent vann, dyrevern, naturmangfold og lokal mattrygghet, er økologisk landbruk et viktig alternativ og supplement til annet landbruk. Arbeidet som gjøres ved forskningssenteret Bioforsk Økologisk på Tingvoll står helt sentralt for å få til dette. Bioforsk Økologisk er særdeles viktig som nasjonalt kompetansesenter for økologisk landbruk. Samtidig er forskningssenteret en viktig del av forskningsmiljøet i Møre og Romsdal, et forskningsmiljø som sentrale myndigheter i altfor beskjeden grad satser på.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer har merket seg at det til tross for økte midler til Norsk senter for økologisk landbruk på Tingvoll fortsatt vil være et kutt på de resterende delene av Bioforsks virksomhet ved fag-sentrene på Svanhovd, Tjøtta og Fureneset.

Komiteens medlem fra Venstre vil ha en sterk satsing på forskning på økologisk landbruk og matproduksjon. Dette medlem har som mål at 17 pst. av matproduksjonen og matforbruket i 2020 skal være økologisk. Dette medlem viser i så måte til forslag om ekstra skattefradrag for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon og forslag om å fjerne momsen på økologiske matvarer, nærmere omtalt under rammeområde 21 i Innst. 2 S (2013–2014) og i Innst. 3 S (2013–2014) og 4 L (2013–2014).

Dette medlem er kjent med at Bioforsk har bedt om en bevilgning på 10 mill. kroner for å etablere Tingvoll Økopark – et senter for formidling og kompetanse innen områdene økologi og miljø. Regjeringen har i sitt forslag foreslått å bevilge 6 mill. kroner til delfinansiering av etableringskostnader til Tingvoll Økopark. Dette medlem mener at det er viktig at Tingvoll Økopark kan etableres så raskt som mulig og foreslo derfor å øke bevilgningene med ytterligere 4 mill. kroner i Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014) slik at de samlede bevilgningene blir i tråd med behovene Bioforsk har meldt.

Dette medlem viser til den framforhandlede avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet av 15. november 2013, hvor det bevilges mer penger til Senter for økologisk landbruk på Tingvoll.

4.4.3 Kap. 1115 Mattilsynet

Det foreslås bevilget kr 1 221 873 000 på kap. 1115.

Komiteen viser til at hovedmålet for Mattilsynet er å medvirke til å sikre trygg mat gjennom å føre tilsyn med etterleving av regelverket knyttet til mattrygghet, dyrs helse og velferd, og at helse, kvalitet og forbrukerhensyn blir fulgt i hele matproduksjonskjeden. Komiteen er enig at Mattilsynet bør ha oppmerksomhet rettet mot tilsyn med dyrevelferd, oppfølging av nytt regelverk og arbeidet med utvikling av den nye dyrevelferdsstrategien til EU. Komiteen mener også at det er viktig at Mattilsynet utvikler seg til å bli en organisasjon som aktivt

bidrar til å finne gode, smidige og effektive løsninger der det trengs.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at tilsynsproduksjonen ligger på samme nivå som årene før, og flertallet merker seg at det gir et samlet grunnlag for å rapportere på virkemiddelbruk og etterleving av regelverk.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at reduksjonen i bevilgningen til Mattilsynet blant annet har sammenheng med at testing av 10 000 friske slaktedyr for kugalskap over to år avvikes, noe som skyldes at Norge har et strengere regelverk enn EU. Endringene medfører at vi i framtiden skal teste risikodyr på samme nivå som de fleste EU-land. I tillegg skal regelverket generelt forenkles innen rammene av EØS-regelverket.

Disse medlemmer viser til at Mattilsynet allerede har gjort en omfattende innsats for å legge til rette for eksport av norsk fisk. Regjeringen forutsetter at dette arbeidet videreføres innenfor gjeldende bevilgning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet merker seg at regjeringen foreslår å redusere bevilgningene til Mattilsynet med 22,6 mill. kroner, og viser til at kuttet bl.a. begrunnes med at arbeidet i tilsynet skal effektiviseres. Disse medlemmer er bekymret for hvilke konsekvenser et så stort kutt i bevilgningen vil få for den viktige innsatsen Mattilsynet gjør med å sikre norske forbrukere trygg mat, og med å påse at alle dyreeiere ivaretar lovens krav til god dyrevelferd.

4.4.4 Kap 4115 Mattilsynet

Det foreslås bevilget kr 145 362 000 på kap. 4115.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at gebyrene i Mattilsynet er betydelig lavere enn kostnadene med å utføre de gebyrpliktige tjenestene. Regjeringens forslag innebærer at en større del av Mattilsynets utgifter dekkes gjennom gebyrer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at gebyrene til Mattilsynet økes, noe som gir brukerne økte kostnader på 30 mill. kroner. Disse medlemmer viser til brev fra Finansdepartementet datert 11. november 2013 der det fremgår at 72 pst. av gebyrinntektene til Mattilsynet kommer fra den

offentlige kjøttkontrollen, og at gebyrøkningen forventes å gi en utgiftsøkning på drøyt 20 mill. kroner til slakteriene. Disse medlemmer viser også til høringsinnspillet fra NHO Mat og Landbruk, som er særdeles kritiske til at overføringene til Mattilsynet reduseres og erstattes av økte gebyrer, noe som vil gi store og små slakterier økte kostnader. NHO Mat og Drikke mener den økte belastningen på næringslivet er stikk i strid med de signaler den nye regjeringen har sendt om en mer næringsvennlig politikk, noe disse medlemmer er enige i.

4.4.5 Kap. 1138 og kap. 4138 Støtte til organisasjoner m.m.

Det foreslås bevilget kr 29 640 000 på kap. 1138.

POST 70 STØTTE TIL ORGANISASJONER,
KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 25 603 000 på post 70.

Komiteen merker seg at formålet med bevilgningen er å bidra til å opprettholde aktiviteten i organisasjoner som arbeider innenfor landbruks- og matpolitiske satsingsområder. Størrelsen på tilskuddene blir blant annet fastsatt ut ifra en vurdering av aktivitetsnivået til organisasjonene, deres finansielle situasjon og annen finansiering organisasjonene mottar.

POST 71 INTERNASJONALT SKOGPOLITISK
SAMARBEID – ORGANISASJONAR OG
PROSESSAR – KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget 4 037 000 kroner på post 71.

Komiteen viser til at posten omfatter midler som skal dekke Norges andel av finansiering av internasjonale skogpolitiske prosesser, tilskudd til organisasjoner, kostnader knyttet til rapportering og annet.

Komiteen vil bemerke at Norge arbeider for et sterkt og forpliktende internasjonalt samarbeid for å løse grenseoverskridende skogpolitiske utfordringer og for å sikre en bærekraftig forvaltning av skog internasjonalt.

4.4.6 Kap. 1139 Genressursar, miljø- og ressursregistreringar

Det foreslås bevilget kr 37 925 000 på kap. 1139.

Komiteen mener at det er viktig å videreføre arbeidet med å forbedre miljø- og ressurskunnskapene. Komiteen mener videre at det er behov for å bedre kunnskapen om truede og sårbare arter slik at vi på best mulig måte kan ta hensyn til slike unike verdier.

I et internasjonalt perspektiv ser vi en utvikling mot færre plante- og dyreslag. I en tid med økte menneskeskapt klimaendringer er det ekstra viktig med tilgang til variert genmateriale. En økt ensretting gjør oss ekstra sårbare. Det er derfor viktig at både storting og regjering er seg bevisst disse utfordringene og støtter opp om de tiltak som motvirker en slik utvikling.

Komiteen understreker videre at det er nødvendig med god kunnskap om og god oversikt over miljøverdier og ressurser for å få til bærekraftig arealbruk, ressursbruk og næringsvirksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer støtter ikke kuttet på 2 mill. kroner i bevilgningen til genressurser, miljø- og ressursregistreringer.

4.4.7 Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innan miljø- og næringstiltak i landbruket

Det foreslås bevilget kr 120 631 000 på kap. 1141.

Komiteen viser til at det vil være behov for økt fokus på utdanning, kunnskap, forskning og nye teknologiske løsninger i mange ledd i landbruket, noe som kan bidra til at nye bedrifter utvikles og at eksisterende virksomheter finner nye effektive løsninger for sin produksjon i en bærekraftig utforming.

Komiteen viser til at bevilgningene til post 50 Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse skal få frem kunnskap om foretaksøkonomi, nasjonal og internasjonal landbrukspolitikk og analyse av verdikjeden for matvarer. Bevilgningene til post 52 Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap skal få frem kunnskap om ressurser og miljøverdier. Slik kunnskap er en forutsetning for å sikre bærekraftig verdiskaping og næringsutvikling basert på arealressursene, og for en god genressursforvaltning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til at kunnskapsutvikling er viktig for all næringsvirksomhet, og spesielt i en næring med reformbehov.

POST 50 NÆRINGSØKONOMISK DOKUMENTASJON OG
ANALYSE

Det foreslås bevilget kr 23 743 000 på post 50.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig

Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 50 Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse (NILF) økes med 1 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer har merket seg at kuttet på 1 mill. kroner i bevilgning til NILF ble reversert i budsjettforliket, og at bevilgningen nå ligger på samme nivå som den rød-grønne regjeringen foreslo.

POST 52 KUNNSKAPSUTVIKLING OG KUNNSKAPSFORMIDLING OM AREALRESSURSER, SKOG OG LANDSKAP

Det foreslås bevilget kr 96 888 000 på post 52.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 52 Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser (skog og landskap) økes med 4 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer er glade for at Kristelig Folkeparti og Venstre fikk presset regjeringens partiene til å delvis reversere kuttet i bevilgningen til Skog og Landskap, men merker seg at medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fortsatt kutter 1 mill. kroner på denne bevilgningen i forhold til forslaget fra den rød-grønne regjeringen. Disse medlemmer støtter ikke dette.

4.4.8 Kap. 1143 og kap. 4143 Statens landbruksforvaltning

Det foreslås bevilget kr 364 241 000 på kap. 1143 og kr 38 625 000 på kap. 4143.

Komiteen viser til at Statens landbruksforvaltning (SLF) er et forvaltningsorgan for de sentrale landbrukspolitiske virkemidlene og et støtte- og utredningsorgan for Landbruks- og matdepartementet. SLF skal bidra til et helhetlig vurderingsgrunnlag for landbruks- og matpolitikken.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 184 880 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer støtter ikke kuttet på 1 mill. kroner i bevilgningen til SLF.

POST 60 TILSKUDD TIL VETERINÆRDEKNING

Det foreslås bevilget kr 132 449 000 på post 60.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer støtter ikke kuttet på 2 mill. kroner på veterinærdekning.

POST 70 TILSKOTT TIL BEREDSKAP I KORNSEKTOREN, KAN OVERFØRAST

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 70.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen Stoltenberg II har fremmet forslag om å bevilge 5 mill. kroner til etablering av beredskapslager av matkorn. Disse medlemmer ser dette som et viktig tiltak, og viser til at verdens kornlagre synker som et resultat av at forbruket av korn på verdensbasis nå er større enn den totale produksjonen. Avlingsnivå og kvalitet på det norske matkornet er de siste årene blitt mer ustabil, noe som gjør oss mer avhengige av import. Det vises også til at kornarealet her i landet er redusert med 845 000 dekar fra 1991 til 2013, og arealproduktiviteten har stagnert. Det er derfor bekymringsfullt at den nye regjeringen ikke vil prioritere å bevilge penger til å etablere et beredskapslager for matkorn. Disse medlemmer undrer seg også over at Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre i budsjettforliket ble enige om å utrede behovet for en ordning med kornlager, under ett år etter at slike kornlagre ble utredet og anbefalt av SLF. Disse medlemmer ønsker mindre byråkrati og mer gjennomføringskraft, og støtter at det bevilges 5 mill. kroner til beredskapslager i kornsektoren i tråd med Stoltenberg-regjeringens forslag. Disse medlemmer vil også opprettholde tilskuddet på 376 000 kroner til beredskapsordningen for mel til bakeribransjen nord for Ofoten/Vestfjorden.

4.4.9 *Kap. 1144 Regionale og lokale tiltak i landbruket*

Det foreslås bevilget kr 5 810 000 på post 77.

Komiteen viser til at hovedmålet med bevilgningen på posten er å styrke arbeidet i forbindelse med desentralisering av ansvar og myndighet til kommunene på landbruksområdet. Gjennom arbeidet er landbrukssektoren blitt mer synlig og integrert i kommunenes samfunns- og næringsutviklingsarbeid.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at dette inkluderer økningen av engangsbevilgningen til Senter for økologisk landbruk på Tingvoll med 0,8 mill. kroner, som er en del av budsjettforliket. Dette innebærer at beløpet flyttes fra post 1112 post 52 til denne posten for regionale og lokale tiltak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer støtter en økning av bevilgningen til Norsk senter for økologisk landbruk på Tingvoll på 0,8 mill. kroner, men vil påpeke at regjeringen totalt sett fortsatt reduserer bevilgningen under dette kapitlet med 0,4 mill. kroner. Ettersom midlene til Tingvoll flyttes fra kap. 1112 post 52 til dette kapitlet, vil andre tiltak for å styrke lokalt og regionalt landbruk fortsatt oppleve en reduksjon i bevilgningen tilsvarende de 1,2 mill. kroner regjeringen Solberg opprinnelig foreslo å redusere.

4.4.10 *Kap. 1147 og kap. 4147 Statens reindriftsforvaltning*

Det foreslås bevilget kr 64 899 000 på kap. 1147 og kr 39 000 på kap. 4147.

Komiteen merker seg at endringen av organiseringen av reindriftsforvaltningen har tatt lengre tid enn tidligere anslått. Det er likevel viktig at forvaltningen er tydelig og oversiktlig i struktur, oppbygging og oppgavefordeling. Samisk og reindriftsfaglig medvirkning i endringsprosessen i forvaltningsmodellen og i selve forvaltningen er viktig. Flyttingen av områdekontorene til Fylkesmannen er ventet iverksatt 1. januar 2014, og komiteen merker seg at Fylkesmannens utgifter i 2014 dekkes over kap. 1147.

Komiteen har merket seg at en viktig oppgave for forvaltningen i 2012 har vært å følge opp distriktenes godkjente bruksregler. Tallet på antallet rein

skal reduseres med 40 000. Det er forventet at reduksjonen skal skje i en periode på 1 til 3 år. Komiteen understreker viktigheten av at reduksjonen gjennomføres og at forvaltningen vektlegger dette arbeidet. I budsjettfremlegget for 2014 legges det opp til at der distriktene ikke følger opp bruksreglene skal forvaltningen sette inn tiltak.

Komiteen understreker betydningen av at forvaltningen hjelper aktivt til med å øke kunnskapen om de ulike årsakene til tap i reindriften. Det er dessuten viktig at forvaltningen prioriterer arbeidet med å stimulere til reduksjon i reintallet. Det vises her til hva som ble bemerket om dette i fjor fra komiteen, noe komiteen også i år slutter seg til:

«Komiteen har merket seg at utfordringen med å følge opp godkjente bruksregler er størst i de distriktene i Finnmark der tallet på rein ikke er i samsvar med beiteressursene, og der tallet på utøvere er for høyt til at målet om økonomisk bærekraft blir oppnådd. Komiteen viser til at det kreves ekstra innsats for å følge opp disse distriktene, også ut over reindriftslovens regler, som å legge til rette for fellestiltak for en bedre infrastruktur og økt slakteuttak. Komiteen mener situasjonen må tas på største alvor og viser til at det etter reindriftsloven av 2007 er Reindriftsstyret og områdestyrene som eventuelt kan igangsette tvangsslaktning dersom ingen andre tiltak eller sanksjoner fører frem. Komiteen vil be disse instanser vurdere et slikt tiltak for å bringe reintallet i samsvar med godkjente bruksregler.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er tilfredse med at regjeringen Solberg i Sundvolden-plattformen varsler en endring av reindriftsloven slik at økologisk bærekraft prioriteres høyere enn økonomisk og kulturell bærekraft. Dette vil legge til rette for en mer målrettet styring av reindriften.

Det vises for øvrig til proposisjonen hva gjelder den øvrige oppgaveportefølje.

4.4.11 *Kap. 1148 Naturskade – erstatningar og sikring*

Det foreslås bevilget kr 185 700 000 på kap. 1148.

Komiteen viser til de mange betydelige flom- og andre ekstremværlifeller som har rammet landbruket de siste årene og er opptatt av situasjonen for dem som rammes av slike naturskader, sist stormen «Hilde» som spesielt rammet deler av Nord-Trøndelag. Komiteen ser med bekymring på virkningene av klimaendringene for landbrukets del og er opptatt av disse utfordringene for næringa fremover.

Komiteen merker seg at klimaforskerne varsler at vi må regne med mer ekstremvær i årene som kommer. Med mer ekstremvær følger flere og mer omfattende naturskader. Det er derfor viktig at vi har

en velfungerende naturskadeordning og en velfungerende beredskap knyttet til naturskade og ekstremvær.

4.4.12 Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket

Det foreslås bevilget kr 76 813 000 på kap. 1149.

POST 51 TILSKOTT TIL UTVIKLINGSFONDET FOR SKOGBRUKET

Det foreslås bevilget kr 3 497 000 på post 51.

Komiteen viser til at midlene fra fondet vil i 2014 i første rekke bli rettet mot brukerrettet FoU-aktivitet med klare problemstillinger og mål. Fondet skal bidra til prosjekt som utvikler og styrker skogbruket som en rasjonell, økonomisk og bærekraftig næring.

POST 71 TILSKOTT TIL VERDISKAPINGSTILTAK I SKOGBRUKET, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 33 866 000 på post 71.

Komiteen vil bemerke at skogbruket er ledd i flere helhetlige verdikjeder. Verdiskaping skjer i hele verdikjeden – fra skogproduksjon via transportsektoren frem til foredling til blant annet papir, biobrensel, konstruksjonsvirke mv.

Komiteen er av den formening at en hensiktsmessig infrastruktur, fra skog til industri og videre til markedene, er avgjørende for skogsektorens muligheter til å drive konkurransedyktig næringsvirksomhet, og på denne måten videreføre sektorens posisjon som en viktig næring for distriktet og landet.

Komiteen viser til at bevilgningen skal bidra til modernisering og videreutvikling av dagens infrastruktur, samt andre verdiskapingstiltak i skogbruket.

Komiteen viser til at tiltak for å øke produksjonen og bruken av trevirke er en viktig del av norsk klimapolitikk. Komiteen viser til at det i klimaforliket er forutsatt satsing på planting, planteforedling og gjødsling for å øke produksjonen og karbonlageret i norske skoger. Videre viser komiteen til at Klimakur 2020 viste at det ikke er mulig å nå målene om utslippsreduksjoner uten en betydelig økt bruk av trevirke og annen biomasse.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, vil understreke at trevirke har unike muligheter for å erstatte bruk av fossile ressurser. Samtidig er det betydelige muligheter for å øke uttaket av trevirke fra norske skoger. Skogen vil dermed kunne spille en viktig rolle i arbeidet med å utvikle en lønnsom bioøkonomi i Norge. Flertallet mener dette er en mulighet som må utnyttes, og har store

forhåpninger til at den igangsatte Skog 22-prosessen kan bidra til dette. Flertallet vil peke på at dette må kunne skje samtidig som en tar vare på og utvikler det biologiske mangfoldet i skog.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen Stoltenberg lanserte tiltakspakker rettet mot skognæringen både i RNB i 2012 og i 2013. I regjeringen Stoltenbergs budsjettforslag ble det satt av 50 mill. kroner til infrastruktur og FoU-tiltak i skognæringen. Det er bl.a. satt av 20 mill. kroner til utbygging av kaier, noe som er et viktig bidrag til økt hogst og bedre avsetning av tømmer.

Disse medlemmer støtter også økte bevilgninger til skogsbilveier, og ser det som positivt at partene er enig om en fordeling av skogmidlene i jordbruksoppjøret som innebærer at det blir satt av ytterligere 20 mill. kroner neste år til dette viktige formålet.

Ferjeavløysingsprosjekt – tømmerkaier

Komiteen har merka seg dei utfordringane skogbruksnæringa langs kysten står overfor, der bruken av større skip aktualiserer behovet for tømmerkaier med større djupne og større lagringskapasitet på land.

Komiteen vil ut i frå dette be om at ferjekaier som blir nedlagde som følge av ferjeavløysingsprosjekt, blir vurderte brukt som tømmerkaier der djupne- og arealforhold ligg til rette for det. Dette må gjelda ferjekaier der ein ikkje kjem i konflikt med kravet om beredskapskai.

POST 72 TILSKOTT TIL AUKA BRUK AV TRE, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 20 980 000 på post 72.

Komiteen vil bemerke at hovedmålsettingen for programmet er økt bruk av tre og økt lønnsomhet i hele verdikjeden. For å nå målene er det behov for å finne og utvikle talent som kan utnytte muligheter og, gjennom dette, bidra til innovasjon.

Komiteen viser til at Trebasert innovasjonsprogram har siden etableringen i 2006 bygd opp under næringspolitiske, miljøpolitiske og distriktpolitiske målsettinger, og er et viktig element i departementets (regjeringens?) helhetlige strategi for næringsutvikling knyttet til landbruket.

Komiteen har registrert at Innovasjon Norge i 2013 fremmet en ny strategi for Trebasert Innovasjonsprogram. Strategien viderefører en stor del av det eksisterende arbeidet, men programmet skal fremover fokusere enda mer på situasjonen og utviklingsbehovene i byggesektoren og bidra til at entreprenører, byggherrer, og andre som legger premisser

for valg av materiale i nye bygg, har kunnskap om tre som bygningsmateriale.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 72 Tilskott til auka bruk av tre økes med 5 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet merker seg at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte 8 mill. kroner i det trebaserte innovasjonsprogrammet. Dette programmet er hovedvirkemiddelet for å øke bruken av tre og styrke lønnsomheten i hele verdikjeden, og har de siste årene hatt en høy aktivitet og bidratt til utvikling av flere store treprosjekter. Disse medlemmer merker seg at det i budsjettforliket ble tilbakeført 5 mill. kroner til programmet, men at det fortsatt foreslås et kutt på 3 mill. kroner sammenlignet med den rød-grønne regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer støtter ikke dette kuttet.

POST 73 TILSKOTT TIL SKOG-, KLIMA- OG ENERGITILTAK, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 13 470 000 på post 73.

Komiteen viser til at regjeringen vil legge til rette for å øke det produktive skogarealet ved å minke avskogingen og øke skogarealene ved tilplanting.

Planteforedling, økt plantetetthet og målrettet gjødsling av skog er tiltak som, etter komiteens mening, vil bidra til økt karbonopptak i skog.

Komiteen vil bemerke at bevilgningen må sees i sammenheng med bevilgningen til skogbruk og bioenergi under Landbrukets Utviklingsfond (LUF).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet registrerer med undring at regjeringen, Venstre og Kristelig Folkeparti forslår å avvikle energiflisordningen, og at bevilgningen til dette formålet foreslås redusert med 30 mill. kroner på neste års budsjett. Disse medlemmer har merket seg at energiflisordningen i dag oppfattes som avgjørende for å sikre lønnsomhet i produksjonen av skogsflis til energiformål. Disse medlemmer merker seg videre høringsinnspillet fra Skogeierforbundet til regjeringen Solbergs budsjett, der det reageres kraftig på kuttet, og vises til at en fjerning av ordningen på det nåværende tidspunkt vil innebære at arbeidet med å utvikle en verdikjede for energiflis som en lønnsom fremtidsnæring, stopper opp halvveis i løpet. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–

2014) viser til at sagbruksnæringen har utfordringer med avsetningen av produkter som sagspon, og at dette er et hensyn som vektlegges når ordningen foreslås fjernet. I høringsinnspillet fra Skogeierforbundet reageres det kraftig på dette argumentet, og det vises til at det i svært liten grad er konkurranse mellom sagspon og skogflis i markedet.

Disse medlemmer støtter regjeringen Stoltenberg IIs forslag om at det bevilges 30 mill. kroner på neste års budsjett til ordningen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil peke på at det i klimaforliket ble forutsatt at incentivene til uttak av råstoff fra skogen til bioenergi skulle bedres, med særlig vekt på skogsavfall (GROT). Dette medlem understreker at fjerningen av energiflisordningen vil forutsette nye og bedre løsninger for å stimulere til uttak av råstoff fra skogen til bioenergi, og forventer at dette legges frem senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2015.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett for 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014) hvor det ble foreslått en rekke tiltak for å stimulere til fornybar energiproduksjon, både gjennom skattestimuli, økning i bevilgninger til miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge og opprettelse av et eget statlig investeringsselskap innenfor fornybar energi, «Norsk Fornybar». Dette medlem viser også til at energiflisordningen ble foreslått videreført i Venstres alternative statsbudsjett og innenfor bevilgningen til rammeområde 11 som Venstres representanter stemte for i Stortinget 26. november 2013.

4.4.13 Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Det foreslås bevilget kr 14 415 447 000 på kap. 1150 og kr 59 520 000 på kap. 4150.

Komiteen viser til Prop. 164 S (2012–2013) om jordbruksoppkjøret 2013 og Innst. 508 S (2012–2013).

Komiteens medlem fra Venstre viser til en rekke sitater fra Innst. 234 S (2011–2012) i merknadene fra de øvrige partier. Dette medlem er ikke uenig i de målsettinger som alle partier stilte seg bak i nevnte innstilling og som gjentas i sitats form i denne innstilling, men Venstre var ikke representert i næringskomiteen i perioden 2009–2013 og var således ikke en del av flertallet i Innst. 234 S (2011–2012).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener utviklingen i land-

bruket var negativ under regjeringen Stoltenberg II. Eksempelvis er det nedlagt kornareal tilsvarende 5 000 fotballbaner hvert år. Disse medlemmer viser for øvrig til egne merknader i kap. 4.3.1.

Disse medlemmer viser til at ordningen med energiflis har bidratt til å få opp effektive drifts- og logistikk-løsninger og bedre balanse mellom etterspørsel og tilbud i markedet for biobrensel og biovarme-produksjon. Økt utbygging av biovarmeanlegg i Norge har bidratt vesentlig til bedre balanse i dette markedet gjennom økt lokal/regional etterspørsel. For å holde fart i hele verdikjeden blir bevilgningene til skogsbilveiene økt slik at tremasse kan komme raskere og mer effektivt ut av skogen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti er tilfredse med den jordbruksavtalen som ble forhandlet frem og den enighet som ble skapt mellom organisasjonene og staten.

Forhandlingene bygger på hovedavtalen for jordbruket, som er inngått mellom staten på den ene siden, og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag på den andre.

Meld. St. 9 (2011–2012) Velkommen til bords og Innst. 234 S (2011–2012) danner grunnlaget for de forhandlinger som ble ført og det avtaleresultat som ble inngått. Meldingen trekker opp fire overordnede mål for norsk landbruks- og matpolitikk. Disse er matsikkerhet, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk. Ordningene under jordbruksavtalen er av de viktigste virkemidler for å nå målsettingene.

Disse medlemmer viser til at rammene for årets avtale er 1 270 mill. kroner, fordelt på 580 mill. kroner i endret målpris, 500 mill. kroner i endret bevilgning på kap. 1150 i 2014, pluss 50 mill. kroner som er overført fra 2012 og 140 mill. kroner som er endret verdi av jordbruksfradraget. I budsjettframlegget til regjeringen Stoltenberg II er bevilgningen under kap. 1150 økt med om lag 205 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2013.

Disse medlemmer har merket seg at partene i avtalen er enige om at inntektsutviklingen t.o.m. 2013 er i tråd med tidligere oppgjør og avtalesystemets bestemmelser om jordbrukets økonomiske ansvar for overproduksjon. Komiteen merker seg at avtalen gir grunnlag for en inntektsvekst på vel 10,5 pst., eller vel 31 000 kroner per årsverk i 2014, i forhold til 2013 før oppgjør, når verdien av jordbruksfradraget er inkludert.

Disse medlemmer er innforstått med at deler av rammen får inntektsvekst allerede i 2013, om lag 4 pst., eller vel 11 000 kroner per årsverk, og dersom økningen i målpris realiseres fullt ut fra

1. juli, ytterligere om lag 20 000 kroner per årsverk i 2014.

Disse medlemmer viser til at målprisøkningene i jordbruksoppkjøret i betydelig grad lar seg gjennomføre med bakgrunn i at regjeringen vedtok prosenttoll på noen toll-linjer vedrørende ost og kjøtt i forbindelse med statsbudsjettet for 2013.

Komiteen viser til at det er bred politisk enighet om nødvendigheten av et godt tollvern, og at Norge har juridisk rett til å gå fra kronetoll til prosenttoll.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti viser til at det i de siste års jordbruksoppgjør er gitt sterk prioritet til de grasbaserte produksjonene i distriktene.

Disse medlemmer merker seg at avtalen har en god fordelingsprofil og at investeringsvirkemidlene og velferdsordningene styrkes.

Disse medlemmer merker seg også at næringsmiddelindustriens konkurransekraft ivaretas, bl.a. ved at tilskuddene til den bearbeidende industrien økes med 37 mill. kroner og at prisen på råvarer til mel holdes uendret, noe flertallet er godt fornøyd med.

Komiteen viser til merknadene til landbruksmeldingen Meld. St. 9 (2011–2012) om landbruks- og matpolitikken, jf. Innst. 234 S (2011–2012). Komiteen viser til at den uttalte intensjonen med meldingen var å skape en bred forankring i Stortinget om landbrukspolitikken, og at meldingen hadde til hensikt å skissere politikken for de nærmeste 10–15 årene.

Komiteen viser til at det er bred enighet om at norsk landbruk skal ha fokus på økt matproduksjon med intensjon om økt selvforsyning. Dette har blitt trukket frem av både den rød-grønne regjeringen og Solberg-regjeringen.

Komiteen viser til at det i Innst. 234 S (2011–2012) ble skrevet en rekke felles komitémerknader. Komiteen ser dette som bredt forankrede føringer for landbrukspolitikken også de nærmeste årene.

Komiteen viser til følgende komitémerknad i Innst. 234 S (2011–2012):

«Komiteen er opptatt av at landbruket får rammevilkår som kan bidra til at næringens samlede lønnsomhet kan bedres i årene som kommer.»

Og videre:

«Komiteen vil peke på at det i utviklingen av norsk landbruk vil være viktig å kontinuerlig vurdere ulike incentiver for å stimulere til investeringer og

driftsoptimalisering samt avdempe risiko ved større avlingssvingninger som følge av klimaendringene.»

Komiteen viser til at det er bred enighet om at lønnsomheten i norsk landbruk må styrkes, og at dette kan gjøres både ved økt inntekt og lavere utgifter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, peker på at inntektssiden blant annet kan styrkes gjennom økt målpris eller økte overføringer over dette kapittelet, innenfor rammene av fremforhandlede handelsavtaler og med hensyn til utfordringer blant annet knyttet til grensehandel. Samtidig kan utgiftene blant annet reduseres ved reduksjon i skatter og avgifter, effektiviserings tiltak og bedre avskrivningsmuligheter. Norsk jordbruk er i sterk endring. Det er et behov for en gjennomgang av virkemidlene. Riksrevisjonen har påpekt at målene for næringen ikke er nådd og at virkemidlene til dels virker mot hverandre.

Komiteen viser til den brede enigheten om viktigheten av å gi incentiver til investeringer og driftsoptimalisering. I dette ligger investeringsordninger, bistand fra virkemiddelapparatet og andre tiltak som øker investeringsmulighetene i landbruket. I dette ligger også en forutsigbar landbrukspolitikk, som gir landbruksnæringen trygghet for sine investeringer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti som sier at «det skal legges vekt på forutsigbarhet og reformer som kan gi økt lønnsomhet.»

Komiteen viser til at det i Innst. 234 S (2011–2012) også står følgende:

«Komiteen vil legge til rette for en variert bruksstruktur som både tar hensyn til tradisjonelle familiebbruk og gir mulighet for ulike samarbeidsformer.»

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til at tilretteleggelse for variert bruksstruktur fordrer rammevilkår og virkemidler som sikrer lønnsomhet uten særlig hensyn til produksjonskapasitet og bruksstruktur.

Videre viser komiteen til følgende merknad i samme innstilling:

«Komiteen viser til at matindustrien er en viktig del av en komplett verdikjede for produksjon av

næringsmidler, den største vareproduserende verdikjeden i fastlands-Norge. Det er et gjensidig avhengighetsforhold mellom norsk næringsmiddelindustri og norsk landbruk, og komiteen er opptatt av å sikre verdiskaping og lønnsomhet i hele kjeden. Det er viktig å sikre norsk matindustri gode og konkurranse-dyktige rammevilkår, også i forhold til økt internasjonal konkurranse.»

Komiteen deler oppfatningen av at det er et gjensidig avhengighetsforhold mellom norsk næringsmiddelindustri og norsk landbruk. Dette er også understreket av «Matindustrialliansen» bestående av aktører både fra landbruket og matindustrien.

Komiteen viser til at det også står følgende merknad i samme innstilling:

«Komiteen viser til at god rekruttering til landbruket er avgjørende for å kunne øke matproduksjon og nå andre mål. Komiteen ser det som viktig at regjeringen fører en landbrukspolitikk som gir ungdom framtidstro, lyst og muligheter til å satse på landbruket som yrke.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti og Venstre, viser videre til «Sundvolden-erklæringen» av 7. oktober 2013 der det tas til orde for å styrke landbruket gjennom forenkling av lover, regler og støtteordninger for blant annet å bedre rekrutteringen. Flertallet opplever at arbeidet med forenkling av regelverket, virkemiddelapparatet og støtteordningene har bred støtte og at dette bør være en del av drøftingene under årets jordbruksforhandlinger.

Komiteen understreker viktigheten av å legge til rette for økt rekruttering for å nå de ambisiøse målene om økt matproduksjon med intensjon om å opprettholde selvforsyningsgraden. Komiteen peker på at det, for å sikre økt rekruttering, er viktig med stabile rammevilkår for næringen, samt tilretteleggelse for at motiverte aktører kan ha anledning til å etablere seg innen næringen. I dette ligger også behovet for å særlig legge til rette for at unge skal ha forutsetninger for å etablere seg på bruk.

Komiteen viser også til følgende merknad fra innstillingen til landbruksmeldingen (Innst. 234 S (2011–2012)):

«Komiteen er opptatt av å sikre næringsmiddelindustriens konkurransevne. Det vises spesielt til den bearbeidende industrien, den såkalte RAK-industrien, som har lavere tollsatser og omfattes av ordningen med råvarepriskompensasjon. Betydelige deler av norsk jordbruksproduksjon foredles i denne industrien. Komiteen ser det som viktig at vi viderefører disse ordningene, som bidrar til at forskjeller mellom nasjonale og internasjonale råvarepriser utjevnes. Komiteen har merket seg at bakeribransjen er særlig konkurranseutsatt, og at 3 av 10 brød som

selges i butikkene i dag er importert. Komiteen ser det som viktig at regjeringen vurderer tiltak for å bedre rammevilkårene for å sikre en konkurransedyktig norsk mat- og drikkeindustri.»

Komiteen viser til at situasjonen er at RÅK-industrien er en spesielt konkurransutsatt industri, og er avhengig av ordninger som utjevner forskjellene mellom nasjonale og internasjonale råvarepriser når de skal konkurrere med importerte ferdigvarer med lavere tollbeskyttelse. Komiteen mener også at det er viktig at rammevilkårene for norsk industri sikrer konkurransevne.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti er tilfredse med at det ser ut til å være bred enighet om viktige prinsipper i landbrukspolitikken. Disse medlemmer forutsetter at regjeringen følger opp dette i praktisk politikk. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at det også i fremtiden skal satses på et landbruk over hele landet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet har merket seg at faglagene mener at man med årets jordbruksavtale har brutt en viktig barriere, hvis prognosene for produksjon, pris- og kostnadsutvikling slår til, siden den gir grunnlag for å redusere inntektsforskjellene til andre grupper i samfunnet med 12 000 kroner per årsverk.

Disse medlemmer mener den rød-grønne regjeringen har gjennomført en snuoperasjon i norsk landbruk etter 2005. Skogpolitikken er gjenreist, og vi har i dag et landbruk som leverer et rikere mangfold av produkter enn tidligere. Målet om landbruk over hele landet er ivaretatt.

Komiteen viser til Meld. St. 9 (2011–2012) som vektlegger skogens viktige nærings-, miljø- og klimapolitiske rolle, og St.meld. nr. 39 (2008–2009) som understreker skogens rolle i klimasammenheng.

En bærekraftig skogforvaltning med skogvern, herunder bevaring av gammel skog, samt hogst, planting og stell, er både god klimapolitikk, næringspolitikk og miljøpolitikk.

Dette er fornybare ressurser og danner grunnlag for en verdikjede som omfatter skogbruk og industri, med om lag 25 000 sysselsatte i Norge. Skogsindustrien legger et viktig grunnlag for verdiskaping over store deler av landet og utgjør hjørnesteinsbedrifter i mange lokalsamfunn.

Den dagsaktuelle situasjonen for skog- og treforedlingsnæringen er fortsatt svært utfordrende. Det må fortsatt satses på forskning og innovasjon.

Komiteen viser til at det er et stort potensial for å øke oppbyggingen av skog i Norge gjennom planteforedling, tettere planting og planting av skog

på nye arealer, ved at gode miljøkrav er innarbeidet i regelverket.

Komiteen viser videre til at et velfungerende skogsvegnett er avgjørende for lønnsom skogsdrift og for utvikling av skogens positive nærings-, klima- og energibidrag. Komiteen har merket seg at investeringsnivået for infrastruktur nå ligger betydelig under det som er nødvendig for å få tilgang til høstbare skogressurser og for nødvendig modernisering av havner, jernbane og vegnett. Komiteen viser til at bygging av skogsveger er gjenstand for planlegging og offentlig godkjenning for å sikre god avveining mellom nærings- og miljøhensyn. Komiteen viser i den forbindelse til at departementet har startet arbeidet med revisjon av landbruksveiforskriften som varslet i Meld. St. 9 (2011–2012).

Komiteen viser til Riksrevisjonens gjennomgang av skogpolitikken, jf. Innst. 102 S (2012–2013) og Stortingets behandling av denne, samt at det i Meld. St. 9 (2011–2012) fremgår at man vil utvikle skogbrukets infrastruktur innenfor rammene av målrettede miljøhensyn og ivaretagelse av naturmangfoldet som grunnlag for økt skogbasert verdiskaping. Komiteen støtter dette.

Kystfylkene har betydelige skogressurser og høy tilvekst, som et resultat av den statlig initierte skogreisningen etter krigen.

Komiteen viser til at staten, gjennom jordbruksoppgjøret, har bidratt med støtte til at viktige fellestiltak som registreringsarbeid, kartlegging, planlegging, kompetanseoppbygging osv. kan bli gjennomført. Ressursene kystskogbruket representerer er betydelige og økende. Komiteen mener derfor at det bør arbeides videre med samarbeidstiltak i og mellom fylkeskommunene og på nasjonalt nivå for å kunne utnytte disse ressursene bedre innenfor miljømessig bærekraftige rammer.

Komiteen viser til at partene er enige om å videreføre avsetningen til skogbruk med 204 mill. kroner i 2014, og at bioenergiprogrammet økes med 3 mill. kroner til en avsetning på 25 mill. kroner.

Hva angår øvrige detaljer i jordbruksoppgjøret viser komiteen for øvrig til de merknader som ble avgitt til behandlingen av jordbruksoppgjøret, jf. Innst. 508 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen som uttalte at regjeringen Stoltenberg II sviktet skognæringen. Disse medlemmer mener det er positivt at regjeringen Solberg har en sterk satsing på skog, og viser for øvrig til egne merknader i kap. 4.3.1.

POST 50 FONDSAVSETNINGAR

Det er bevilget kr 1 190 653 000 på post 50.

Komiteens medlem fra Venstre har vært kritisk til å innlemme skog for å pynte på regnskapet over de totale CO₂-utslippene i Norge. Dette er noe som eksperter har advart mot. Det er også svært omstridt i andre land å bruke den naturlige CO₂-veksten i skog for å «pynte» på eget utslippsregnskap. Dette medlem har registrert en kraftig omlegging av virkemidlene og tilskuddsordningene til skogsbilveier og granplanting under den forrige regjering. Det var ordninger som regjeringen Bondevik II ut fra et miljømessig perspektiv avvirket eller reduserte kraftig. Skogsbilveier er mange steder en stor trussel mot inngrepfri natur i Norge, og støtteordninger som tilskudd til skogsbilveier og hogst i bratt terreng gjør det lønnsomt å hugge i de biologisk viktigste områdene. Det er klar sammenheng mellom gammel skog med truede arter og utilgjengelighet for skogbruk. Derfor treffer disse støtteordningene systematiske områder som er potensielle for vern.

Dette medlem mener fortsatt det er det eneste rette dersom vi skal sette miljøhensyn foran andre hensyn og foreslo derfor å redusere tilskuddene til denne type aktivitet med 36 mill. kroner i Venstres alternative statsbudsjett 2014, jf. Innst. 2 S (2013–2014). Dette medlem støtter derfor heller ikke regjeringens forslag i tilleggsproposisjonen om å bevilge ytterligere 10 mill. kroner til støtte til bygging av skogsbilveier, jf. forslag under kap. 1149 post 71 i denne innstilling.

ForMat-prosjektet

Komiteen er opptatt av at minst mulig spiselig mat kastes i alle ledd i verdikjeden. Komiteen viser til ForMat-prosjektet som næringsmiddelindustrien selv har tatt initiativ til, der formålet er å redusere mengden matavfall med 25 prosent innen 2015. Komiteen viser til at ForMat får tilskudd fra Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv, under kap. 1150 post 50.

Komiteen viser til Matvett, som er ForMat sin satsing mot forbrukere for å få opp bevisstheten rundt det som kastes av mat og for å bidra med veiledning om holdbarhet, oppbevaring, tips til gode rutiner og oppskrifter på restemat – hvordan bruke opp alle råvarene og det man har igjen fra måltidene. Komiteen mener det er viktig at regjeringen støtter det nasjonale og internasjonale arbeidet for felles tiltak for å redusere matsvinn, samt styrke forskningsprosjekter på området.

Komiteen viser til at Kristelig Folkeparti tidligere har tatt til orde for en informasjonskampanje, rettet mot forbrukere, for å øke befolkningens kunnskap om matsvinn og de mulighetene som ligger der for å redusere matsvinn, og ber regjeringen vurdere en slik ordning.

POST 77 UTVIKLINGSTILTAK, KAN OVERFØRST

Det foreslås bevilget kr 275 790 000 på post 77.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, viser til at god dyrevelferd er avgjørende for legitimiteten til pelsdyrnæringen, og er derfor opptatt av at trykket på god kontroll opprettholdes. Flertallet viser til at det er stor oppmerksomhet rundt dyrevelferd i Norge, og selv om dyrevelferden generelt er god, så avdekkes det fremdeles for mange uheldige hendelser i pelsdyrnæringen.

Flertallet viser at det, gjennom den nye loven om dyrevelferd som ble vedtatt av Stortinget våren 2009, er gitt et bedre grunnlag for å følge opp utfordringene knyttet til dyrevelferd. Flertallet legger til grunn at regjeringen sørger for en aktiv oppfølging i samsvar med lov om dyrevelferd av 2009.

Flertallet mener det er viktig at samarbeidet med dyrevernorganisasjonene videreføres, slik at arbeidet for, og fokuset på, dyrenes beste opprettholdes.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det gjentatte ganger er avslørt at den norske pelsdyrnæringen er under enhver kritikk. Stortinget var, gjennom behandlingen av dyrevernmeldingen i 2002, svært klar på at det skulle skje en vesentlig forbedring når det gjaldt dyrevelferden i næringen innen 2013. Det er dessverre ingen merkbar forbedring å spore. Dette medlem mener derfor at Norge nå bør følge etter land som Sverige, Danmark, Sveits og Østerrike, som enten har strammet inn eller lagt ned sin pelsdyrnæring. Som et ledd i en slik norsk avvikling foreslår dette medlem å avvikle støtten og subsidiene knyttet til fôr i pelsdyrnæringen og tilskudd til avløserordning for pelsdyroppdrettere.

4.4.14 Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen

Det foreslås bevilget kr 109 500 000 på kap. 1151.

Komiteen viser til Prop. 104 S (2013–2014) Reindriftsavtalen 2013/2014, og Innst. 308 S (2012–2013) og den beskrivelse av avtalen som der gis.

Komiteen har merket seg at forhandlingene ble sluttført med avtale den 20. februar 2013. Avtalen innebærer økonomiske tiltak i reindriftnæringen på i alt 109,5 mill. kroner, noe som er en økning på 5,0 mill. kroner i forhold til forrige avtale.

Komiteen er enig i hovedmålene for avtalen som skal legge til rette for økt slaktning blant annet gjennom ekstraordinær økning av produksjonsrettet tilskudd. Avtalen legger også til rette for økt omsetning av reinkjøtt og at de øvrige politiske mål for reindriften nås.

For øvrig viser komiteen til avtalen og de virkemidler som der beskrives.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er tilfredse med at regjeringen Solberg i Sundvolden-plattformen varsler en endring av reindriftsloven slik at økologisk bærekraft prioriteres høyere enn økonomisk og kulturell bærekraft. Dette vil legge til rette for en mer målrettet styring av reindriften.

4.4.15 Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn

POST 70 TILSKOTT TIL STATSKOG SFs MYNDIGHETSOPPGÅVER OG SEKTORPOLITISKE OPPGÅVER

Det foreslås bevilget kr 13 549 000 på post 70.

Komiteen understreker at Statskog SF har en viktig rolle i å forvalte statens eiendommer på en miljøvennlig, areal- og ressursmessig tjenlig måte for samfunnet. Komiteen er også positiv til at Statskog SF ønsker å legge til rette for friluftsliv på foretakets areal.

Komiteen har merket seg at det er behov for vedlikehold av åpne bygninger som kan benyttes av allmenheten. Mange av disse ble tidligere benyttet til næringsvirksomhet, og bør holdes ved like av kulturelle årsaker. Komiteen merker seg at Statskog SF nå er i ferd med å selge en del av disse bygningene, men at det også er utfordringer knyttet til vedlikehold av damanlegg, boliger, stiger og bruer.

POST 75 TILSKOTT TIL OPPSYN I STATSTALLMENNINGAR

Det foreslås bevilget kr 8 939 000 på post 75.

Komiteen viser til at fjellstyrenes virksomhet er hjemlet i fjelloven. Komiteen viser til at fjellstyret er tillagt administrasjonen av bruksrettene og lunende herligheter i statsallmenningene, så lenge ikke annet er forutsatt i eller i medhold av lov. I hovedtrekk omfatter dette jordbrukstilknyttede bruksretter som seter og beite, samt jakt, fangst og fiske.

Komiteen viser til at den skogfaglige forvaltningen er tillagt Statskog SF. Videre viser komiteen til at fjellstyrene velges av kommunestyrene i kommuner med statsallmenning og forvalter til sammen 26,6 millioner dekar statsallmenningsareal i Sør- og Midt-Norge.

Komiteen mener at fjellstyrenes funksjoner er viktige og ser behovet for stabilitet i fjellstyrenes

finansiering for å utvikle en stabil høy kompetanse på de tjenester som skal selges til Statens naturoppsyn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at bevilgningen til post 75 Tilskott til oppsyn i statsallmenningar økes med 1 mill. kroner som en følge av budsjettforliket av 15. november 2013.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser alvorlig på at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) foreslo å kutte en rekke bevilgninger knyttet til forvaltning, virkemidler og programmer i landbruket.

Disse medlemmer er glad for at Kristelig Folkeparti og Venstre fikk presset regjeringspartiene til å reversere kuttet i bevilgningen til tilskudd til oppsyn i statsallmenninger, og at bevilgningen nå er tilbake på det nivå som ble foreslått av den rød-grønne regjeringen.

Komiteen viser til at fjellstyrene driver en effektiv og god forvaltning av våre statsallmenninger. Fjellstyrenes forvaltning er viktig for allmenhetens adgang til friluftsliv, jakt og fiske og for å sikre en langsiktig og balansert utnyttelse av ressursene i statsallmenningene til beste for landbruket og annet næringsliv. Fjellstyrene ivaretar mange viktige oppgaver for storsamfunnet, mens den statlige andelen av finansieringen er liten, noe komiteen ser som begrunnelsen for bevilgningen på kap 1161 post 75.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, ønsker å styrke fjellstyrenes egne inntektsmuligheter. Dette bør gjelde bl.a. på prising av jakt og fiske.

Flertallet mener videre det vil være naturlig å foreta en gjennomgang av fordelingen av de løpende grunneierinntekter i statsallmenningene mellom vedkommende fjellkasse og grunneierfondet.

4.4.16 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 11 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 11

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	H, FrP, KrF
Utgifter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	145 277	143 477 (-1 800)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	86 698	87 998 (+1 300)
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	23 743	24 743 (+1 000)
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	96 888	100 888 (+4 000)
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket		
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket	5 810	6 610 (+800)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket		
	72	Tilskudd til økt bruk av tre	20 980	25 980 (+5 000)
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	8 939	9 939 (+1 000)
Sum utgifter rammeområde 11			16 970 905	16 982 205 (+11 300)
Inntekter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 11			262 836	262 836 (0)
Sum netto rammeområde 11			16 708 069	16 719 369 (+11 300)

5. Forslag fra mindretall**Rammeuavhengige forslag****Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:***Forslag 1*

Stortinget ber regjeringen foreta en grundig gjennomgang av eiendomsporteføljen i Entra og orientere Stortinget på egnet måte før gjeldende fullmakt til å børsnotere og/eller selge inntil 2/3 av aksjene i Entra kan benyttes.

6. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A

Rammeområde 9

(Næring)

I

På statsbudsjettet for 2014 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter	326 701 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>66 765 000</u>	
	30	Miljøtiltak Søve, <i>kan overføres</i>	<u>20 500 000</u>	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	<u>31 200 000</u>	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	<u>3 600 000</u>	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	<u>12 600 000</u>	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	<u>20 100 000</u>	
901		Patentstyret		
	1	Driftsutgifter	<u>242 800 000</u>	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter	<u>120 000 000</u>	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>2 400 000</u>	
903		Norsk akkreditering		
	1	Driftsutgifter	<u>39 700 000</u>	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter	<u>309 000 000</u>	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	<u>230 200 000</u>	
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter	<u>186 200 000</u>	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>74 000 000</u>	
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	1	Driftsutgifter	28 300 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	6 500 000	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	35 000 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 700 000 000	
910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	373 000 000	
911		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	87 165 000	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser.....	10 310 000	
913		Standardisering		
	70	Tilskudd	29 000 000	
914		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Driftsutgifter	5 800 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	58 300 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	147 500 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	309 700 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	33 400 000	
	73	EUs romprogrammer	258 500 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	19 100 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd	54 900 000	
930		Norsk Design- og Arkitektursenter		
	70	Tilskudd	75 200 000	
934		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	375 000 000	
937		Svalbard Reiseliv AS		
	71	Tilskudd	2 100 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter	25 700 000	
953		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	27 500 000	
960		Raufoss ASA		
	71	Refusjon for miljøtiltak	8 300 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon - prosjekter, fond	235 200 000	
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	351 650 000	
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer, <i>kan overføres</i>	405 000 000	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	285 000 000	
	75	Marint verdiskapingsprogram	20 000 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	173 400 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond .	4 200 000	
2429		Eksportkreditt Norge AS		
	70	Tilskudd	105 000 000	
	71	Viderefakturerte utgifter	200 000	
2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-143 000 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ..	143 000 000	0
		Totale utgifter		6 948 691 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Refusjoner	10 000	
	2	Ymse inntekter	306 000	
3901		Patentstyret		
	5	Inntekt av informasjonstjenester	7 250 000	
	7	Inntekter knyttet til NPI	5 200 000	
	8	Gebyrer immaterielle rettigheter	41 100 000	
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	70 800 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	3	Inntekter fra salg av tjenester	11 200 000	
	4	Oppdragsinntekter	2 400 000	
3903		Norsk akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	33 000 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	500 000 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	31 000 000	
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	57 000 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Oppdragsinntekter	27 000 000	
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	47 000 000	
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	100 000	
	2	Behandlingsgebyrer	700 000	
3910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	153 000 000	
	2	Maritime personellsertifikater	12 400 000	
	3	Diverse inntekter	3 500 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	39 400 000	
	5	Overtredelsesgebyrer og tvangsmulkt	4 500 000	
3911		Konkurransetilsynet		
	4	Klagegebyr	2 049 000	
3914		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Gebyrer	500 000	
3961		Selskaper under NHDs forvaltning		
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	2 112 000	
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA	9 000 000	
5325		Innovasjon Norge		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning .	5 000 000	
	52	Tilbakeføring av tapsfondsmidler	100 000 000	
	70	Låneprovisjoner	57 200 000	
5329		Eksporthkreditt Norge AS		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Gebyrer m.m.	40 000 000	
5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	13 300 000	
5614		Renter fra Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	80	Renter	100 000	
5629		Renter fra eksportkredittordningen		
	80	Renter	1 150 000 000	
5650		Renter på lån fra Nærings- og handelsdepartementet		
	81	Renter på lån til Secora AS	4 000 000	
	82	Renter på lån til Nofima AS	904 000	
		Totale inntekter		2 431 031 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 postene 1 og 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 5, 7 og 8
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 911 post 23	kap. 3911 post 1

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
2. overskride bevilgningen under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak, innenfor gitt garantiramme på 124 mill. kroner.

IV

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garantiramme på 750 mill. kroner.
2. utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valuta-

- kurstap og valutakursgevinst i eksportkredittordningen under henholdsvis kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Valutatap og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Valutagevinst.
3. inntektsføre følgende innbetalinger i statsregnskapet uten bevilgning:
    - a. gebyrinntekter fra lån til SAS-konsernet

under kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 71 Gebyrinntekter fra lån til SAS-konsernet.

- b. renteinntekter fra lån til SAS-konsernet under kap. 5650 Renter på lån fra Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Renter på lån til SAS-konsernet.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	100 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 125,19 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 162,17 mill. euro.
3. gi tilsagn om likviditetslån til SAS-konsernet innenfor en ramme på 500,5 mill. svenske kroner i perioden fram til 31. mars 2015.

- b. Tapsavsetning skal være en tredjedel av Innovasjon Norges andel av garantiavtalen, og dekkes innenfor tidligere bevilget tapsavsetning.
- c. Ubenyttede tapsavsetninger innbetales til statskassen etter utløpet av den utvidede avtaleperioden 31. desember 2014.

3. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
4. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet. Nærings- og fiskeridepartementet kan i samråd med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
5. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill.

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 138 mill. kroner.
2. Innovasjon Norge fullmakt til å reetablere en garantiavtale med Norges Råfisklag i 2014, på følgende vilkår:
  - a. Samlet ramme for garantiavtalen kan være på inntil 320 mill. kroner, hvorav Innovasjon Norge kan forplikte for inntil 240 mill. kroner (75 prosent).

kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

6. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 500 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportfinansieringsordningens formål uten en øvre ramme.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.

XI

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XII

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. selge aksjene i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. redusere statens eierandel i SAS AB ned til 10,0 pst. ved framtidige konverteringer av obligasjonslån til aksjekapital i selskapet.
3. konvertere det ansvarlige lånet til Secora AS til egenkapital innen utløpet av lånets løpetid.
4. selge samtlige aksjer i Entra Holding AS.
5. selge, med oppgjør i kontanter og/eller aksjer i et annet selskap i samme bransje, samtlige av statens aksjer i Cermaq ASA som en del av en industriell løsning.
6. selge samtlige aksjer i Mesta AS.

XIII

Fullmakt til å forvalte lån

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan forvalte likviditetslånet til SAS-konsernet innenfor markedsmessige rammer, herunder til å gi sin tilslutning til endringer i låneavtalen og til å innvilge og sette vilkår for eventuelle endringer i lånebetingelser.

B
Rammeområde 10
(Fiskeri)

I

På statsbudsjettet for 2014 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	361 380 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 780 000	
919		Diverse fiskeriformål		
	60	Tilskudd til kommuner	180 000 000	
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	2 070 000	
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	7 000 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	39 000 000	
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	930 000	
		Totale utgifter		600 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3917		Fiskeridirektoratet		
	1	Refusjoner og diverse inntekter	109 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 274 000	
	6	Forvaltningssanksjoner	932 000	
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	450 000 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	7 790 000	
		Totale inntekter		476 105 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 917 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3917 post 22.
2. overskride bevilgningen på kap. 919 post 60 med 40 pst. av merinntekt under kap. 3917 post 13.

C
Rammeområde 11
(Landbruk)

I

På statsbudsjettet for 2014 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	143 477 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>1 069 000</u>	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	<u>2 926 000</u>	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	<u>272 000</u>	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	<u>87 998 000</u>	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	<u>62 823 000</u>	
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	<u>16 873 000</u>	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	<u>1 205 073 000</u>	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	<u>12 600 000</u>	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>4 200 000</u>	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	<u>25 603 000</u>	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	<u>4 037 000</u>	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	<u>15 898 000</u>	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	<u>22 027 000</u>	
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	<u>24 743 000</u>	
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	<u>100 888 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1143		Statens landbruksforvaltning		
	1	Driftsutgifter	184 880 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning	132 449 000	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000	
	75	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000	
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket		
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i>	6 610 000	
1147		Statens reindriftsforvaltning		
	1	Driftsutgifter	44 840 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	7 289 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	750 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	9 520 000	
	82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	2 500 000	
1148		Naturskade – erstatninger		
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	185 700 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 497 000	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	33 866 000	
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i>	25 980 000	
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i> .	13 470 000	
	74	Tiltak for industriell bruk av trevirke, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	1	Driftsutgifter	2 500 000	
	50	Fondsavsetninger	1 190 653 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	290 800 000	
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	72 000 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 539 550 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 442 400 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	275 790 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 601 754 000	
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	33 100 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100 000	
	75	Kostnadsenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	67 700 000	
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	2 600 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	13 549 000	
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	9 939 000	
		Totale utgifter		16 982 205 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
4100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Refusjoner m.m.	110 000	
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	30	Husleie, Bioforsk	19 180 000	
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	139 993 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	5 369 000	
4143		Statens landbruksforvaltning		
	1	Driftsinntekter m.m.	38 625 000	
4147		Statens reindriftsforvaltning		
	1	Refusjoner m.m.	39 000	
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	85	Markedsordningen for korn	59 520 000	
		Totale inntekter		262 836 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2014 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1143 post 1	kap. 4143 post 1
kap. 1147 post 1	kap. 4147 post 1

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Ube-

nyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

under kap. 1147 Statens reindriftsforvaltning, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2014 kan overskride bevilgningen

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2014 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade, erstatninger	91,9 mill. kroner

Andre fullmakter

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2014 kan:

- selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 16 mill. kroner.
- selge eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune og benytte salgsinntekter til å dekke utgifter i tilknytning til eiendommen.

Oslo, i næringskomiteen, den 4. desember 2013

Marit Arnstad

leder og ordf. for kap. 900, 1100, 3900 og 4100

Frank Bakke-Jensen

ordf. for kap. 903, 1143, 3903 og 4143

Else-May Botten

ordf. for kap. 950, 2429, 2460, 3950, 5329, ordf. for kap. 905, 1112, 1139, 1148, 3905 og 5460, 5614 og 5629

Pål Farstad

ordf. for kap. 905, 1112, 1139, 1148, 3905 og 4112

Benjamin Grønvold

ordf. for kap. 904, 924, 930 og 3904

Gunnar Gundersen

ordf. for kap. 911, 1141 og 3911

Ingrid Heggø

ordf. for kap. 913, 914, 934, 960, 2421, 3914, 3934, 3961, 5325 og 5650

Line Henriette Hjemdal

ordf. for kap. 910, 1161, 3910 og 4162

Morten Ørsal Johansen

ordf. for kap. 1138, 1149 og 4138

Lasse Juliussen

ordf. for kap. 1147, 1150, 1151, 4147 og 4150

Øyvind Korsberg

ordf. for kap. 909, 917, 919 og 3917

Odd Omland

ordf. for kap. 906, 953 og 3906

Jørund Rytman

ordf. for kap. 901, 902, 3901 og 3902

Ove Bernt Trellevik

ordf. for kap. 922, 937, 1115, 1144 og 4115